

Returadresse
Land og Vand, Landbrug
Smed Sørensens Vej 1, 6950 Ringkøbing

Ringkøbing-Skjern Kommune

Sagsbehandler
Anders Peter Hjorth-Hansen
Direkte telefon
9974 17 80
E-post
Anders.hjorth-
hansen@rksk.dk
Dato
22.maj 2015
Sagsnummer
2014100075TA

Nr. Feldingvej 100
7500 Holstebro

Miljøgodkendelse

gældende for husdyrbruget på adressen
Torstedvej 86, 6980 Tim

Virksomhedens art:
Matrikel nr.:
Betegnelse:

Økologisk svinebrug
15a, Præstegården, Torsted m.fl.
Husdyrbrug omfattet af § 12 i Bekendtgørelse af
lov om miljøgodkendelse m.v. af husdyrbrug
Ringkøbing-Skjern Kommune
Frank Boddum

Tilsynsmyndighed:
Kvalitetssikret af:

Stamblad:

Bedriftens ejer og driftsansvarlig	Nr. Feldingvej 100 7500 Holstebro				
Bedriftens adresse	Torstedvej 86, 6980 Tim				
Bedriftens miljøkonsulent	Helle Borum, Heden og Fjorden Fastnet telefon: 96296666 Mobil: 29679435 E-mail: hbo@hflc.dk				
Bedriftens matrikelnumre	<table border="1"><tr><td>14l, 14q, 15a, 15r, 16h, 14f, 14m, 15z, 15i, 16g</td><td>Præstegården, Torsted</td></tr><tr><td>17i, 2bh, 17g, 3l, 13ax, 19b, 17e, 11r, 17h, 17f</td><td>Sønden Åen. Tim</td></tr></table>	14l, 14q, 15a, 15r, 16h, 14f, 14m, 15z, 15i, 16g	Præstegården, Torsted	17i, 2bh, 17g, 3l, 13ax, 19b, 17e, 11r, 17h, 17f	Sønden Åen. Tim
14l, 14q, 15a, 15r, 16h, 14f, 14m, 15z, 15i, 16g	Præstegården, Torsted				
17i, 2bh, 17g, 3l, 13ax, 19b, 17e, 11r, 17h, 17f	Sønden Åen. Tim				
Kommune	Ringkøbing-Skjern Kommune				
CVR-nr. / P-nr. / CHR-nr.	26672104 /1009184305 /58706				
Ejendomsnummer	7600020909				
Bedriftens betegnelse	Husdyrbrug omfattet af §12 i Bekendtgørelse af lov om miljøgodkendelse m.v. af husdyrbrug				
Ansøgning nr.	69478 ver. 5 downloadet d. 27-01-2015				

Oplysninger om husdyrbruget:

Dyrehold	Nudrift		Ansøgt	
	Antal	DE	Antal	DE
Årssøer (drægtighedsstald)	0	0	340	53,95
Årssøer (farestald)	0	0	340	23,12
Smågrise fra 7,2 kg	0	0	7100	31,39
Slagtesvin	0	0	7000	185,30
Tyrekalve, tung race	50	0,49	0	0
Malkeko, tung race	167	224,18	0	0
Kvie/stud, tung race	121	55,77	0	0
Avlstyr, tung race	1	0,56	0	0
Småkalve, tung race	40	10,82	0	0
I alt		291,82		293,76
		Ha		Ha
Arealer		-		
Ejet - udbringningsareal		-		137,20
Bygningsmæssige forhold	Kapacitet m³	Areal (m²)	Kapacitet m³	Areal (m²)
Eksisterende staldanlæg		Ca.4350		Ca.4350
Eksisterende køresiloer ændres til møddingsplads		Ca. 1500	800	Ca.1500
Eksisterende gyllebeholder 1	1300		1300	
Eksisterende gyllebeholder 2	1300		1300	
Eksisterende gyllebeholder 3	1300		1300	
Eksisterende gyllebeholder 4	4000		4000	
Foderlade		Ca.700		Ca.700
Tilbygning til slagtesvinestald				130
Udeareal til slagtesvin (betonareal)				575
Løbegård til slagtesvin (4)				720
I alt				

Staldanlæg med dyr, Ansøgt drift

Kategori	Staldsystem	Antal årsdyr	Antal DE	Indgangs vægt (kg)	Udgangs vægt (kg)	Antal sti-pladser	Antal måneder udegående om året
Stalde til økologiske slagtesvin							
Slagtesvin	Dybstrøelse, opdelt lejeareal	7000	185,30	30	108	1800	Har adgang til fast udeareal
Årsso	Løbe- og drægtighedsstald, løsgående, dybstrøelse	13	2,06	-	-	13	Har adgang til fast udeareal
Drægtighedshytter							
Årsso	Løbe- og drægtighedstald, friland, dybstrøelse	327	51,89	-	-	127	12
Smågrise fra 7,2 kg	To-klimastald, delvis spaltegulv (Staldsystemet er valgt for at regne på lugt)	7100	31,39	7,2	30	1100	12
Farehytter							
Årsso	Friland	340	23,12	-	-	200	12
I alt			293,76		-	-	-

Fordelingen af husdyrgødning/dyreenheder:

		Antal DE
Producerede husdyrgødning	Svinegylle	92,65 DE
	Dybstrøelse	94,71 DE
	Afsat ved græsning	106,40 DE
I alt produceret		293,76 DE
Afsat til gyllemodtager		
Til afsætning på ejede/forpagtede arealer	Dybstrøelse	51,57 DE
	Svinegylle	22,65 DE
	Afsat ved afgræsning	106,40 DE
I alt til afsætning		180,76 DE

INDHOLDSFORTEGNELSE:

STAMBLAD:	2
OPLYSNINGER OM HUSDYRBRUGET:	3
STALDANLÆG MED DYR, ANSØGT DRIFT	4
FORDELINGEN AF HUSDYRGØDNING/DYREENHEDER:	5
1. MEDDELELSE AF MILJØGODKENDELSE	8
1.1 BAGGRUND OG KORT RESUMÉ	8
1.2 AFGØRELSEN	9
2. VILKÅR FOR MILJØGODKENDELSEN	11
2.1 Generelt	11
2.2 Uheld og risici	11
2.3 Årsproduktion	11
2.4 Foder	12
2.5 Staldanlæg	12
2.6 Opbevaringsanlæg generelt	12
2.7 Gyllehåndtering	13
2.8 Transport	13
2.9 Restvand	13
2.10 Oplag af olie og medicin	13
2.11 Affald	13
2.12 Skadedyr	13
2.13 Lugt	14
2.14 Støjklider	14
2.15 Lys	14
2.16 Støv	14
2.17 Udbringningsarealer	14
2.18 Tilsyn, kontrol og egenkontrol	15
2.19 Ophør	15
3. FORMALIA	16
3.1 LOVGRUNDLAG	16
3.2 OFFENTLIGHED	16
3.3 KLAGEVEJLEDNING	17
3.4 UDNYTTELSE	18
BILAG 1. MILJØREDEGØRELSE FOR MILJØGODKENDELSEN	21
1.1 IKKE TEKNISK RESUMÉ	21
1.2 OPLYSNINGER OM KRING ANLÆGGET OG EJENDOMMEN	23
1.3 OPLYSNINGER OM STALDANLÆG OG BESÆTNING	28
1.4 OPLYSNINGER OM OPBEVARINGSANLÆG	31
1.5 BEREGNINGER PÅ ANLÆG	33
SAMLET VISNING	45
1.6 OPLYSNINGER OM KRING AREALER	45
REDUCERET KVÆLSTOFNORM: 100,00 %	46
1.7 OPLYSNINGER OM GØDNING	47
1.8 BEREGNINGER PÅ AREALER	48
1.9 OPBEVARINGSKAPACITET	51
1.10 BAT (BEDST TILGÆNGELIG TEKNIK/ RENERE TEKNOLOGI)	52
BILAG 2. MILJØVURDERING FOR MILJØGODKENDELSEN	55
2.1 BAGGRUND	55
2.2 BELIGGENHED OG PLANMÆSSIGE FORHOLD	55
2.2.1 Afstandskrav	55
2.2.2 Beskyttelseslinjer	56
2.2.3 Kulturmiljø	56
2.2.4 Placering i landskabet	56
2.3 INDRETNING OG DRIFT	57
2.3.2 BAT – bedste tilgængelige teknik	57

2.3.3 Håndtering af regnvand og restvand	60
2.3.4 Medicin, olie og brændstof	60
2.3.5 Håndtering og opbevaring af affald.....	60
2.3.6 Håndtering af unormale driftssituationer, eller uheld.....	60
2.4 BEGRÆNSNING AF EVENTUELLE GENER FOR NABOER	60
2.4.1 Lugt.....	60
2.4.2 Støj.....	61
2.4.3 Lys.....	61
2.4.4 Fluer og skadedyr	61
2.4.5 Støv	62
2.4.6 Trafik, til- og frakørsel.....	62
2.4.7 Egenkontrol.....	62
2.5 ALTERNATIVE LØSNINGER.....	62
2.5.1 Andre muligheder	62
2.5.2 0-alternativ	63
2.6 OPHØR.....	63
2.7 NATUR OG VAND	63
2.7.1 International natur – beskrivelse	63
2.7.2 Vandmiljøet.....	64
2.7.3 Jordtype og eventuelle dræn	65
2.7.4 Sædskifte	65
2.7.5 Bilag IV-arter.....	66
2.7.6 Kvælstofudvaskning til overfladevand	67
2.7.7 Fosforudvaskning til overfladevand.....	70
2.7.8 Ammoniakemission	73
2.7.9 Grundvand:.....	78
2.8 PROJEKTETS SANDSYNLIGE MILJØPÅVIRKNING.....	79
2.9 KONKLUSION.....	79
BILAG 3. KOMMENTARER TIL MILJØGODKENDELSEN:	80
BEREDSKABSPLAN	80
KOMPOST TIL MARKSTAK.....	80
STØJ	80
BILAG 4. SITUATIONSPLAN, SAMLEDE ANLÆG.....	82
BILAG 6: UDBRINGNINGSAREAL, NATUR	84
BILAG 7: UDBRINGNINGSAREAL, FOSFOR	85
BILAG 8: UDBRINGNINGSAREAL, NITRATKLASSER	86
BILAG 9: UDBRINGNINGSAREAL, DRIKKEVAND	87
BILAG 10: UDBRINGNINGSAREAL, KULTURMILJØ	88
BILAG 11:TRANSPORTVEJE	89
BILAG 12: PLACERING AF SVINEHYTTER.....	90
BILAG 13:TRANSPORTER OG AFFALD	91
BILAG 14: BEREDSKABSPLAN	92

Copyright

Kortmateriale er gengivet af Ringkøbing-Skjern Kommune med tilladelse fra Kort- og matrikelstyrelsen. Copyright Kort- og matrikelstyrelsen 1992 /KD.86.1033.

Luftfotos – Danmarks Digitale Ortofoto – er gengivet af Ringkøbing-Skjern Kommune med tilladelse fra Cowi. **DDO ©, Copyright COWI.**

1. Meddelelse af miljøgodkendelse

1.1 Baggrund og kort resumé

Baggrund

Ringkøbing-Skjern Kommune modtog den 7.10.2014 en ansøgning om miljøgodkendelse af husdyrbruget beliggende på adressen Torstedvej 86, 6980 Tim. Ansøgningen om miljøgodkendelse omfatter hele husdyrbruget med tilhørende arealer, en omlægning fra et tidligere kvægbrug til et økologisk fritgående sohold med færdigfodning af slagtesvin. Produktionen vil i fremtiden ligge på 340 årssøer, 7100 smågrise, som fravænnenes ved 13 uger (ca. 30 kg) og 7000 slagtesvin som færdigfodes på stald. Smågrisene tages ind ved fravæning og færdigfodes på stald. Der foretages mindre ombygninger og tilbygninger til de eksisterende staldbygninger. En del af den tidligere kostald ændres til foderlade. Der laves udearealer omkring de eksisterende staldbygninger til slagtesvinene.

Kort resumé

Afstandskrav

Alle lovpligtige afstandskrav i husdyrloven er overholdt, bortset fra afstandskravet til nærmeste markvandsboring på 25 meter fra tilbygningen til stald 3. Afstanden mellem boringen og tilbygningen er på ca. 6,4 meter. Der gives dispensation til opførelse af byggeriet med særlige vilkår i en særskilt afgørelse.

Der gælder særlige afstandskrav for folde til svin fra 35 kg og med et dyrehold over 15 DE, som det fremgår af husdyrgødningsbekendtgørelsens §7, stk.3. Disse skal placeres mere end 50 meter fra skellet til en ejendom, hvor der er nabobeboelse. Hvis nabobeboelsen ligger mere end 50 meter fra skel, skal der mindst være en afstand på 100 meter mellem nabobeboelsen og folden. Såfremt de ønskes placeret tættere på skellet, skal der søges om dispensation fra Kommunen og der skal foreligge en accept fra ejer af nabobeboelsen.

Ammoniak

Husdyrbruget er ikke underlagt kravet om en generel reduktion af ammoniak fra husdyrbrugets stald og lager, idet der er tale om et økologisk husdyrbrug.

Lugt

Der er regnet på lugtgener fra husdyrbrugets anlæg til nærmeste naboejendomme uden landbrugspligt, samlet bebyggelse og byzone. Beregningerne fra de udegående dyr er foretaget ud fra fiktive staldbygninger, idet der er tale om svinehytter, som ikke er stationære. Beregningen er foretaget som en worst-case-beregning.

Fosfor

105,85 ha ligger uden for fosforklasser. 31,35 ha ligger i fosforklasse 2, som er lavbundsjord, som er drænede eller grøftede og som afvander til et Natura 2000 område, der er overbelastet med fosfor. Kravet til P-overskud er overholdt med -11,9 kg P.

Nitrat, overfladevand

Udvaskningen med nitrat fra husdyrbrugets arealer er beregnet til 79,7 kg N/ha uden virkemidler og den reelle udvaskning efter brug af virkemidler er beregnet til 50,7 kg N/ha. Udvaskningen fra et plantebrug uden brug af husdyrgødning er beregnet til 78,6 kg N/ha. Kravet om at udvaskningen ikke må overskride planteavlensniveauet er dermed overholdt.

Udvaskningsberegningerne bygger på et K6 sædskifte, som er valgt af ansøger, fordi det kommer nærmest afgrødevalget.

Nitrat, grundvand

Arealerne 9-0, 9-1, 9-2 ligger inden for områder udpeget som nitratfølsomt indvindingsopland. Udvaskningen fra rodzonen er beregnet til 36 mg nitrat/l. Idet udvaskningen ikke overstiger 50 mg/l, er der ikke krav til merbelastningen. Merbelastningen ved projektet er beregnet til -20 mg nitrat/l. Hermed er kravet til udvaskningen overholdt.

Natur

Indenfor 1000 meter fra husdyrbrugets faste anlæg ligger der flere §3 beskyttede naturområder, som er heder, enge, moser og søer. Dele af arealerne grænser op til Tim Å og §3 beskyttede arealer. Ingen af arealerne ligger indenfor §3 registrerede områder. Kommunen har vurderet, at det ansøgte projekt ikke vil medføre en øget påvirkning af §3 områderne.

Arealer

Der er samlet set 137,20 ha udbringningsareal til rådighed for husdyrbruget. Svinehytterne placeres inden for dette udbringningsareal efter gældende regler, som er beskrevet i landbrugets byggeblad for indretning og drift af udendørs sohold. Der afsættes 113 DE til godkendte aftalearealer.

1.2 Afgørelsen

Ringkøbing-Skjern Kommune meddeler hermed miljøgodkendelse af husdyrbruget på ejendommen matr. nr. 15a, Præstegården Torsted, beliggende på adressen Torstedvej 86, 6980 Tim. Afgørelsen meddeles i medfør af § 12 stk. 2 i Bekendtgørelse af lov om miljøgodkendelse m.v. af husdyrbrug og på de angivne vilkår.

Miljøgodkendelsen gælder hele husdyrbruget med tilhørende ejede/forpagtede arealer og omfatter en udvidelse i husdyrholdet **fra** 167 malkekøer, tung race, 121 kvier/stude (6 mdr.- kælving kg), tung race, 40 småkalve, tung race (0-6 mdr.), 50 tyrekalve, tung race (0-6 mdr.) og en avlstyr, tung race i alt svarende til 290,30 DE **til** 7000 slagtesvin (30-108 kg), 7100 smågrise (7,2 kg-30 kg), 327 årssøer (friland, drægtighedsstald), 340 årssøer (fareperiode friland) og 13 årssøer (løbeafdeling) i alt svarende til 293,77 DE, samt udvidelse af eksisterende staldbygninger. Miljøgodkendelsen omfatter alle arealer drevet under ejendommens CVR-nummer, hvoraf 137,20ha ha er udbringningsarealer.

Ringkøbing-Skjern Kommune meddeler endvidere dispensation i en særskilt afgørelse fra afstandskrav til en markvandingsboring jf. § 8, stk. 1, nr. 1 i Bekendtgørelse af lov om miljøgodkendelse m.v. af husdyrbrug til de nye staldbygninger. Dispensationen meddeles i henhold til § 9, stk. 3 i Bekendtgørelse af lov om miljøgodkendelse m.v. af husdyrbrug. Markvandingsboringen kommer til at ligge i en afstand af ca. 6,4 meter fra den nye staldbygning.

Afgørelse om miljøgodkendelse sker på baggrund af ansøgning skema nr. 69478, version 5, downloadet den 27-01-2015.

Afgørelsen om miljøgodkendelse af husdyrbruget på Torstedvej 86, 6980 Tim meddeles på baggrund af, at Ringkøbing-Skjern Kommune vurderer, at ansøger har truffet de nødvendige foranstaltninger for at forebygge og begrænse forurening ved anvendelse af bedst tilgængelige teknik og at husdyrbruget i øvrigt kan drives på stedet, uden at påvirke omgivelserne på en måde, som er uforenelig med hensynet til naboer, landskab, natur og miljø.

Husdyrbruget skal indrettes og drives som beskrevet i ansøgningen, samt supplerende oplysninger, indkommet til Ringkøbing-Skjern Kommune i forbindelse med sagsbehandlingen, med mindre vilkårene i denne miljøgodkendelse og generel lovgivning, stiller skærpede krav.

Der gøres hermed opmærksom på, at miljøgodkendelsen ikke fritager fra krav om tilladelse, godkendelse, eller dispensation efter anden lovgivning, herunder Museumsloven. Eventuelt byggeri må først påbegyndes, når der ligger en særskilt tilladelse til igangsættelse af byggeriet.

Vi anmoder om, at Ringkøbing-Skjern Kommune bliver orienteret, såfremt der sker ændringer i ejerforhold eller af driftsansvarlig.

2. Vilkår for miljøgodkendelsen

Konkrete bestemmelser i lovgivningen, som er generelt gældende for landbrug, er som hovedregel, ikke nævnt i denne miljøgodkendelse. Miljøgodkendelsen meddeles på de nedenstående vilkår.

2.1 Generelt

- 1) Husdyrbruget skal placeres, indrettes og drives i overensstemmelse med de oplysninger, der fremgår af ansøgningen og med de eventuelle ændringer, der fremgår af miljøgodkendelsen.
- 2) Miljøgodkendelsen skal være udnyttet inden 2 år fra meddelelsen af denne. Med "udnyttet" menes, at planlagt byggeri- og anlægsarbejde er iværksat og at arbejdet fortsætter og færdiggøres i et rimeligt tempo og skal være afsluttet inden for et år efter fristens udløb. Et påbegyndt byggeri kan således ikke afbrydes i en længere periode og derefter genoptages.

Byggeri i henhold til miljøgodkendelsen må godt foregå, selvom byggeriet ikke er påbegyndt, inden miljøgodkendelsen er udløbet, hvis der er indgået en retlig bindende kontrakt med en entreprenør. Denne kontrakt skal være underskrevet, inden miljøgodkendelsen udløber.

Den del af byggeriet i miljøgodkendelsen, som ikke er udnyttet inden 2 år efter at miljøgodkendelsen er meddelt, bortfalder.

- 3) De vilkår, der vedrører driften, skal være kendt af de ansatte, der er beskæftiget med den pågældende del af driften.
- 4) Drifts-, indretnings-, eller bygningsmæssige ændringer, skal anmeldes til kommunen inden de påbegyndes. Kommunen vurderer, om de aktuelle planer for ændring/udvidelse/reovering kan ske inden for rammerne af denne miljøgodkendelse.

2.2 Uheld og risici

- 5) Ved driftsuheld, hvor der opstår risiko for forurening af miljøet, er der pligt til at anmelde dette til tilsynsmyndigheden, Ringkøbing-Skjern Kommune den først kommende hverdag. Er der behov for øjeblikkelig indsats ringes 112. Senest 14 dage efter driftsuheld skal driftsansvarlig fremsende en skriftlig orientering, der beskriver uheldets omfang og indsatsen mod miljømæssige skader, samt beskriver forebyggende foranstaltninger, der begrænser risiko for nye uheld.
- 6) Ejendommens beredskabsplan/driftsforskrift skal til en hver tid være ajourført.

2.3 Årsproduktion

- 7) Den godkendte husdyrproduktion skal være jævnt fordelt over året.
- 8) Miljøgodkendelsen omfatter et dyrehold bestående af 7000 slagtesvin (30-108 kg), 7100 smågrise (7,2 kg-30 kg), 327 årssøer (friland, drægtighedsstald), 340 årssøer (fareperiode friland) og 13 årssøer (løbeafdeling) i alt svarende til 293,77 DE.

Note:

(I tilfælde af kommende ændringer af dyreenhedsdefinitionerne skal det påpeges, at der ved fortolkning af en afgørelse skal anvendes den dyreenhedsdefinition, der var gældende på det tidspunkt, hvor godkendelsen blev givet).

Almindelige sæsonudsving, samt tilpasninger pga. sanering og lignende accepteres, det samme gør udsving i dyreholdets størrelse, som følge af mindre tilpasninger pga. ændrede vægtintervaller, så længe de maksimale 293,77 DE ikke overskrides.

- 9) Der må ikke på noget tidspunkt være flere end i alt 1800 slagtesvin på stald ad gangen.
- 10) Udendørs dyrehold svarende til 340 årssøer i fareperioden, 327 årssøer i løbe- drægtighedsperioden, samt 7100 smågrise skal være udegående hele året (12 mdr.) inden for husdyrbrugets udbringningsareal.
- 11) Produktionen på friland skal drives iht. Landbrugets byggeblad nr.95.03-02 om Udendørs sohold.

2.4 Foder

- 12) Der skal anvendes fasefodring i foderet til søer, smågrise og slagtesvin

2.5 Staldanlæg

- 13) Hytterne til frilandsgrise må opsættes på arealerne, der fremgår af bilag 12.
- 14) Der må ikke placeres hytter og gå svin på arealerne 9-0, 9-1 og 9-2, som ligger indenfor 300 meter til byzonen (Bilag 12).
- 15) Der skal foreligge en skitse (årsplan) for flytningen af foderpladser og hytter, skal forevises i forbindelse med landbrugstilsyn.
- 16) Fare- og drægtighedshytter, samt sølehuller og drikke- og foderpladser skal placeres mindst 30 meter fra §3 beskyttet natur og mindst 15 meter til vandløb.
- 17) Løbegårdene til slagtesvin skal indrettes med afløb til gyllebeholderne, således at gødning fjernes effektivt fra spalterne og det faste gulv.
- 18) Forlængelsen af den eksisterende kostald skal ske i materialer og farvevalg, som harmonerer med den eksisterende byggemasse.

2.6 Opbevaringsanlæg generelt

Fast gødning

- 19) Den nye møddingplads skal indrettes efter det gældende byggeblad med afløb til gyllebeholdere eller anden godkendt opsamlingsbeholder. Der må ikke foretages udsprinkling af overfladevand fra møddingspladsen.

Beholdere til flydende husdyrgødning

- 20) Alle gyllebeholdere skal have et tæt flydelag.
- 21) Der skal etableres en støbt plads med afløb til opsamlingsbeholder, hvor påfyldning af gylle ved gyllebeholderne finder sted. Pladsen skal rengøres for spild af flydende husdyrgødning umiddelbart efter end påfyldning af gylle. Et alternativ til etablering af en støbt plads er, at pumpningen/sugning af gylle fra beholderene altid sker med selvfyldende vogn eller lign., der har returløb til beholderen.

Såfremt der bakkes til beholderene, skal der etableres en anordning der sikrer beholderen mod påkørsel.
- 22) Gyllebeholderne må ikke uden kommunens tilladelse tages i brug til andet formål end det ansøgte.
- 23) Gyllebeholderne skal fjernes uden udgift for kommunen, når de ikke længere er i brug til det formål, hvortil de er tilladt.

2.7 Gyllehåndtering

- 24) Håndtering af gylle skal foregå under opsyn og eventuelt spild skal straks opsamles.

2.8 Transport

- 25) Transport af husdyrgødning skal som udgangspunkt forgå af de på bilag 11 angivne veje. Såfremt at transport af husdyrgødning foregår i gennem Tim skal husdyrgødningen transporteres i lastbil, eller et påhængskøretøj hertil. Under transporten skal flydende husdyrgødning opbevares i lukkede tanke og fast husdyrgødning skal overdækkes

2.9 Restvand

- 26) Vask af landbrugsmaskiner og redskaber skal ske på fast vaskeplads med bortledning af vaskevandet til opsamlingsbeholder. Alternativt kan vask af landbrugsmaskiner ske på udbringningsarealerne.

2.10 Oplag af olie og medicin

- 27) Eventuelt spild af olie skal straks opsamles af velegnet absorptionsmateriale – eks. kattegrus.
- 28) Spildolie skal opbevares på en sådan måde, at der ikke opstår risiko for forurening.
- 29) Medicin skal opbevares forsvarligt og utilgængeligt for uvedkommende.

2.11 Affald

- 30) Affald skal opbevares og bortskaffes, efter kommunens til en hver tid gældende affaldsbekendtgørelse.

2.12 Skadedyr

- 31) Der skal på ejendommen foretages effektiv fluebekæmpelse - som minimum i overensstemmelse med de nyeste retningslinjer fra Statens Skadedyrlaboratorium.
- 32) Opbevaring af foder skal ske på en sådan måde, at der ikke opstår risiko for tilhold af skadedyr (rotter m.v.). På forlangende skal indgås kontrakt med autoriseret rottebekæmpelsesfirma.

2.13 Lugt

- 33) Såfremt tilsynsmyndigheden vurderer, at der opstår væsentlige lugtgener, der vurderes at være væsentlig større end grundlaget for miljøgodkendelsen, kan kommunen kræve, at der skal indgives og gennemføres projekt for afhjælpende foranstaltninger.

2.14 Støjklider

- 34) Husdyrbrugets bidrag til støjbelastningen i omgivelserne må ikke overstige værdier, angivet i nedenstående tabel (se bilag 3 ved dokumentation), målt ved nabobeboelser, eller deres opholdsarealer:

Mandag-fredag kl. 7-18 Lørdag kl. 7-14	Alle dage kl. 18-22 Lørdag kl. 14-18 Søn- og helligdag Kl. 7-18	Alle dage kl. 22-7	Alle dage kl. 22-7 Maksimal værdi
55 dB(A)	45 dB(A)	40 dB(A)	55 dB(A)

- 35) Husdyrbruget skal for egen regning dokumentere, at støjvilkår overholdes, hvis tilsynsmyndigheden finder det påkrævet. Kravet om dokumentation af støjforholdene kan højst fremsættes en gang årligt, med mindre den seneste kontrol viser, at støjvilkår ikke kan overholdes.

Viser kontrolmålingen en overskridelse af de fastsatte støjgrænser, kan tilsynsmyndigheden kræve, at der iværksættes støjreducerende tiltag.

2.15 Lys

- 36) Driften må ikke medføre væsentlige lysgener for de omkringboende.
- 37) Såfremt tilsynsmyndigheden vurderer, at bedriften giver anledning til væsentlige lysgener, skal bedriften lade udarbejde en handlingsplan og derefter gennemføre denne. Handlingsplanen skal godkendes af tilsynsmyndigheden.

2.16 Støv

- 38) Driften må ikke medføre støvgener uden for ejendommens eget areal, som af tilsynsmyndigheden skønnes at være væsentlige.
- 39) Fodersiloer skal indrettes således, at støvgener i forbindelse med indblæsning af foder undgås, f.eks. med melcykloner, eller anden støvbegrænsende foranstaltninger.

2.17 Udbringningsarealer

- 40) Husdyrbrugets husdyrgødning må udbringes på de udbringningsarealer, der er angivet på bilagene 6 til 10. På arealerne 9-0, 9-1 og 9-2 må der dog ikke udbringes husdyrgødning på lørdage, samt søn- og helligdage.
- 41) På husdyrbrugets udbringningsarealer, må der i alt udbringes husdyrgødning inklusive afsætning ved græsning med maksimalt 4591,51 kg P/år og 17444,80 kg N/år i alt svarende til 1,32 DE/ha. Ønskes der udbragt husdyrgødning med et samlet større indhold af fosfor og/eller kvælstof, skal kommunen godkende det.
- 42) Ønskes udbringningsarealet ændret, skal det anmeldes til kommunen inden planårets begyndelse den 1.august. Kommunen vurderer herefter om udbringningen af husdyrgødning vil påvirke de nye arealer væsentligt.
- 43) På husdyrbrugets udbringningsarealer skal der anvendes et K6 sædskifte med et udvaskningsindeks på højst 92.
- 44) Husdyrbrugets ejede og forpagtede arealer må ikke tilføres handelsgødning.
- 45) Udbringning af husdyrgødning må ikke foretages, når jorden er mættet med vand, oversvømmet, frossen, eller dækket af sne, eller forud for varslede kraftige regnskyl/store nedbørsmængder.

2.18 Tilsyn, kontrol og egenkontrol

- 46) Dokumentation i form af logbog over flydelag, årsskitse over placering af svinehytter og foderpladser, kvitteringer, sædskifte- og gødningsplaner, opbevaringsaftaler, forpagtnings- og overførelsesaftaler (af mindst 1 års varighed) opbevares i mindst 5 år og forevises tilsynsmyndighed efter anmodning.

2.19 Ophør

- 47) Ved ophør af driften, skal der træffes de nødvendige foranstaltninger for at undgå forureningsfare og for at bringe stedet tilbage i tilfredsstillende tilstand. Bl.a. skal stoffer, der kan forurene jord, grundvand og overfladevand, samt affald bortskaffes, efter gældende regler.
- 48) Kommunen kan kræve, at tiloversblevne bygninger, gyllebeholdere m.v. skal nedrives, såfremt de ikke efterfølgende, skal anvendes til andet formål og såfremt de ved syn og skøn, vurderes misligholdt.

3. Formalia

3.1 Lovgrundlag

Miljøgodkendelsen er givet på nedenstående lovgrundlag fra Miljøministeriet (inklusive eventuelle ændringer til den anførte lovgivning, der gælder på godkendelsestidspunktet).

Der gøres opmærksom på, at ansøger selv har ansvar for at indhente nødvendige godkendelser/tilladelser i henhold til anden lovgivning.

- Bekendtgørelse af lov om miljøgodkendelse m.v. af husdyrbrug, nr. 1486 af 4. december 2009 (Husdyrloven).
- Bekendtgørelse om tilladelse og godkendelse m.v. af husdyrbrug nr. 1283 af 8. December 2014 (Husdyrbekendtgørelsen).
- Bekendtgørelse om erhvervsmæssigt dyrehold, husdyrgødning, ensilage m.v. nr. 853 af 30. juni 2014 (Husdyrgødningsbekendtgørelsen).
- Bekendtgørelse af lov om naturbeskyttelse, nr. 951 af 3. juli 2013 (Naturbeskyttelsesloven).
- Bekendtgørelse om udpegning og administration af internationale naturbeskyttelsesområder samt beskyttelse af visse arter nr. 408 af 1. maj 2007.
- Bekendtgørelse om affald, nr. 1309 af 18. december 2012 (Affaldsbekendtgørelsen).
- Bekendtgørelse om indretning, etablering og drift af olietanke, rørsystemer og pipelines nr. 1321 af 21. december 2011 (Olietankbekendtgørelsen).

3.2 Offentlighed

Ansøgningsmaterialet har været offentliggjort på Ringkøbing-Skjern Kommunes hjemmeside [www.rksk.dk/landbrug fra den 10.oktober](http://www.rksk.dk/landbrug_fra_den_10.oktober) 2014 til den 31.oktober 2014, hvor der er indkommet bemærkninger til det ansøgte.

Udkastet til miljøgodkendelsen har været i 6 ugers høring hos ansøger, konsulent og naboer fra den 27.marts til den 8.maj 2015 (ved kontortidens ophør), hvor der er kommet bemærkninger til det ansøgte.

Bemærkningerne er kommet fra ejer af ejendommen Torstedvej 84, 6980 Tim, som ligger umiddelbart øst for marken med de drægtige søer med smågrise.

Bemærkningerne udtrykker bekymring for følgende mulige gener:

1. Fluegener fra svinene
2. Foderet til svinene kan give anledning til rotter
3. Lugtgener fra svinehytterne

Kommunens vurdering:

1. Fluegener kan ikke fuldstændig undgås på og i nærheden af et husdyrbrug, men ejer af husdyrbruget har pligt ifølge husdyrloven til at begrænse fluegener ved at foretage den nødvendige forebyggelse og fluebekæmpelse. Der er sat vilkår til, at der skal foretages fluebekæmpelse efter gældende retningslinjer.

2. Foderet til svinene skal opbevares på en måde, så det giver mindst muligt anledning til rotter. Der skal foretages den nødvendige rottebekæmpelse på husdyrbruget. Der gælder desuden et afstandskrav for faciliteter som fodertrug og drikke-trug, som skal være i en afstand af minimum 50 meter til nabobeboelse (husdyrgødningsbekendtgørelsens §7, stk.2).
3. Det kan ikke udelukkes, at der kan forekomme lugtgener fra de nærmeste svinehytter. Ifølge de lugtberegninger, som er foretaget til ejendommen på Torstedvej 84, er kravene til lugtgener fra husdyrbruget overholdt. Såfremt de gældende afstandskrav er overholdt til nabobeboelsen, vurderer Kommunen, at lugtgenerne fra svineholdet vil være begrænsede.

Der spørges også til afstandskrav til folden fra naboskellet. Her henvises til afsnit 2.2.1 i miljøvurderingen.

Afgørelse om miljøgodkendelse vil blive offentliggjort den 22.maj 2015 på Ringkøbing-Skjern Kommunes hjemmeside på www.rksk.dk/landbrug.

3.3 Klagevejledning

I henhold til Bekendtgørelse af lov om miljøgodkendelse m.v. af husdyrbrug kapitel 7, kan der klages over miljøgodkendelsen af ansøgeren, Miljøministeriet, samt enhver, der må antages, at have en individuel væsentlig interesse i sagens udfald. Der kan desuden klages af de myndigheder og organisationer, der angivet i lovens § 85-87.

Ved klage kan Natur- og Miljøklagenævnet bestemme, at klagen har opsættende virkning på udnyttelsen. Udnyttelse af miljøgodkendelsen i klageperioden og imens eventuel klage behandles sker på eget ansvar.

Ansøgeren vil få besked, hvis der klages over afgørelsen.

Når du klager, skal du betale et gebyr på kr. 500. Klagegebyret tilbagebetales, hvis du får helt, eller delvis medhold i din klage, hvis den påklagede afgørelse ændres, eller ophæves, eller klagen afvises som følge af overskredet frist, manglende klageberettigelse, eller fordi klagen ikke er omfattet af klagenævnets kompetence.

Klagefristen er 4 uger og regnes fra datoen for offentliggørelsen. Klagen skal være modtaget og registreret senest den 19.juni 2015.

Indsendelse af klage

Det er obligatorisk for klager at bruge Natur- og Miljøklagenævnets digitale klageportal, med mindre du har fået en tilladelse fra Natur- og Miljøklagenævnet, der fritager dig for at anvende den digitale klageportal. I nedenstående tekst kan du se, hvordan du skal bruge den digitale klageportal.

Digital Klageportal

Hvis du ønsker at klage over denne afgørelse, kan du klage til Natur- og Miljøklagenævnet. Du klager via Klageportalen. Du kan finde et link på forsiden af www.nmkn.dk. Klageportalen ligger på www.borger.dk og www.virk.dk. Du logger på www.borger.dk eller www.virk.dk, typisk med NEM-ID. Klagen sendes gennem Klageportalen til den myndighed, der har truffet afgørelsen. En klage er indgivet, når den er tilgængelig for myndigheden i Klageportalen. Du betaler klagegebyret med betalingskort i Klageportalen.

Anmodning om fritagelse for indsendelse via klageportal

Natur- og Miljøklagenævnet skal som udgangspunkt afvise en klage, der ikke er indsendt via Klageportalen. Hvis du ønsker at blive fritaget for at bruge Klageportalen, skal du sende din klage og en begrundet anmodning til Ringkøbing-Skjern Kommune, Smed Sørensen

Vej 1, 6950 Ringkøbing. Ringkøbing-Skjern Kommune videresender herefter anmodningen til Natur- og Miljøklagenævnet, som træffer afgørelse om, hvorvidt din anmodning kan imødekommes.

Hjælp til klage

Natur- og Miljøklagenævnet stiller i et vist omfang en supportfunktion til rådighed ved oprettelse af en klage. Supportfunktionen kan kontaktes pr. tlf.: 7254 1101 eller på mail: nmkn@nmkn.dk. De kan kontaktes på følgende tidspunkter: man.-tors. 10.00-15.00, fre. 10.00-14.00.

3.4 Udnyttelse

Miljøgodkendelsen bortfalder, såfremt den ikke er udnyttet inden 2 år fra meddelelse af miljøgodkendelsen, jævnfør vilkår 2.

Hvis miljøgodkendelsen ikke har været helt, eller delvis udnyttet i 3 på hinanden følgende år, bortfalder den del af miljøgodkendelsen, som ikke har været udnyttet i de seneste 3 år.

Med denne miljøgodkendelse følger 8 års retsbeskyttelse. Vilkårene kan dog til enhver tid ændres efter reglerne i Bekendtgørelse af lov om miljøgodkendelse m.v. af husdyrbrug § 40, stk. 2.

Husdyrbrugets miljøgodkendelse skal, jf. § 40 i Bekendtgørelse om tilladelse og godkendelse m.v. af husdyrbrug, regelmæssigt og mindst hvert 10. år tages op til revurdering. Den første revurdering skal dog foretages senest, når der er forløbet 8 år. Første revurdering vil derfor blive påbegyndt i 2023.

På vegne af Teknik- og Miljøudvalget

Ivan Thesbjerg
Fagleder
Land og Vand, Landbrug
Ringkøbing-Skjern Kommune

Anders Peter Hjorth-Hansen
Miljømedarbejder
Land og Vand, Landbrug
Ringkøbing-Skjern Kommune

Kopi af udkast til miljøgodkendelse er sendt til:

-
-
-
-
-
-
-

- Danmarks Naturfredningsforenings Lokalkomité for Ringkøbing-Skjern Kommune, e-mail: dnringkoebing-skjern-sager@dn.dk
- Danmarks Sportsfiskerforbund, Skyttevej 4, 7182 Bredsten, e-mail: post@sportsfiskerforbundet.dk
- Danmarks Sportfiskerforbund, e-mail: lbt@sportsfiskerforbundet.dk, lp@sportsfiskerforbundet.dk
- Friluftsrådet Midt-Vest, e-mail: midtvestjylland@friluftsraadet.dk

Orienteringsbrev vedrørende udkast til miljøgodkendelse er sendt til:

Ejer af forpactedede arealer/ aftalearealer

-
-

Ejere af nærmeste ejendomme/arealer:

Kopi af miljøgodkendelsen er sendt til:

- Konsulent Helle Borum, e-mail: hbo@hflc.dk
- Henriette Østergaard, Torstedvej 84, 6980 Tim
- Ringkøbing-Skjern museum, Arkæologisk Afdeling v/Torben Egebjerg, e-mail: post@arkvest.dk
- Det økologiske Råd, 2200 København N, e-mail: husdyr@ecocouncil.dk
- Dansk Ornitologisk Forening, e-mail: natur@dof.dk, ringkoebing-skjern@dof.dk
- Sundhedsstyrelsen, Lyseng Allé 1, 8270 Højbjerg, e-mail: senord@sst.dk
- Danmarks Fiskeriforening, Nordensvej 3, Taulov, 7000 Fredericia, e-mail: mail@dkfisk.dk
- Ferskvandsfiskeriforeningen for Danmark, Vormstrupvej 2, 7540 Haderup, e-mail: nb@ferskvandsfiskeriforeningen.dk

- Danmarks Naturfredningsforenings Lokalkomité for Ringkøbing-Skjern Kommune, e-mail: dnringskoebing-skjern-sager@dn.dk
- Danmarks Sportsfiskerforbund, Skyttevej 4, 7182 Bredsten, e-mail: post@sportsfiskerforbundet.dk
- Danmarks Sportfiskerforbund, e-mail: lbt@sportsfiskerforbundet.dk, lp@sportsfiskerforbundet.dk
- Friluftsrådet Midt-Vest, e-mail: midtvestjylland@friluftsradet.dk

Bilag 1. Miljøredegørelse for miljøgodkendelsen

Oplysninger om husdyrbrugets indretning og drift stammer fra ansøgningen om miljøgodkendelse, samt fra supplerende oplysninger, indhentet efter modtagelsen af ansøgningen. Kommunen har ikke redigeret nedenstående tekst fra ansøgningen.

Der er, ifølge ansøgningen, anvendt skema nr. 69478, version 5, downloadet den 27-01-2015.

1.1 Ikke teknisk resumé

Torstedvej 86, 6980 Tim: Ansøger ønsker at udvide besætning fra 167 køer, 161 kvier, 1 avlstyr, samt 50 tyrekalve fra 40 -55 kg. 249,63 DE til økologisk sohold med færdigfedning af slagtesvinene.

Produktionen vil i fremtiden lyde på 340 årssøer på friland, 7100 smågrise som fravænnens ved 13 uger (ca. 30 kg), hvor de indtil da også er på græs og 7000 slagtesvin som færdigfedes på stald. Søerne er på græs hele året. De er kun på stald 2 x 1 uge årligt i forbindelse med løbning. Smågrisene tages ind ved fravæning og færdigfedes på stald.

Alle økologiske grise skal have adgang til det fri, og der skal derfor i den forbindelse etableres udeareal til de anvendte stalde.

Der er køresiloer på ejendommen, som fremadrettet skal anvendes til dybstrøelse.

1.2 Godkendelsespligt

Der er tale om en omlægning af en malkekvægsbesætning til økologisk sohold, hvilket i sig selv er godkendelsespligtigt.

Der bygges i enden af stald 3, så den får samme længde som stald 2. Der støbes udeareal med spalter til slagtesvinene på begge sider af stald 2 og nord for stald 4.

De yderste tagplader afmonteres den østlige ende af stald 4, så der bliver adgang til det fri fra denne stald også.

Ved overtagelsen af ejendommen er det blevet oplyst, at tidligere ejer har opført de 2 køresiloer uden tilladelse. De ønskes i fremtiden anvendt som møddingsplads og ønskes i forbindelse med denne ansøgning lovliggjort.

Det er etableret et udsprinklingsanlæg til ensilagesaft, som ønskes lovliggjort - og ændret.

Datoer og beskrivelse af datoer

Ovennævnte datoer er ønske datoer. Ansøger har et ønske om at påbegynde byggeriet så snart der foreligger en tilladelse hvis forholdene tillader det. Fuld besætning vil være i drift senest 5 år efter tilladelsen.

Starttidspunkt for byggeriet: 01-10-2014

Sluttidspunkt for byggeriet: 01-10-2015

Starttidspunkt for driften: 01-11-2014

Biaktiviteter

Ingen

1.2 Oplysninger omkring anlægget og ejendommen

Landskab og planforhold

Ejendommens placering i forhold til følgende temaer:

- Ejendommen, samt egne og forpagtede arealer er ikke beliggende i naturområder med særlige naturbeskyttelsesinteresser mv.
- Ejendommen ligger ikke i område med landskabelig værdi
- Ejendommen samt størstedelen af arealer der hører under Torstedvej 86 ligger i område udpeget som uforstyrrede landskab.
- Ejendommen samt størstedelen af arealer der hører under Torstedvej 86 ligger i område med særlig geologisk værdi
- Ingen Rekreative interesseområder
- Ejendommen er ikke beliggende indenfor område udpeget som værdifulde kulturmiljøer og bevaringsværdige landsbyer
- Ejendommen er ikke beliggende indenfor Kirkezoner
- Ejendommen er ikke beliggende indenfor kystnærhedszonen
- Ejendommens bygninger er ikke beliggende på arealer der udpeget som lavbundsarealer.
- Ejendommen ligger ikke i skovrejsningsområde.
- Ingen fredede områder indenfor 500 meter fra bygninger
- Ejendommens bygninger er ikke beliggende på arealer der udpeget som § 3 beskyttet natur, men der ligger § 3 eng ca. 35 meter sydvest for stald og en § 3 sø ca. 330 meter nord for samme.
- Ingen strandbeskyttelseslinjer
- Ingen klitfredningslinjer
- Nærmeste skovbyggelinje er ca. 280 meter sydvest for staldanlægget.
- Nærmeste åbeskyttelseslinje er ca 200 meter nordvest for nye ensilagepladser.
- Inger kirkebyggelinjer indenfor 500 meter fra bygninger.
- Ingen fortidsmindelinjer indenfor 500 meter fra bygninger.
- Ingen beskyttede sten- og jorddiger indenfor 500 meter fra bygninger.

Lokalisering

De bygningsmæssige ændringer / tilbygninger forekommer kun i direkte forbindelse med det eksisterende byggeri.

Se derudover afsnit 2.2.2

Faste afstandskrav

Det generelle afstandskrav fra nyanlæg til nedenstående er delvist overholdt. Se nederst.

Ikke-almene vandforsyningsanlæg (25 m) *

Almene vandforsyningsanlæg (50 m)

Vandløb (herunder dræn) og søer (15 m)

Offentlig vej og privat fællesvej (15 m)

levnedsvirksomhed (25 m)

beboelse på samme ejendom (15 m)

naboskel (30 m)

nabobeboelse (50 m)

Eksisterende eller ifølge kommuneplanens rammedel fremtidigt byzone- eller sommerhusområde

Område i landzone, der i lokalen er udlagt til boligformål, blandet bolig og erhvervsformål eller til offentlige formål med henblik på beboelse, institutioner, rekreative formål og lign. (50m)

*Der er ca. 8 m fra tilbygningen til stald 3 og til en markvandingsboring. Der bygges væk fra boringen. Vi må formode, at der er givet dispensation til den stald, der allerede ligger der, og at en forlængelse af stalden med retning væk fra boringen er uden problemer.

Husdyrgodkendelse.dk Ansøgningsnummer: 69478

Landskabelige hensyn

Ejendommens placering i forhold til følgende temaer:

- Ejendommen, samt egne og forpagtede arealer er ikke beliggende i naturområder med særlige naturbeskyttelsesinteresser mv.
- Ejendommen ligger ikke i område med landskabelig værdi
- Ejendommen samt størstedelen af arealer der hører under Torstedvej 86 ligger i område udpeget som uforstyrrede landskab.
- Ejendommen samt størstedelen af arealer der hører under Torstedvej 86 ligger i område med særlig geologisk værdi
- Ingen Rekreative interesseområder
- Ejendommen er ikke beliggende indenfor område udpeget som værdifulde kulturmiljøer og bevaringsværdige landsbyer
- Ejendommen er ikke beliggende indenfor Kirkezoner
- Ejendommen er ikke beliggende indenfor kystnærhedszonen
- Ejendommens bygninger er ikke beliggende på arealer der udpeget som lavbundsarealer.
- Ejendommen ligger ikke i skovrejsningsområde.
- Ingen fredede områder indenfor 500 meter fra bygninger
- Ejendommens bygninger er ikke beliggende på arealer der udpeget som § 3 beskyttet natur, men der ligger § 3 eng ca. 35 meter sydvest for stald og en § 3 sø ca. 330 meter nord for samme.
- Ingen strandbeskyttelseslinjer
- Ingen klitfredningslinjer
- Nærmeste skovbyggelinje er ca. 280 meter sydvest for staldanlægget.
- Nærmeste åbeskyttelseslinje er ca 200 meter nordvest for nye ensilagepladser.
- Inger kirkebyggelinjer indenfor 500 meter fra bygninger.
- Ingen fortidsmindelinjer indenfor 500 meter fra bygninger.
- Ingen beskyttede sten- og jorddiger indenfor 500 meter fra bygninger.

Energiforbrug

Ejendommen er lige erhvervet, så det tidligere forbrug kendes ikke.

Drægtige søer på friland har ingen energiforbrug. Energiforbruget i fremtiden bliver meget begrænset, da der bliver naturlig ventilation og ingen opvarmning af staldene.

Energiforbrug på anlæg

Naturlig ventilation

Daglysstyring og begrænset natbelysning

Udendørs belysning er styret af bevægelsessensorer

Vandforbrug

Der forefindes egen boring på ejendommen uden vandmåler, som følge deraf kendes forbruget i nudriften ikke.

Der regnes med et vandforbrug på ca. 10 m³ pr. so pr. år til drikkevand, sølehuller og vask af hytter.

Derudover regnes der med ca. 2000 m³ årligt i staldene.

Det giver et samlet årligt vandforbrug på ca. 5.400 m³ til drikkevand, sølehuller og vask af stalde.

Der er overbrusningsanlæg på udearealet.

Vandteknologi på anlæg

Der er drikkekopper i staldene. Det er ikke nemt at gøre noget ved en frilandsproduktion. Søer og smågrise skal have adgang til vand og sølehuller, så der skal være plads til vandspild.

Rengøring og desinficering

Smågrise og slagtesvinestalden rengøres efter hvert hold grise.

Løbeafdelingen rengøres 1 gang årligt.

Der anvendes højtryksrensere og staldene i blødsættes først for at spare på vandet.

Der desinficeres med hydratkalk efter endt rengøring.

Døde dyr

Døde dyr er placeret på vestsiden af indfaldsvej til gylletanke og overdækket med kadaverkappe og/eller i kølecontainer. Hovedparten af tiden vil der være skygge på stedet.

Fast affald

Se bilag 13

Affald og kemikalier

Der anvendes ikke kemikalier, da der er tale om en økologisk besætning. I forbindelse med desinficering af staldene anvendes hydratkalk Calciumhydroxid - Ca(OH)₂.

Bortskaffelse affald: Kemikaliet skal betragtes som farligt affald. Benyt den kommunale indsamlings- og afhentningsordning. Kemikalieaffaldsgruppe: Affaldsfraktion: EAKkode: X 05.99 10 08 15* * EAK-koden er angivet for affald fra termisk baserede ikke jernmetalværker. Hvis brugt i jernmetalværker skal specifik EAK-kode angives

Management

Søer på friland giver dyrene mulighed for naturlig adfærd, og giver på nogle områder bedre arbejdsforhold for passeren, idet der er mindre støv og ammoniakpåvirkning i produktionen (Kongsted et al., 2000). Imidlertid er arbejdsforbruget i forbindelse med strøning, fodring/vanding og periodisk arbejde er ca. 1,5 timer højere pr. årssø pr. år end i et indendørs sohold. Det ekstra tidsforbrug skyldes vinterperioden, hvor der i våde og kolde perioder skal udføres ekstra arbejde i form af vanding, fodring og fordeling af strøelse (Schmidt og Udesen, 1995).

Der er risiko for overførsel af smitte til søerne fra dyr, der lever frit i naturen, men det er ikke påvist hvorvidt udendørs sohold har bedre eller ringere sundhedstilstand end søer der holdes i indendørs stalde (Schmidt og Udesen, 1995).

Udendørs sohold er alt i alt ikke så funktionssikre og kontrollerede som indendørs produktioner, og der er ofte en høj pattegrisedødelighed og et stort foderforbrug, hvilket er af stor betydning for produktionens økonomiske konkurrenceevne (Kongsted et al., 2000). Produktionsforholdene er meget forskellige mellem de enkelte

gårde, og afhænger af jordens bonitet, dræning, græsdække, læforhold og des lige. Dermed er det meget vanskeligt at give anvisninger på, hvordan et produktionssikkert anlæg skal indrettes og drives (Schmidt og Udesen, 1995).

Godt landmandsskab er en vigtig del af BAT, og det udøves på ejendommen på mange forskellige områder.

Gylleudbringning foregår ved nedfældning og slangeudlægning, hvilket ligeledes er BAT. Efter endt arbejdsdag skræbes og fejes vejene rene (Godt Landmandsskab = BAT).

Der bliver i fremtiden 4 ansatte på ejendommen.

De ansatte efteruddannes og deltager i ERFA-sammenhænge der er relevante for netop deres arbejdsfunktion (BAT).

Økologireglerne følges.

Egenkontrol

Medicinforbrug registreres efter gældende love.

Kontrol med gødningsmængder, gødningsanvendelse, antal dyr etc. udføres efter gældende lovkrav (gødningsregnskab og husdyrindberetning) og kontrolleres af

Plantedirektoratet. Anvendelse og udarbejdelse af mark-/gødningsplaner er et af hovedpunkterne i BAT-kravene. Det opfyldes til fulde. Det er et styringsredskab der sikrer, at afgrøderne gødes efter behov, at gødning tilføres markerne når vejret tillader det så næringsstofudledningen til det omgivende miljø minimeres.

Der er udarbejdet APV for arbejdspladsen.

Økologireglerne følges.

Restvand

Der er redegjort for vaskevand og befæstede arealer i forbindelse med beregning af opbevaringskapacitet (bilag 5).

Se endvidere afløbsplan (bilag 2).

Overbrusning i svinestalde

Der er lavtryksoverbrusning på de udendørs spaltearealer.

Transport

Se bilag 13

Risici

I landbruget arbejdes der med store maskiner, dyr og farlige stoffer og der vil være mulighed for at der sker driftsforstyrrelser eller uheld ved den daglige drift af husdyrbruget:

Følgende områder anses som væsentlige: Gyllehåndtering, oliehandtering, Strømsvigt og brand.

Støjklider

Støjklider fra bedriften er støj fra husdyr, kørsel med landbrugsmaskiner samt til- og frakørsel af foder, produkter og grise til ejendommen.

Støjgener fra de udegående dyr er koncentreret, der hvor dyrene samles, dvs. ved foderpladser og foderautomater (Landbrugets byggeblad, 1993).
Der står en kompressor i maskinhuset. Den kører kun i dagtimerne.
Foderanlægget kører hele døgnet. Det er placeret ved slagtesvinestalden.

Støv

Der er ingen specielle støvgener forbundet med produktionen.
Det kan støve i forbindelse med håndtering af halm og ved indblæsning af foder i siloerne.

Fluer og skadedyr

Tilstedeværelse af skadegørere forebygges ved god orden og hygiejne i og omkring staldene, og eventuelle problemer bekæmpes omgående.

Fluebekæmpelse er omfattet af BAT-krav. Dette imødekommes ved anvendelse af rovfluer i stalde til bekæmpelse af fluer. Flueplage forebygges desuden ved at holde en god hygiejne i staldene og omkring foderopbevaring, brug af kalk og ved jævnlig udslusning af gyllen.

Kemikalier

Der anvendes ikke kemikalier, da der er tale om en økologisk besætning. I forbindelse med desinficering af staldene anvendes hydratkalk Calciumhydroxid - Ca(OH)_2 .
Bortskaffelse affald: Kemikaliet skal betragtes som farligt affald. Benyt den kommunale indsamlings- og afhentningsordning. Kemikalieaffaldsgruppe: Affaldsfraktion: EAKkode: X 05.99 10 08 15* * EAK-koden er angivet for affald fra termisk baserede ikke jernmetalværker. Hvis brugt i jernmetalværker skal specifik EAK-kode angives.

Olieopbevaring:

Spildolie: opbevares i maskinhus i 200 liters tromler på fast gulv uden afløb i nærheden. ved uheld opsamles det ved brug af savsmuld, som forefindes i nærheden (opsamling af spild sker på samme måde uanset olietype)

Diesel: Opbevares i maskinhus i 1800 liters tank fra 2008. Placeret uden mulighed for afløb. Ved påfyldning af diesel sker det med påfyldningspistol med automatisk stop.

Opbevaring af foder og ensilage

Ensilage opbevares i markstakke og i dertil indrettede køresiloer. Tilskudsfoder mv. opbevares i de udendørs fodersiloer og i foderladen.

Lysforhold

Der er lys i staldene i dagtimerne.

Der er lys ved løbegården uden for slagtesvinestalden. Det er tændt ved aflevering af grise (1-2 timer om ugen).

Der er ingen generende lys for omgivelserne hverken om dagen eller om natten.

Foranstaltninger ved ophør af produktion

Det påregnes ikke at produktionen ophører. Hvis det alligevel blev tilfældet fjernes kilder til mulig forurening af omgivelserne.

0-alternativ:

Torstedvej 86 er lige erhvervet af ansøger, der har økologiske søer på andre ejendomme i forvejen. Der er ingen malkekøer på ejendommen længere og bygningsmassen er for nedslidt til, at det kan lade sig gøre igen.

Hvis dette projekt med økologiske søer og slagtesvin ikke lykkes vil ejendommen skulle afhændes igen.

1.3 Oplysninger om staldanlæg og besætning

Stald anlæg med dyr, Nudrift

Kategori	Staldsystem	Antal årsdyr	Antal DE	Alder ind Mdr.	Alder ud Mdr.	Mælkeydelse	
Eksisterende kostald (Bygning 6)							
Malkeko, tung race	Sengestald med spalter (kanal, bagskyl eller ringkanal)	161	214,67			9517	
Kvie/stud, tung race	Sengestald med spaltegulv (kanal, bagskyl eller ringkanal)	24	13,93	21	25		
Eksisterende kalvestald (bygning 7a og b)							
Småkalve	Dybstrøelse	23	5,73	0	3,5		
Tyrekalve	Dybstrøelse	50	0,49	40 kg	55 kg		
Kvie/stud (6.mdr-kælvning)	Dybstrøelse	38	13,53	6	12		
Småkalve	Dybstrøelse	17	5,09	3,5	6		
Eksisterende stalde til goldkøer (Bygning 9)							
Malkekøer	Dybstrøelse	6	8			9517	
Kvie/stud, tung race	Dybstrøelse, kort ædeplads med fast gulv	2	1,16	21	25		
Tyrekalve	Dybstrøelse, hele arealet	1	0,56				
Eksisterende kviestald (Bygning 8 som ændres til foderlade)							
Kvie/stud, tung race	Dybstrøelse	57	27,15	12	21		
I alt			290,30		-	-	-

Staldanlæg med dyr, Ansøgt drift

Kategori	Staldsystem	Antal årsdyr	Antal DE	Indgangs vægt (kg)	Udgangs vægt (kg)	Antal sti-pladser	Antal måneder udegående om året
Stalde til økologiske slagtesvin							
Slagtesvin	Dybstrøelse, opdelt lejeareal	7000	185,30	30	108	1800	Har adgang til fast udeareal
Årsso	Løbe- og drægtighedsstald, løsgående, dybstrøelse	13	2,06	-	-	13	Har adgang til fast udeareal
Drægtighedshytter							
Årsso	Løbe- og drægtighedsstald, friland, dybstrøelse	327	51,89	-	-	127	12
Smågrise fra 7,2 kg	To-klimastald, delvis spaltegulv (Staldsystemet er valgt for at regne på lugt)	7100	31,39	7,2	30	1100	12
Farehytter							
Årsso	Friland	340	23,12	-	-	200	12
I alt			293,76		-	-	-

1.4 Oplysninger om opbevaringsanlæg

Kode for opbevaringslager	Navn på opbevaringslager	Beskrivelse af opbevaringslager
LA-162108	tank 1: 1300 m3	Tankene 1 - 3 er alle Mulebytanke med en kapacitet på 1300 m3. Facaderne er Søsten. Tankene er bygget i slutningen af 80-erne og kontrolleret i år 2000.
LA-162109	Tank 2 1300 m3	Tankene 1 - 3 er alle Mulebytanke med en kapacitet på 1300 m3. Facaderne er Søsten. Tankene er bygget i slutningen af 80-erne og kontrolleret i år 2000.
LA-162110	Tank 3: 1300 m3	Tankene 1 - 3 er alle Mulebytanke med en kapacitet på 1300 m3. Facaderne er Søsten. Tankene er bygget i slutningen af 80-erne og kontrolleret i år 2000.
LA-162111	Tank 4:4000 m3	Tanken er fra 2007, Perstrup tank. og med betonfacade. ikke kontrolleret.
LA-162112	Møddingsplads	Pladsen er konstrueret som køresiloer med afløb og udsprinklingsanlæg. Udsprinklingen kobles fra og vandet ledes til gylletank.
LA-162113	Markstak	I fremtiden vil der ikke være markstak på ejendommen.

Bedste tilgængelige opbevaringsteknik

Navn på opbevaringslager	Beskrivelse af bedste tilgængelige opbevaringsteknik
tank 1: 1300 m3	
Tank 2 1300 m3	
Tank 3: 1300 m3	SE BAT BILAG
Tank 4:4000 m3	SE BAT BILAG
Møddingsplads	
Markstak	

Øvrige oplysninger om opbevaringslager

Navn på opbevaringslager	Nudrift	Ansøgt
tank 1: 1300 m3		Der tilføres gylle, overfladevand fra møddingsplads og vaskevand fra staldene til tanken. Se opbevaringskapacitetsberegning bilag 5.
Tank 2 1300 m3		Der tilføres gylle, overfladevand fra møddingsplads og vaskevand fra staldene til tanken. Se opbevaringskapacitetsberegning bilag 5.
Tank 3: 1300 m3		Der tilføres gylle, overfladevand fra møddingsplads og vaskevand fra staldene til tanken. Se opbevaringskapacitetsberegning bilag 5.
Tank 4:4000 m3		Der tilføres gylle, overfladevand fra møddingsplads og vaskevand fra staldene til tanken. Se opbevaringskapacitetsberegning bilag 5.
Møddingsplads		Pladsen vil blive anvendt, til dybstrøelse der ikke kan udbringes direkte, samt foderrester. Dybstrøelsen overdækkes med dug eller plastik, der rulles over stakken. Det regnvand, der falder på det befæstede areal opsamles i en gylletank for sig selv. Vandet ønskes om muligt vandet ud på græs 2 gange årligt (oktober og forår), når græsset er i vækst.
Markstak		

Detaljer om opbevaringslagre

Kode for opbevaringslager	Nyt/eksisterende opbevaringslager	Drifttype	Lagertype	Dimension	Kapacitet
LA-162108	Eksisterende	Nudrift	Flydende husdyrgødningslager	Diameter 20,3 meter x Dybde 4 meter	1300,00
		Ansøgt drift	Flydende husdyrgødningslager	Diameter 20,3 meter x Dybde 4 meter	1300,00

Kode for opbevaringslager	Nyt/eksisterende opbevaringslager	Drifttype	Lagertype	Dimension	Kapacitet
LA-162109	Eksisterende	Nudrift	Flydende husdyrgødningslager	Diameter 20,3 meter x Dybde 4 meter	1300,00
		Ansøgt drift	Flydende husdyrgødningslager	Diameter 20,3 meter x Dybde 4 meter	1300,00
LA-162110	Eksisterende	Nudrift	Flydende husdyrgødningslager	Diameter 20,3 meter x Dybde 4 meter	1300,00
		Ansøgt drift	Flydende husdyrgødningslager	Diameter 20,3 meter x Dybde 4 meter	1300,00
LA-162111	Eksisterende	Nudrift	Flydende husdyrgødningslager	Diameter 35,7 meter x Dybde 4 meter	4000,00
		Ansøgt drift	Flydende husdyrgødningslager	Diameter 35,7 meter x Dybde 4 meter	4000,00
LA-162112	Eksisterende	Nudrift	Møddingsplads	ca. 10 x 20 meter	800,00
		Ansøgt drift	Møddingsplads	10 x 20 meter	800,00
LA-162113	Eksisterende	Nudrift	Markstak		0,00
		Ansøgt drift	Møddingsplads		0,00

Detaljer om fast lager

Kode for opbevaringslager	Drifttype	Lagerandel fast i %	Andel af dybstrøelse der køres direkte ud og pløjes ned
LA-162108	Nudrift	0,00	0
	Ansøgt	0,00	0
LA-162109	Nudrift	0,00	0
	Ansøgt	0,00	0
LA-162110	Nudrift	0,00	0
	Ansøgt	0,00	0
LA-162111	Nudrift	0,00	0
	Ansøgt	0,00	0
LA-162112	Nudrift	100,00	0
	Ansøgt	100,00	25
LA-162113	Nudrift	100,00	0
	Ansøgt	0,00	0

Detaljer om flydende lager

Kode for opbevaringslager	Drifttype	Lagerandel flydende i %	Virkemiddel
LA-162108	Nudrift	16,00	Ingen virkemiddel (f.eks. naturligt flydelag eller tilsvarende)
	Ansøgt drift	16,00	Ingen virkemiddel (f.eks. naturligt flydelag eller tilsvarende)
LA-162109	Nudrift	16,00	Ingen virkemiddel (f.eks. naturligt flydelag eller tilsvarende)
	Ansøgt drift	16,00	Ingen virkemiddel (f.eks. naturligt flydelag eller tilsvarende)
LA-162110	Nudrift	16,00	Ingen virkemiddel (f.eks. naturligt flydelag eller tilsvarende)
	Ansøgt drift	16,00	Ingen virkemiddel (f.eks. naturligt flydelag eller tilsvarende)
LA-162111	Nudrift	52,00	Ingen virkemiddel (f.eks. naturligt flydelag eller tilsvarende)
	Ansøgt drift	52,00	Ingen virkemiddel (f.eks. naturligt flydelag eller tilsvarende)
LA-162112	Nudrift	0,00	Ingen virkemiddel (f.eks. naturligt flydelag eller tilsvarende)
	Ansøgt drift	0,00	Ingen virkemiddel (f.eks. naturligt flydelag eller tilsvarende)
LA-162113	Nudrift	0,00	Ingen virkemiddel (f.eks. naturligt flydelag eller tilsvarende)
	Ansøgt drift	0,00	Ingen virkemiddel (f.eks. naturligt flydelag eller tilsvarende)

1.5 Beregninger på anlæg

Ammoniak

Effekt af teknologier til begrænsning af ammoniakfordampning fra lager (miljøteknologi og andel dybstrøelse direkte ud)

LagerID	Lager type	Nudrift Ansøgt drift	Tiltag	Indtastet emmissions effekt (%)	Andel af dybstrøelse direkte ud	Reduceret ammoniak- fordampning (kgN/år)
LA-162108	Flydende husdyrgødningslager	Nudrift	Ingen	0,00%	0,00	0,00
	Flydende husdyrgødningslager	Ansøgt	Ingen	0,00%	0,00	0,00
LA-162109	Flydende husdyrgødningslager	Nudrift	Ingen	0,00%	0,00	0,00
	Flydende husdyrgødningslager	Ansøgt	Ingen	0,00%	0,00	0,00
LA-162110	Flydende husdyrgødningslager	Nudrift	Ingen	0,00%	0,00	0,00
	Flydende husdyrgødningslager	Ansøgt	Ingen	0,00%	0,00	0,00
LA-162111	Flydende husdyrgødningslager	Nudrift	Ingen	0,00%	0,00	0,00
	Flydende husdyrgødningslager	Ansøgt	Ingen	0,00%	0,00	0,00
LA-162112	Møddingeplads	Nudrift	Ingen	0,00%	0,00	-93,00
	Møddingeplads	Ansøgt	Ingen	0,00%	25,00	-7,00
LA-162113	Markstak	Nudrift	Ingen	0,00%	0,00	-93,00
	Møddingeplads	Ansøgt	Ingen	0,00%	0,00	0,00

Påvirkning af natur

Søerne og smågræsene, som hele året er på græs er i denne kopi af ansøgningen sat fiktivt på stald ca. midt på de arealer de afgræsser. Det giver muligheden for at beregne en omtrentlig ammoniakdeposition på de omkringliggende naturarealer fra de græssende dyr. At placere stalden midt på arealet vil vise den gennemsnitlige belastning, da dyrene både vil befinde sig tættere på og længere fra naturområderne.

Kategori 2 natur (hede)

Total merdeposition i naturpunktet (kildes andel + de andre kilders andele):	0,04 kg N/ha/år
Totaldeposition i naturpunkt (kildes andel + de andre kilders andele):	0,08 kg N/ha/år

Ny ammoniakfølsom natur - hede

Total merdeposition i naturpunktet (kildes andel + de andre kilders andele):	0,06 kg N/ha/år
Totaldeposition i naturpunkt (kildes andel + de andre kilders andele):	0,12 kg N/ha/år

§3 hede syd for anlægget

Total merdeposition i naturpunktet (kildes andel + de andre kilders andele):	0,10 kg N/ha/år
Totaldeposition i naturpunkt (kildes andel + de andre kilders andele):	0,20 kg N/ha/år

§3 mose v Søruphusvej

Total merdeposition i naturpunktet (kildes andel + de andre kilders andele):	0,12 kg N/ha/år
Totaldeposition i naturpunkt (kildes andel + de andre kilders andele):	0,21 kg N/ha/år

Ny §3 natur nord for anlægget - mose

Total merdeposition i naturpunktet (kildes andel + de andre kilders andele):	0,42 kg N/ha/år
Totaldeposition i naturpunkt (kildes andel + de andre kilders andele):	0,86kg N/ha/år

§3 eng nord for faremark

Total merdeposition i naturpunktet (kildes andel + de andre kilders andele):	0,3 kg N/ha/år
Totaldeposition i naturpunkt (kildes andel + de andre kilders andele):	0,4 kg N/ha/år

§3 eng ca. 40 m fra anlægget

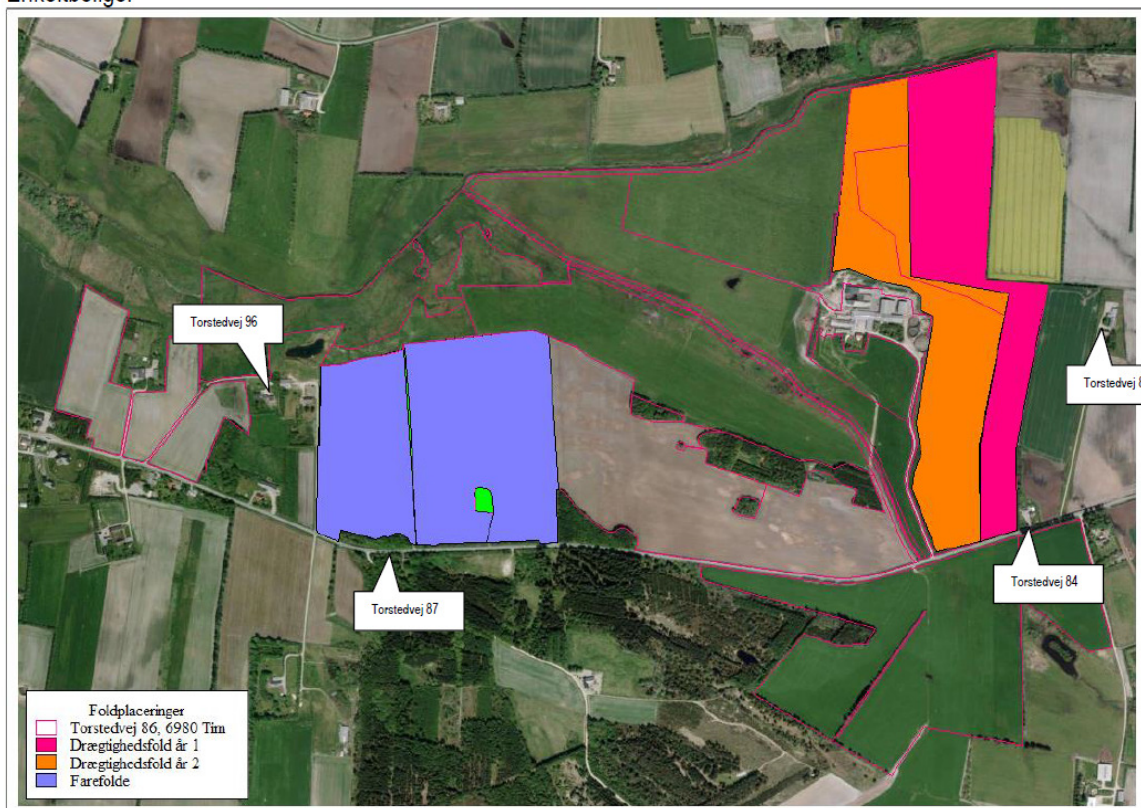
Total merdeposition i naturpunktet (kildes andel + de andre kilders andele):	1,14 kg N/ha/år
Totaldeposition i naturpunkt (kildes andel + de andre kilders andele):	2,04 kg N/ha/år

Lugt

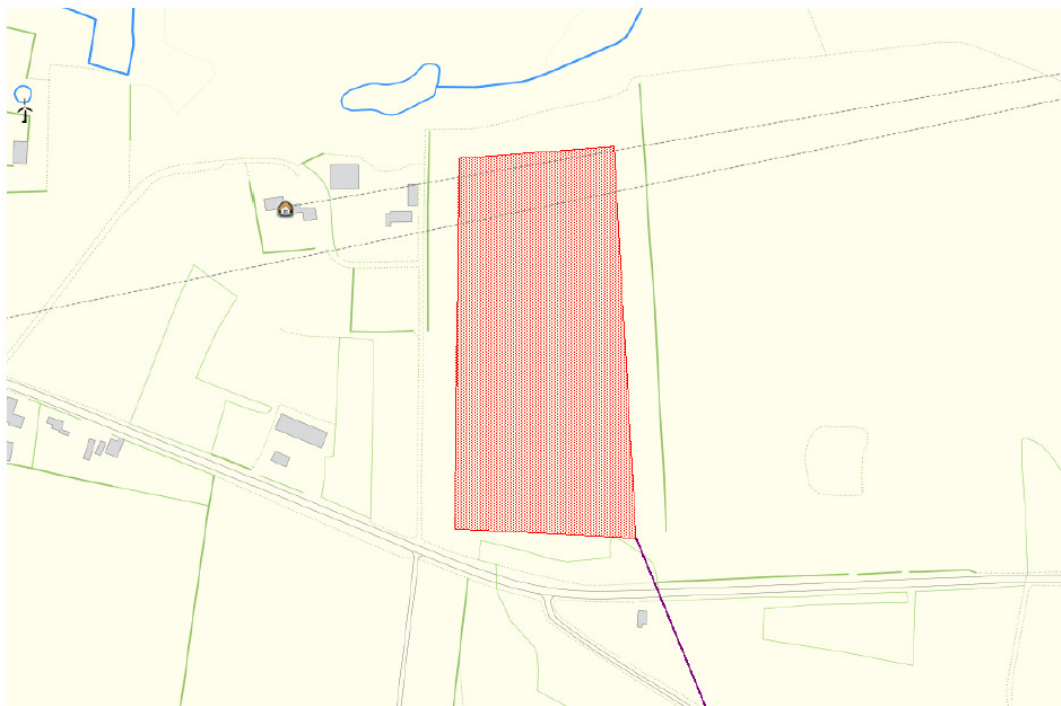
Lugtemission fra produktioner

StaldID	Kode for staldsystem	Antal dyr	Antal stipladser	Ton dyr på stald	Antal måneder udegående	Lugt fra produktion (LE)	Lugt fra produktion (OU)	Effekt af teknologi (%)	Faktisk lugt emission fra produktion (LE)	Faktisk lugt emission fra produktion (OU)
ST-237838	KvMa08	0	0	0,00	1,00	0,00	0,00	0,00%	0,00	0,00
	KvKs08	0	0	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00%	0,00	0,00
	KvKs08	0	0	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00%	0,00	0,00
ST-237839	KvSm01	0	0	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00%	0,00	0,00
	KvSm01	0	0	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00%	0,00	0,00
	KvTk01	0	0	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00%	0,00	0,00
	KvKs09	0	0	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00%	0,00	0,00
	KvTk01	0	0	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00%	0,00	0,00
	KvSm01	0	0	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00%	0,00	0,00
ST-237841	KvMa09	0	0	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00%	0,00	0,00
	KvKs10	0	0	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00%	0,00	0,00
	KvTy03	0	0	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00%	0,00	0,00
ST-237842	KvKs09	0	0	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00%	0,00	0,00
ST-237856	SvSo06	13	13	2,86	0,00	171,60	208,00	0,00%	171,60	208,00
	SvSI06	7000	1800	124,20	0,00	18630,00	55890,00	0,00%	18630,00	55890,00
ST-237873	SvSo08	327	127	27,94	12,00	1676,40	2032,00	0,00%	1676,40	2032,00
	SvSm01	7100	1100	20,46	12,00	4296,60	7774,80	0,00%	4296,60	7774,80
ST-239780	SvSo13	340	200	44,00	12,00	2640,00	20000,00	0,00%	2640,00	20000,00

Enkeltboliger

Nærmeste nabo uden landbrugspligt i forhold til farefolden er her Torstedvej 96, 6980 Tim.

Samlet resultat af lugtberegning

Område	Andre ejendomme med mere end 75 DE(antal)	Beregnings model	Samlet ukorrigeret	Korrigeret geneafstand (ansøgt drift)	Korrigeret geneafstand (nudrift)	Vægtet gennemsnits afstand	Genekriterie overholdt
Eksisterende eller fremtidig byzone	0	Ny	777,68	191,71	0,00	597,40	Genekriterie overholdt. Korrigeret geneafstand kortere end vægtet gennemsnitsafstand.
Samlet bebyggelse	0	Ny	590,64	139,96	0,00	637,90	Genekriterie overholdt. Korrigeret geneafstand kortere end vægtet gennemsnitsafstand.
Enkelt bolig	0	Ny	276,04	51,90	0,00	254,89	Genekriterie overholdt. Korrigeret geneafstand kortere end vægtet gennemsnitsafstand.

Lugtgenerberegninger – Detaljer om staldafsnit

Byzone

StaldID	Afstand til område(meter)	Placering 300-60 grader (ja/nej)	Indgår staldafsnit i beregning for område (ja/nej)
ST-237838	1588,80	Nej	Nej
ST-237839	1537,91	Nej	Nej
ST-237841	1544,45	Nej	Nej
ST-237842	1644,89	Nej	Nej
ST-237856	1592,85	Nej	Nej
ST-237873	1866,40	Nej	Nej
ST-239780	597,40	Nej	Ja

Samlet bebyggelse

StaldID	Afstand til område(meter)	Placering 300-60 grader (ja/nej)	Indgår staldafsnit i beregning for område (ja/nej)
ST-237838	1736,15	Nej	Nej
ST-237839	1681,41	Nej	Nej
ST-237841	1692,23	Nej	Nej
ST-237842	1795,23	Nej	Nej
ST-237856	1739,65	Nej	Nej
ST-237873	2016,84	Nej	Nej
ST-239780	637,90	Nej	Ja

Enkelt bolig

StaldID	Afstand til område(meter)	Placering 300-60 grader (ja/nej)	Indgår staldafsnit i beregning for område (ja/nej)
ST-237838	1306,86	Nej	Nej
ST-237839	1252,97	Nej	Nej
ST-237841	1262,68	Nej	Nej
ST-237842	1365,36	Nej	Nej
ST-237856	1310,52	Nej	Nej
ST-237873	1587,52	Nej	Nej
ST-239780	254,89	Nej	Ja

Nærmeste nabo uden landbrugspligt i forhold til farefolden er her Torstedvej 87, 6980 Tim.

Samlet resultat af lugtberegning

Område	Andre ejendomme med mere end 75 DE(antal)	Beregnings model	Samlet ukorrigeret	Korrigeret geneafstand (ansøgt drift)	Korrigeret geneafstand (nudrift)	Vægtet gennemsnits afstand	Genekriterie overholdt
Eksisterende eller fremtidig byzone	0	Ny	777,68	191,71	0,00	597,40	Genekriterie overholdt. Korrigeret geneafstand kortere end vægtet gennemsnitsafstand.
Samlet bebyggelse	0	Ny	590,64	139,96	0,00	637,90	Genekriterie overholdt. Korrigeret geneafstand kortere end vægtet gennemsnitsafstand.
Enkelt bolig	0	FMk	276,04	51,38	0,00	245,21	Genekriterie overholdt. Korrigeret geneafstand kortere end vægtet gennemsnitsafstand.

Miljøgodkendelse af husdyrbruget beliggende på adressen Torstedvej 86, 6980 Tim
22.maj 2015

Lugtgeneberegninger – Detaljer om staldafsnit

Byzone

StaldID	Afstand til område(meter)	Placering 300-60 grader (ja/nej)	Indgår staldafsnit i beregning for område (ja/nej)
ST-237838	1588,80	Nej	Nej
ST-237839	1537,91	Nej	Nej
ST-237841	1544,45	Nej	Nej
ST-237842	1644,89	Nej	Nej
ST-237856	1592,86	Nej	Nej
ST-237873	1866,40	Nej	Nej
ST-239780	597,40	Nej	Ja

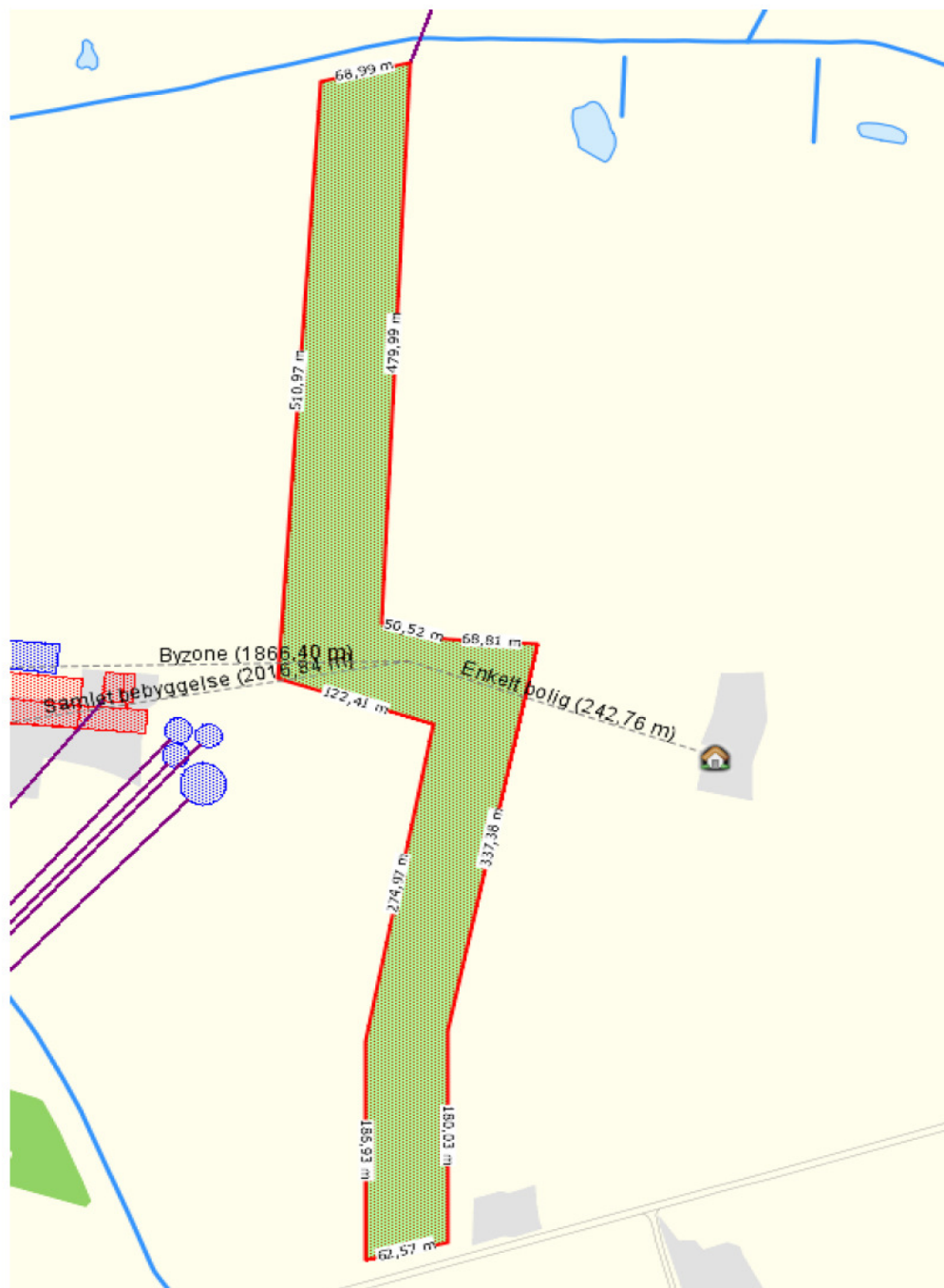
Samlet bebyggelse

StaldID	Afstand til område(meter)	Placering 300-60 grader (ja/nej)	Indgår staldafsnit i beregning for område (ja/nej)
ST-237838	1736,15	Nej	Nej
ST-237839	1681,41	Nej	Nej
ST-237841	1692,23	Nej	Nej
ST-237842	1795,23	Nej	Nej
ST-237856	1739,50	Nej	Nej
ST-237873	2016,84	Nej	Nej
ST-239780	637,90	Nej	Ja

Enkelt bolig

StaldID	Afstand til område(meter)	Placering 300-60 grader (ja/nej)	Indgår staldafsnit i beregning for område (ja/nej)
ST-237838	1119,05	Nej	Nej
ST-237839	1062,15	Nej	Nej
ST-237841	1079,28	Nej	Nej
ST-237842	1178,88	Nej	Nej
ST-237856	1120,99	Nej	Nej
ST-237873	1387,84	Nej	Nej
ST-239780	245,21	Ja	Ja

Nærmeste nabo uden landbrugspligt i forhold til drægtighedsfolden (og selve staldanlægget) er her Torstedv
6980 Tim.

Samlet resultat af lugtberegning

Område	Andre ejendomme med mere end 75 DE(antal)	Beregnings model	Samlet ukorrigeret	Korrigeret geneafstand (ansøgt drift)	Korrigeret geneafstand (nudrift)	Vægtet gennemsnits afstand	Genekriterie overholdt
Eksisterende eller fremtidig byzone	0	Ny	777,68	191,71	0,00	597,40	Genekriterie overholdt. Korrigeret geneafstand kortere end vægtet gennemsnitsafstand.
Samlet bebyggelse	0	Ny	590,64	139,96	0,00	637,90	Genekriterie overholdt. Korrigeret geneafstand kortere end vægtet gennemsnitsafstand.
Enkelt bolig	0	FMk	276,04	77,29	0,00	243,06	Genekriterie overholdt. Korrigeret geneafstand kortere end vægtet gennemsnitsafstand.

Lugtgeneberegninger – Detaljer om staldafsnit

Byzone

StaldID	Afstand til område(meter)	Placering 300-60 grader (ja/nej)	Indgår staldafsnit i beregning for område (ja/nej)
ST-237838	1588,80	Nej	Nej
ST-237839	1537,91	Nej	Nej
ST-237841	1544,45	Nej	Nej
ST-237842	1644,89	Nej	Nej
ST-237856	1592,86	Nej	Nej
ST-237873	1866,40	Nej	Nej
ST-239780	597,40	Nej	Ja

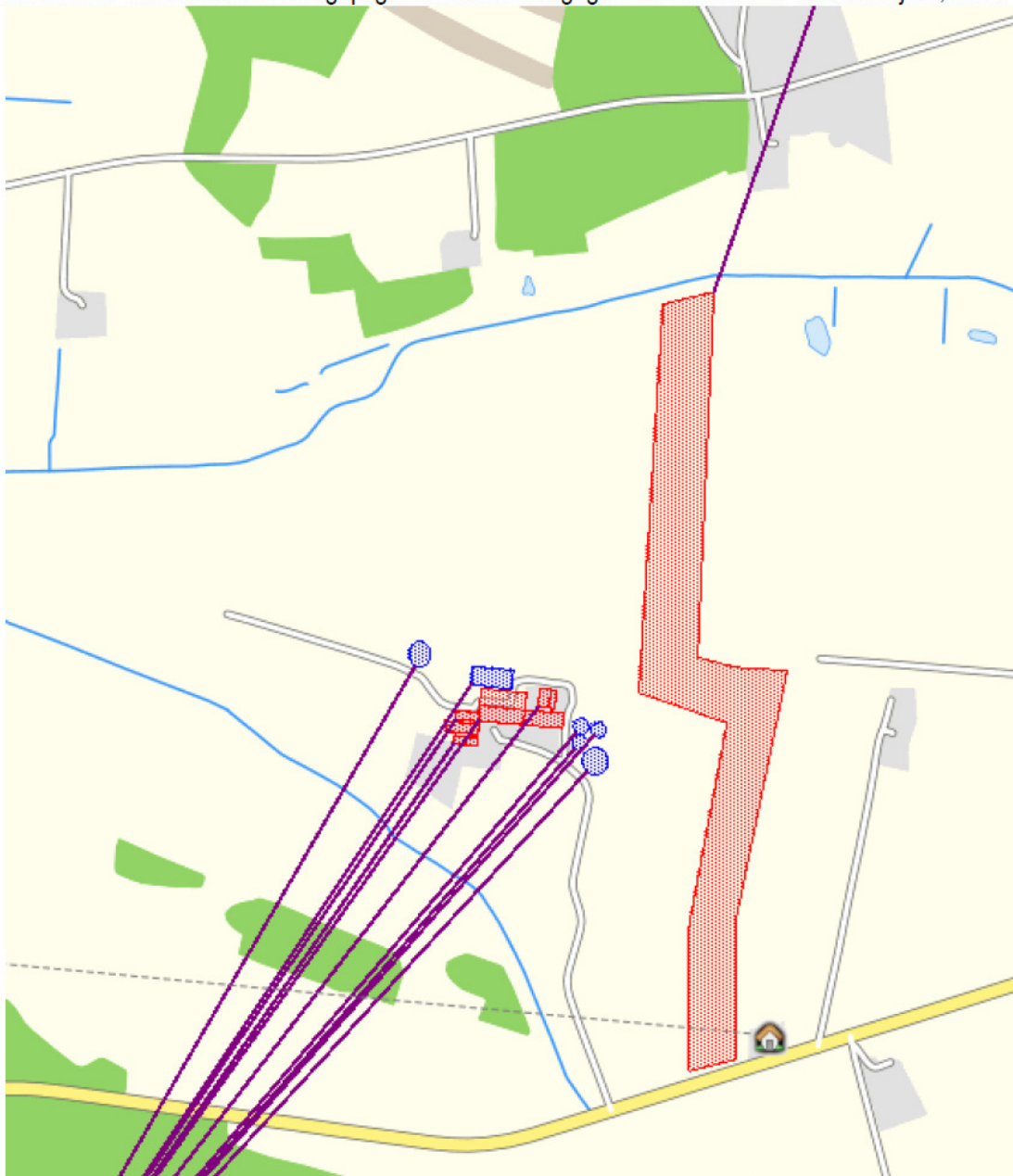
Samlet bebyggelse

StaldID	Afstand til område(meter)	Placering 300-60 grader (ja/nej)	Indgår staldafsnit i beregning for område (ja/nej)
ST-237838	1736,15	Nej	Nej
ST-237839	1681,41	Nej	Nej
ST-237841	1692,23	Nej	Nej
ST-237842	1795,23	Nej	Nej
ST-237856	1739,50	Nej	Nej
ST-237873	2016,84	Nej	Nej
ST-239780	637,90	Nej	Ja

Enkelt bolig

StaldID	Afstand til område(meter)	Placering 300-60 grader (ja/nej)	Indgår staldafsnit i beregning for område (ja/nej)
ST-237838	507,49	Nej	Nej
ST-237839	557,44	Nej	Nej
ST-237841	551,64	Nej	Nej
ST-237842	453,98	Nej	Nej
ST-237856	503,21	Nej	Nej
ST-237873	243,06	Nej	Ja
ST-239780	1597,18	Nej	Nej

Nærmeste nabo uden landbrugspligt i forhold til drægtighedsfolden er her Torstedvej 84, 6980 Tim.

Samlet resultat af lugtberegning

Område	Andre ejendomme med mere end 75 DE(antal)	Beregnings model	Samlet ukorrigeret	Korrigeret geneafstand (ansøgt drift)	Korrigeret geneafstand (nudrift)	Vægtet gennemsnits afstand	Genekriterie overholdt
Eksisterende eller fremtidig byzone	0	Ny	777,68	191,71	0,00	597,40	Genekriterie overholdt. Korrigeret geneafstand kortere end vægtet gennemsnitsafstand.
Samlet bebyggelse	0	Ny	590,64	139,96	0,00	637,90	Genekriterie overholdt. Korrigeret geneafstand kortere end vægtet gennemsnitsafstand.
Enkelt bolig	0	Ny	276,04	0,00	0,00	0,00	Genekriterie overholdt. Ingen nabobeboelser/byzone indenfor 1,2 gange geneafstand.

Lugtgeneregninger – Detaljer om staldafsnit

Byzone

StaldID	Afstand til område(meter)	Placering 300-60 grader (ja/nej)	Indgår staldafsnit i beregning for område (ja/nej)
ST-237838	1588,80	Nej	Nej
ST-237839	1537,91	Nej	Nej
ST-237841	1544,45	Nej	Nej
ST-237842	1644,89	Nej	Nej
ST-237856	1592,85	Nej	Nej
ST-237873	1866,40	Nej	Nej
ST-239780	597,40	Nej	Ja

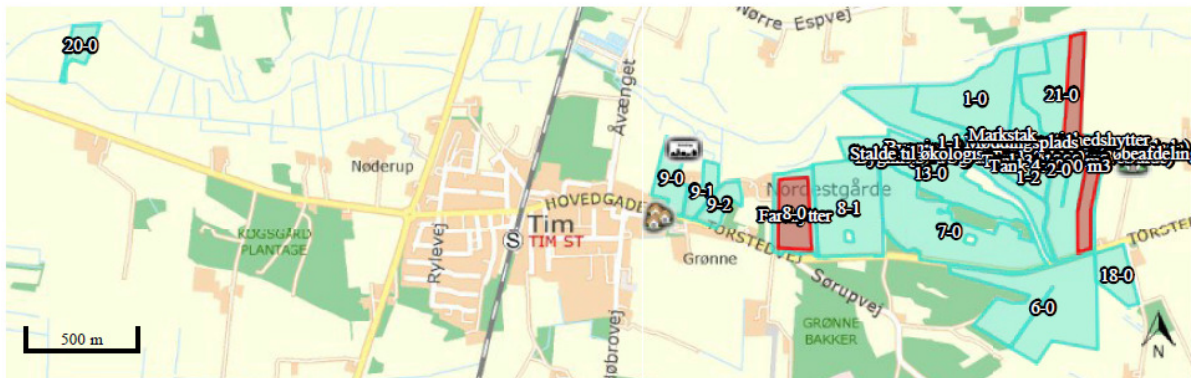
Samlet bebyggelse

StaldID	Afstand til område(meter)	Placering 300-60 grader (ja/nej)	Indgår staldafsnit i beregning for område (ja/nej)
ST-237838	1736,15	Nej	Nej
ST-237839	1681,41	Nej	Nej
ST-237841	1692,23	Nej	Nej
ST-237842	1795,23	Nej	Nej
ST-237856	1739,65	Nej	Nej
ST-237873	2016,84	Nej	Nej
ST-239780	637,90	Nej	Ja

Enkelt bolig

StaldID	Afstand til område(meter)	Placering 300-60 grader (ja/nej)	Indgår staldafsnit i beregning for område (ja/nej)
ST-237838	548,61	Ja	Nej
ST-237839	564,95	Ja	Nej
ST-237841	576,90	Ja	Nej
ST-237842	532,70	Ja	Nej
ST-237856	544,00	Ja	Nej
ST-237873	471,69	Ja	Nej
ST-239780	1427,88	Nej	Nej

Samlet visning

1.6 Oplysninger omkring arealer

Antal DE kvæg, får og geder på bedriften inkl. DE på andre bedrifter, der afsættes grovfoder til beregnet ud fra 3000 FE/DE: **292,41 DE**

Er antal af andre DE udbragt på bedriften større end det før angivne antal DE kvæg, får og geder: **Nej**

Anvender og efterlever bedriften husdyrgødningsbek. bilag 2 jf. § 28 stk. 3 om forhøjet harmonital på 2,3 for visse kvægbedrifter: **Nej**

Er bedriften et økologisk landbrug: **Ja**

% af samlet areal med efterafgrøder udover PD-krav: **0,00 %**

Reduceret kvælstofnorm: 100,00 %

Egne og forpagtede udbringningsarealer

Udbringningsarealer

Navn	Ha	Drænet	Jb.Type	Vandet	Sæd- skifte	Ref. Sæd- skifte	N-kl. 0(ha)	N-kl. 1(ha)	N-kl. 2(ha)	N-kl. 3(ha)	G.vand (ha)	P-kl. 0(ha)	P-kl. 1(ha)	P-kl. 2(ha)	P-kl. 3(ha)
1-0	# 11,34	Ja	JB11	Ja	K6	K6	11,34	0,00	0,00	0,00	0,00	8,09	0,00	3,25	0,00
1-1	# 12,49	Ja	JB1	Ja	K6	K6	12,49	0,00	0,00	0,00	0,00	6,17	0,00	6,32	0,00
1-2	# 2,40	Nej	JB1	Ja	K6	K6	2,40	0,00	0,00	0,00	0,00	2,40	0,00	0,00	0,00
2-0	# 16,35	Ja	JB1	Ja	K6	K6	16,35	0,00	0,00	0,00	0,00	12,59	0,00	3,75	0,00
6-0	# 19,08	Ja	JB1	Ja	K6	K6	19,08	0,00	0,00	0,00	0,00	8,44	0,00	10,64	0,00
7-0	# 17,65	Ja	JB1	Ja	K6	K6	17,65	0,00	0,00	0,00	0,00	17,52	0,00	0,12	0,00
8-0	# 7,45	Nej	JB1	Ja	K6	K6	7,45	0,00	0,00	0,00	0,00	7,45	0,00	0,00	0,00
8-1	# 13,44	Nej	JB1	Ja	K6	K6	13,44	0,00	0,00	0,00	0,00	13,44	0,00	0,00	0,00
9-0	# 3,56	Nej	JB1	Ja	K6	K6	3,56	0,00	0,00	0,00	2,29	3,56	0,00	0,00	0,00
9-1	# 2,22	Ja	JB1	Ja	K6	K6	2,22	0,00	0,00	0,00	1,05	2,08	0,00	0,14	0,00
9-2	# 2,24	Ja	JB1	Ja	K6	K6	2,24	0,00	0,00	0,00	0,77	2,23	0,00	0,01	0,00
13-0	# 12,03	Ja	JB1	Ja	K6	K6	12,03	0,00	0,00	0,00	0,00	8,83	0,00	3,21	0,00
18-0	# 3,58	Ja	JB1	Ja	K6	K6	3,58	0,00	0,00	0,00	0,00	3,40	0,00	0,19	0,00
21-0	# 11,30	Ja	JB1	Ja	K6	K6	11,30	0,00	0,00	0,00	0,00	9,64	0,00	1,66	0,00
Total	137,20						137,20	0,00	0,00	0,00	4,11	105,85	0,00	31,35	0,00

Navn	Ha	Drænet	Jb.Type	Vandet	Sæd- skifte	Ref. Sæd- skifte	N-kl. 0(ha)	N-kl. 1(ha)	N-kl. 2(ha)	N-kl. 3(ha)	G.vand (ha)	P-kl. 0(ha)	P-kl. 1(ha)	P-kl. 2(ha)	P-kl. 3(ha)
20-0	# 2,06	Ja	JB11	Nej	K6	K6	2,06	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	2,06	0,00
Total	137,20						137,20	0,00	0,00	0,00	4,11	105,85	0,00	31,35	0,00

Marker markeret med # er manuelt udpeget til at indgå i beregning af overfladeudvaskning svarende til et plantebrug.

De stjernemarkerede (*) arealer er manuelt redigerede af ansøger til at være beliggende i andre beskyttelsesområder for fosfor, nitrat og grundvand end det fremgår af kortværket til husdyrgodkendelse.dk.
Arealerne kan også redigeres manuelt til at ligge udenfor beskyttelsesområderne.

I de efterfølgende beregninger bliver arealerne som er markeret med * behandlet efter de manuelt indtastede oplysninger i arealtabellen.

Aftalearealer

Ingen

1.7 Oplysninger om gødning

Gødningsregnskab (Nudrift)

Produceret gødningsmængde

Anlæg	Gødningstype	KgN	KgP	Udnyttelses%	DE - kvæg, får, geder	DE - svin og andre dyr
Ingen adresse	Fjerkrægylle	0,00	0,00	70,00	0,00	0,00
Ingen adresse	Svinegylle	0,00	0,00	75,00	0,00	0,00
Ingen adresse	Kvæggylle	19938,69	3026,70	70,00	204,90	0,00
Ingen adresse	Minkgylle	0,00	0,00	70,00	0,00	0,00
Ingen adresse	Dybstrøelse	4659,95	649,36	45,00	43,60	0,00
Ingen adresse	Fast gødning	0,00	0,00	65,00	0,00	0,00
Ingen adresse	Ajle	0,00	0,00	65,00	0,00	0,00
Ingen adresse	Afsat ved græsning	3956,88	545,85	0,00	38,31	0,00

Tilført gødningsmængde

Ingen data

Afsat gødningsmængde

Ingen data

Total gødningsmængde

Gødningstype	KgN	KgP	DE - kvæg, får, geder	DE - svin og andre dyr
Dybstrøelse	4659,95	649,36	43,60	0
Kvæggylle	19938,69	3026,70	204,90	0
Afsat ved græsning	3956,88	545,85	38,31	0
Total	28555,52	4221,91	286,81	0

Harmonital

1,4DE/ha

Gødningsregnskab (ansøgt)

Produceret gødningsmængde

Produceret husdyrgødning

Anlæg	Gødningstype	KgN	KgP	Udnyttelses%	DE - kvæg, får, geder	DE - svin og andre dyr
Ingen adresse	Fjerkrægylle	0,00	0,00	70,00	0,00	0,00
Ingen adresse	Svinegylle	8889,83	2234,45	75,00	0,00	92,65
Ingen adresse	Kvæggylle	0,00	0,00	70,00	0,00	0,00
Ingen adresse	Minkgylle	0,00	0,00	70,00	0,00	0,00
Ingen adresse	Dybstrøelse	7096,42	2436,71	45,00	0,00	94,71
Ingen adresse	Fast gødning	0,00	0,00	65,00	0,00	0,00
Ingen adresse	Ajle	0,00	0,00	65,00	0,00	0,00
Ingen adresse	Afsat ved græsning	11397,00	2714,85	0,00	0,00	106,40

Tilført gødningsmængde

Ingen

Afsat gødningsmængde

Adresse	Gødningstype	KgN	KgP	Udnyttelses%	DE - kvæg, får, geder	DE - svin og andre dyr
	Svinegylle	6716,55	1688,20	75,00	0,00	70,00
	Dybstrøelse	3221,90	1106,30	45,00	0,00	43,00

Total gødningsmængde

Gødningstype	KgN	KgP	DE - kvæg, får, geder	DE - svin og andre dyr
Dybstrøelse	3874,52	1330,41	0	51,71
Svinegylle	2173,28	546,25	0	22,65
Afsat ved græsning	11397,00	2714,85	0	106,40
Total	17444,80	4591,51	0	180,76

Harmonital

1,4DE/ha

1.8 Beregninger på arealer

Fosforberegning

Klasser vedrørende fosforophobning	Antal ha	Før-situation	Efter-situation = krav
Pt < 4,0 eller udrænnet eller ikke afvander til Natura 2000 eller afvander til Natura 2000, der ikke er overbelastet med fosfor	105,85 ha	6,0 kg P/ha/år	10,8 kg P/ha/år
Pt 4,0 - 6,0 og drænnet eller grøftet samt afvander til Natura 2000 område, der er overbelastet med fosfor	0,00 ha	6,0 kg P/ha/år	10,0 kg P/ha/år
Lavbundsjerne og drænnet eller grøftet samt afvander til Natura 2000 område, der er overbelastet med fosfor	31,35 ha	6,0 kg P/ha/år	2,0 kg P/ha/år
Pt > 6,0 og drænnet eller grøftet samt afvander til Natura 2000 område, der er overbelastet med fosfor	0,00 ha	6,0 kg P/ha/år	0,0 kg P/ha/år

Krav om P-overskud overholdt: **Ja**

Evt. yderligere reduktion nødvendig for at overholde kravet: **-11,9** kg P.

Maksimalt tilladt P-overskud/ha/år i gennemsnit for hele bedriften (ifølge tabel) : **8,8** kg P/ha/år.

P tilført pr. ha/år i ansøgt drift: **33,5** kg P/ha/år.

P-fracørsel per ha/år i ansøgt drift (arealvægtet gennemsnit): **24,8** kg P/ha/år.

P-overskud/ha/år for ansøgt projekt: **8,7** kg P/ha/år.

Nitratberegning (Overfladevand)

Beregning af nitratudvaskning til overfladevand

Tabellen viser det maksimale dyretryk (DE_{max}) og udvaskning svarende til maksimalt dyretryk uden virkemidler, samt det reelle dyretryk (DE_{reel}) for ansøgt drift og den reelle udvaskning med brug af virkemidler i ansøgt drift. DE_{max} bestemmes af dyreholdets sammensætning og reduktionsprocent.

	Dyretryk (DE/ha)	Udvaskning (kg N/ha)
DE_{max} : DE reduktionsprocent: 100,00 %	1,40	79,7

	Dyretryk (DE/ha)	Udvaskning (kg N/ha)
DE_{reel}	1,32	50,7

Beregning af nitratudvaskningen til brug for afskæringskriterium 2A/2B

Merudvaskning fra husdyrbrug beregnes som difference mellem udvaskning ved DE_{reel} og udvaskning svarende til et plantebrug.

	Udvaskning (kgN/ha)
Udvaskning svarende til et plantebrug	78,6
Merudvaskning fra husdyrbrug	-27,9

Beregning af maksimal nitratudvaskning på bedrifter med arealer, hvor der er krav om udvaskning svarende til et plantebrug.

Vægtet maksimal udvaskning på bedriften beregnes som et arealvægtet gennemsnit af udvaskning fra arealer med krav om udvaskning svarende til et plantebrug og arealer uden krav om udvaskning svarende til et plantebrug. Udvasningen ved det maksimale dyretryk (DE_{max}) på arealer med krav om udvaskning svarende til et plantebrug anvendes i vægningen i de tilfælde hvor denne er lavere end udvaskning svarende til et plantebrug.

	Maksimalt Dyretryk (DE/ha)	Udvaskning (kgN/ha)
Beregning af udvaskning ved det maksimale dyretryk (DE_{max}) på arealer uden krav om udvaskning svarende til et plantebrug. DE reduktionsprocent: 0,00 % Omfatter: 0,00 % af arealet	0,00	0,0
Udvaskning svarende til et plantebrug: 100 % af arealet		78,6
Beregning af udvaskning ved det maksimale dyretryk (DE_{max}) på arealer med krav om udvaskning svarende til et plantebrug. DE reduktionsprocent: 100,00 % Omfatter: 100,00 % af arealet	1,40	79,7
Vægtet maksimal udvaskning på bedriften		78,6

Nitratberegning (Grundvand)

Beregning af N-udvaskning for arealer med nitratfølsomme indvindingsområder via FarmN.

Mark Nr.	Areal (ha)	Ansøgt (mg nitrat/l)	Merbelastning (Ansøgt - Nudrift) (mg nitrat/l)	Udvaskning svarende til et plantebrug (mg nitrat/l)	50% reduktion af husdyrgødning (NK3) (mg nitrat/l)
9-0	3,6	36	-20	55	52
9-1	2,2	36	-20	55	52
9-2	2,2	36	-20	55	52

1.9 Opbevaringskapacitet

Bilag 5.

Beregning af gylleopbevaringskapacitet Vestergård, Torstedvej 86, 6980 Tim

Gylle produceret på ejendommen	1920 m3
Vand tilledt fra befæstede arealer	2000 m3
Vand tilledt fra vask af maskiner	0 m3
Vand tilledt fra andet	0 m3
I alt vand og gylle i gyllebeholdere	3920 m3

Behov for opbevaring ved krav til:

7 mdr opbevaringskapacitet	2287 m3
9 mdr opbevaringskapacitet	2940 m3

Gyllebeholdere

Adresse	Nudrift		Ansøgt	
	kapacitet	% i tanken	kapacitet	% i tanken
Torstedvej 86	1300 m3	16	1300 m3	16
Torstedvej 86	1300 m3	16	1300 m3	16
Torstedvej 86	1300 m3	16	1300 m3	16
Torstedvej 86	4000 m3	51	4000 m3	51
Gyllekanaler	0 m3	0	0 m3	0
	0 m3	0	0 m3	0
	0 m3	0	0 m3	0
	0 m3	0	0 m3	0
	0 m3	0	0 m3	0
	0 m3	0	0 m3	0
Opbevaringskapacitet i alt	7900 m3	100	7900 m3	100

Opbevaringskapacitet i måneder 24,2

Gyllekanaler medregnet i opbevaringskapacitet

ja	nej
	x

Udfyldt af Navn Miljørådgiver Helle Borum Dato 06-10-2014

1.10 BAT (Bedst tilgængelig teknik/ renere teknologi)

Torstedvej 86, 6980 Tim.

Redegørelse for BAT

Anlæg

I forbindelse med ansøgningen om godkendelse efter Lov om miljøgodkendelse af husdyrbrug mv. §12 er der foretaget en vurdering af anvendte virkemidler til begrænsning af skadelig miljøpåvirkning. Desuden er foretaget en vurdering af begrundelser for fravalg af virkemidler. Vurderingen har til hensigt at belyse, om der på ejendommen / bedriften er anvendt bedst tilgængelig teknik, dvs. en teknik som under indtryk af økonomisk proportionalitet i videst mulig omfang begrænser skadelige miljøpåvirkninger.

De vigtigste anvendte virkemidler er:

Virkemiddel	Effekt
<p>Staldsystemer</p> <p>Der er udeareal med spalter til alle staldafsnit. Indendørs i staldene er der fast gulv og dybstrøelse, hvilket er BAT for økologiske grise.</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. Løbeafdeling 2. Slagtesvinestald 3. Slagtesvinestald med ny tilbygning 4. Slagtesvinestald 5. Sygestald 6. Foderlade 7. Halmlade 8. Møddingsplads 9. Møddingsplads 10. Gylletank 1300 m³ 11. Gylletank 1300 m³ 12. Gylletank 1300 m³ 13. Gylletank 1300 m³ 14. Værksted 15. Døde dyr 16. Vandboring til markdrift
<p>Mere effektiv fodring</p> <ul style="list-style-type: none"> ❖ Fasefodring 	<p>Søerne fasefodres (diegivnings- og drægtighedsblanding).</p> <p>Smågrisene dier til naturlig fravænnning. De tilskudsfordres ved siden af.</p>

	<p>Slagtesvinene fasefodres. Alle grisene tildeles både grovfoder og foderblandinger.</p> <p>Der må ikke anvendes kunstige aminosyrer til økologiske grise.</p>
Overbrusningsanlæg	<p>Der overbruses på det udendørs spalteareal. Overbrusningen giver forbedret gødeadfærd hos grisene, således at overfladen med potentiel ammoniakfordampning bliver mindre.</p> <p>Overbrusningen/temperaturregulering er lovpligtig i hht. Lov om indendørs hold af søer, smågrise og slagtesvin, -der er derfor ikke lavet økonomiske afvejsninger af alternativer.</p>
Management	<p>Økologireglerne efterleves.</p> <p>Danish Crowns "Code of Practice" efterleves. Heri indgår afsnit om bortskaffelse af døde dyr, miljøbeskyttelse og etiske regler for svineproduktion.</p> <p>Der føres regnskab med energiforbrug via den årlige opgørelse fra forsyningsvæsnet. Antallet af dyr optælles en gang årligt ved kalenderårets slutning og indberettes til CHR-registret.</p> <p>Der er egen vandboring.</p> <p>Der bliver 4 fuldtidsansatte på ejendommen. Der er arbejdsplaner for hvert staldafsnit/foldafsnit for at optimere arbejdsrutinerne og gøre dem overskuelige for den enkelte medarbejder.</p> <p>Branchekoden fra dansk landbrug omhandlende "god produktionspraksis i primærproduktionen" følges.</p>
Vand- og energiforbrug	<p>Ejendommens vandforbrug er primært drikkevand til dyrene. Derudover bruges en mindre andel af vandet til rengøring i staldene.</p> <p>Alle drikkepipler er placeret i foderautomater således at spildt vand opsamles i foderkrybben og vandspild undgås.</p> <p>Lovpligtig overbrusning.</p> <p>Elektricitet anvendes til lys og foderanlæg.</p> <p>Der er naturlig ventilation i staldene.</p>
Husdyrgødningsopbevaring	<p>Der er tæt flydelag på gylletankene tilknyttet ejendommen, så lugt og ammoniakfordampning begrænses. Tilstand og vedligehold dokumenteres med logbog. Beholderne kan modstå mekaniske, termiske samt kemiske påvirkninger og dens vægge er</p>

	<p>tætte og beskyttede mod tæring. Lagrene tømmes regelmæssigt af hensyn til eftersyn og vedligeholdelse, og gyllen omrøres kun i forbindelse med tømning eller overpumpning til gyllevogn. Tankene er tilmeldt de lovpligtige regelmæssige eftersyn, hvilket betyder at tanken hvert 10. år bliver kontrolleret for, om der skulle være tegn på begyndende utætheder.</p> <p>Dybstrøelse opbevares på møddingspladsen (8+9) og er overdækket.</p>
--	--

Andre BAT-teknologier er fravalgt med følgende begrundelser:

Virkemiddel	Begrundelse for fravalg
Biologisk luftvasker	Biologisk luftvasker anvendes for at reducere lugt. Der er naturlig ventilation og adgang til det fri, hvilket er et krav i økologiske besætninger. Her kan luftrensning ikke anvendes.
Benzoesyre i foderet	Benzoesyre anvendes som virkemiddel til reduktion af ammoniak. Må ikke anvendes i økologiske besætninger.
Ændring af ventilationsafkast	Der er naturlig ventilation.
Kemisk luftvasker	Reducerer ammoniakfordampningen fra staldene. Må ikke anvendes i økologiske besætninger.
Foder	Det er ikke muligt at reducere foderforbruget eller tilsætte kunstige aminosyrer til foderet i økologiske besætninger. Derfor er en ammoniakreduktion ikke mulig. Tilsætning af enzymer til økologisk foder er ikke tilladt. Derfor er fytasetilsætning ikke en mulighed.
Gylleseparation	Anvendelse af separation udløses oftest af et ønske om at reducere harmoniareal til produktionen. Da det hidtil har vist sig muligt at afsætte gylle i området fravælges denne løsning.
Gylleforsuring	Må ikke anvendes i økologiske besætninger.
Gyllekøling	Gyllekøling er fravalgt da spalteaarealet med gylle hovedsagligt er udendørs. Der er ikke noget varmebehov i staldene.

Bilag 2. Miljøvurdering for miljøgodkendelsen

Ringkøbing-Skjern Kommune vurderer i det nedenstående miljø- og genepåvirkningen som følge af den ansøgte ændring af husdyrbruget, samt af det samlede husdyrbrug.

Nedenstående belyser endvidere, om de virkemidler til forebyggelse og begrænsning af forurening, som fremgår af ansøgningen, opfylder kravet om anvendelse af bedst tilgængelig teknik.

Der gøres hermed opmærksom på, at i de følgende afsnit, anvendes forkortelsen "§ 7 i loven", hvilket henviser til § 7 i bekendtgørelse af lov om miljøgodkendelse m.v. af husdyrbrug.

2.1 Baggrund

Ringkøbing-Skjern Kommune modtog den 7.10.2014 en ansøgning om miljøgodkendelse af husdyrbruget beliggende på adressen Torstedvej 86, 6980 Tim. Ansøgningen om miljøgodkendelse omfatter hele husdyrbruget med tilhørende arealer, en omlægning fra et tidligere kvægbrug til et økologisk fritgående sohold med færdigfodning af slagtesvin. Produktionen vil i fremtiden ligge på 340 årssøer, 7100 smågrise, som fravænnenes ved 13 uger (ca. 30 kg) og 7000 slagtesvin som færdigfodes på stald. Smågrisene tages ind ved fravæning og færdigfodes på stald. Der foretages mindre ombygninger og tilbygninger til de eksisterende staldbygninger. En del af den tidligere kostald ændres til foderlade. Der laves udearealer omkring de eksisterende staldbygninger til slagtesvinene.

2.2 Beliggenhed og planmæssige forhold

2.2.1 Afstandskrav

De lovpligtige afstandskrav i §§ 6 og 8 i Bekendtgørelse af lov om miljøgodkendelse m.v. af husdyrbrug er ifølge ansøgningens oplysninger overholdt, bortset fra afstandskravet fra nærmeste markvandingsboring til den nye tilbygning på den kommende slagtesvinestald. Den nuværende staldbygning overholder ikke afstandskravet til boringen. Det vurderes, at der kan gives en dispensation til tilbygningen, uden at det medfører en væsentlig risiko for forurening af boringen. Dispensationen gives med en række supplerende vilkår til boringen. Den meddeles som en særskilt afgørelse af kommunen.

Da de lovpligtige afstandskrav er overholdt, men undtagelse af afstandskravet til boringen, der meddelelse dispensation til, vurderes anlægget derfor, placeringsmæssigt, ikke at give væsentlige gener for omgivelserne eller væsentlig risiko for forurening.

Der gælder desuden særlige afstandskrav for folde til svin fra 35 kg og med et dyrehold over 15 DE, som det fremgår af husdyrgødningsbekendtgørelsens §7, stk. 3. Foldene skal placeres mere end 50 meter fra skellet til en ejendom, hvor der er nabobeboelse. Hvis nabobeboelsen ligger mere end 50 meter fra skel, skal der mindst være en afstand på 100 meter mellem nabobeboelsen og folden. Såfremt de ønskes placeret tættere på skellet, skal der søges om dispensation fra Kommunen og der skal foreligge en accept fra ejer af nabobeboelsen.

Ansøger har oplyst Kommunen, at de ovennævnte afstandskrav vil blive overholdt til nabobeboelser ved placeringen af foldene. Kommunen vurderer derfor at det ikke er nødvendigt, at der meddeles dispensation.

2.2.2 Beskyttelseslinjer

Husdyrbrugets anlæg ligger uden for beskyttelseslinjer for klitfredede arealer, strand, søer, fortidsminder og kirker. Anlægget ligger endvidere uden for kystnærhedszonen.

En del af udbringningsarealerne, hvor der også skal være hytter til svin, ligger indenfor åbeskyttelseslinjen omkring Tim å. Det gælder også, at en del af udbringningsarealet ligger inden for skovbyggelinjen.

Ifølge naturbeskyttelseslovens §§16 og 17, er byggeri, der er erhvervsmæssigt nødvendigt for landbrugserhvervet, ikke omfattet af forbud mod opførelse inden for åbeskyttelseslinjen og skovbyggelinjen.

Det er på baggrund af ovenstående Ringkøbing-Skjern Kommunes vurdering, at husdyrbrugets anlæg ikke er i modstrid med de hensyn, der skal tages i forhold til ovennævnte emner.

2.2.3 Kulturmiljø

Området indeholder iht. Kommuneplan 2013 til 2025 et værdifuldt kulturmiljø i form af Hoverdal Plantage i område med indlandsklitter og gravhøje.

Der er ikke fredede områder i nærheden af husdyrbruget.

Området ligger ikke i umiddelbar nærhed af driftsbygningerne, men berører en mindre del af udbringningsarealerne.

Det er vurderet, at udvidelsen af husdyrbruget ikke vil påvirke kulturmiljøet væsentligt.

Der findes gravhøje på, eller ved husdyrbrugets udbringningsarealer (se bilag 10) og der gøres hermed opmærksom på, at der i henhold til § 29 f i Museumsloven ikke må foretages jordbehandling, gødes, eller plantes (herunder også juletræer og lignende) på gravhøje og inden for en afstand af 2 meter fra dem. Jf. § 18 i Lov om naturbeskyttelse må der endvidere ikke etableres ny beplantning, eller foretages lignende ændringer i tilstanden af arealet inden for 100 meter fra gravhøje, medmindre Ringkøbing-Skjern Kommune meddeler dispensation hertil.

2.2.4. Placering i landskabet

Området omkring husdyrbruget er udpeget som et større uforstyrret landskab.

Målsætningen for et større uforstyrret landskab er at landskabet så vidt muligt skal friholdes for nye større tekniske anlæg, som veje, master, større virksomheder, byudvikling mv., der kan have en stor syns- og støjmæssig indvirkning på omgivelserne.

Husdyrbruget ligger i en ådal. Ådale er karakteriseret ved, at være markante og værdifulde landskaber, der indeholder landskabselementer i stor skala eller over store afstande. De er ofte stort set ubebyggede. Ådale er en sårbar og følsom landskabstype, der er udpræget værdifulde og derfor også er indsats- og beskyttelsesområde i kommuneplanen. Ådale er principielt derfor uegnet for nyplacering og udbygning af store landbrug.

Det konkrete projekt medfører kun begrænsede ændringer i den eksisterende bygningsmasse, eftersom tilbygningerne foregår i tilknytning til de eksisterende bygninger.

Der ønskes at placere i alt 160 farehytter (2,1x2,4 meter) på "faremarken" og 10 drægtighedshytter (3x6 meter) og yderligere 6 drægtighedshytter på (2x4 meter) på "drægtighedsmarken".

Idet svinehytterne er små enheder og ligger lavt i landskabet, vurderer kommunen ikke at de vil stride mod hensynet til det større uforstyrrede landskab.

Kommunen vurderer samlet set, at projektet ikke vil påvirke de landskabelige værdier væsentligt.

2.3 Indretning og drift

Der er stillet vilkår om, at antallet af dyreenheder som gennemsnit per år maksimalt må være 293,76 DE med den forskydning mellem de enkelte dyretyper, som kan tilskrives naturlige produktionsudsving.

Det er Ringkøbing-Skjern Kommunes vurdering, at en eventuel forskydning inden for de enkelte dyretyper i henhold til vilkår, er foreneligt med hensynet til beskyttelse af omgivelserne mod væsentlige gener fra husdyrbruget.

2.3.2 BAT – bedste tilgængelige teknik

Formålet med Bekendtgørelse af lov om miljøgodkendelse m.v. af husdyrbrug er, at medvirke til at værne om natur, miljø og landskab, så udviklingen af husdyrproduktionen kan ske på et bæredygtigt grundlag i respekt for menneskers livsvilkår og for bevarelsen af dyre- og plantelivet. Forebyggelse og begrænsning af forurening skal først og fremmest ske ved anvendelse af bedst tilgængelig teknik herunder renere teknologi, f.eks. mindre forurenende anlæg, processer og råvarer.

BAT er at betragte som en generel ikke stedbunden branchenorm. Dette betyder, at særlige følsomme, eller for den sags skyld robuste omgivelser ikke har indflydelse på niveauet ved fastlæggelse af BAT.

Miljøstyrelsen har udarbejdet emissionsgrænseværdier for ammoniak og fosfor for såvel visse typer af eksisterende stalde, samt nybyggeri/gennemgribende renoveringer. Disse grænseværdier tager udgangspunkt i, hvad der for branchen anses for økonomisk opnåeligt.

Miljøstyrelsen har for svin, kvæg og fjerkræ udarbejdet emissionsgrænseværdier for en række konventionelle staldsystemer i nudrift og ansøgt drift.

Dette gælder dog ikke for økologiske fritgående svinebrug. Slagtesvinene, som er på stald går på en kombination af fast gulv og dybstrøelse med et udeareal med spalter, som vurderes at være BAT for økologiske svin.

Emissionsgrænseværdi for nitrat

Med udgangspunkt i Miljøstyrelsens vejledende emissionsgrænseværdier, vurderer Ringkøbing-Skjern Kommune, at den generelle lovgivning, i forhold til håndtering af husdyrgødning, kan betragtes som værende BAT med hensyn til nitratudvaskning i forbindelse med udbringning.

Emissionsgrænseværdi for fosfor

Ringkøbing-Skjern Kommune har ikke udregnet et emissionskrav for fosfor, idet der ikke kan anvendes de samme fodringsteknikker i økologiske produktioner som ved konventionel svinebrug. Det gælder brugen af enzymet fytase, som anvendes til at regulere fosforomsætningen i dyrenes foder.

Kommunen vurderer på den baggrund, at det ikke er teknisk muligt at fastlægge fosforkrav, der ligger ud over de økologiske regler.

Staldindretning

Slagtesvinsstalden er indrettet med en kombination af dybstrøelse og fastgulv, hvor der er adgang til udendørs løbegårde hele året. Udearealet er indrettet med spalter, så gødning ikke ophober sig på udearealerne og giver anledning til lugt- og fluegener. Der overbruses på udearealerne.

Indretningen af staldene skal følge de økologiske regler, som sætter store begrænsninger på, hvad der kan anvendes af ammoniakreducerende teknikker.

Løbeafdelingen indrettes med dybstrøelse.

Svinehytter til smågrise og søer indrettes efter økologireglerne. Placeringen af hytterne skal ske, så der ikke er fare for, at den afsatte gødning og urin strømmer til søer og vandløb ved tøbrud eller regnskyl, samt frossen jord.

Indretning og drift af det udendørs sohold skal følge det aktuelle byggeblad. Ved at følge dette byggeblads forskrifter kan miljøpåvirkningen til omgivelserne holdes på et acceptabelt niveau.

Ringkøbing-Skjern Kommune vurderer, at staldindretningen for husdyrbruget lever op til BAT, hvis de gældende økologi regler og byggebladet for indretning og drift af udendørs sohold følges.

Management

Som allerede nævnt følges økologireglerne og byggebladet for udendørs sohold. Derudover følges Danish Crowns, "Code of Practice".

Der laves egenkontrol med energiforbrug og vandforbrug.

Ringkøbing-Skjern Kommune vurderer således, at det ansøgte overholder niveauet for BAT m.h.t. management

Foder

Sørne fasefodres (diegivnings- og drægtighedsblanding). Der laves foderplaner i samarbejde med konsulent og det skal bygge på den nyeste viden på området.

Smågrisene dier til naturlig fravæning. De tilskudsfores ved siden af.

Økologireglerne for foder følges. Det er i den forbindelse ikke muligt at foretage fodertilpasning og reducere proteinniveauerne til et lavere niveau, som kan begrænse ammoniakudledningen. Benzoesyre kan heller ikke anvendes i økologiske produktioner.

Der anvendes en høj andel af grovfoder, idet søerne er udegående og de har et højere foderbehov, da de er udegående hele året og skal holde varmen.

Ringkøbing-Skjern Kommune vurderer, at det ansøgte overholder niveauet for BAT m.h.t. foder.

Forbrug af energi og vand

Vand på husdyrbruget anvendes til drikkevand til dyrene, samt en mindre del til rengøring af staldene.

Der regnes med vandforbrug på ca.10m³ pr. so pr. år til drikkevand, sølehuller og vask af hytter. Derudover 2000 m³ til staldene. Samlet vandforbrug på ca. 5.400 m³.

Derudover kommer vand til markvanding.

Kommunen vurderer, at det er BAT, at registrere husdyrbrugets vandforløb løbende og at alle vand-installationer løbende efterses så spild undgås.

Der vil naturligt være et vist vandspild fra den fritgående produktion, fordi søerne skal have adgang til vand og sølehuller.

Energi anvendes til lys og foderanlæg. Energiforbruget væsentligt lavere end ved konventionelt svineproduktion, fordi der er naturlig ventilation og ingen opvarmning af staldene.

Det er Ringkøbing-Skjern Kommune vurdering, at det ansøgte overholder niveauet for BAT m.h.t. energi og vand for denne type bedrift.

Opbevaring og behandling af husdyrgødning

Gylletankene skal have et konstant tæt flydelag. Såfremt der ikke kan etableres et tæt flydelag, skal tankene overdækkes med telt. Der skal desuden føres logbog over flydelaget, som skal fremvises ved tilsyn.

Dybstrøelse skal opbevares på møddingsplads og skal behandles efter gældende regler, herunder overdækning med vandtæt materiale. Alternativt kan dybstrøelse opbevares i markstak efter de gældende regler for opbevaring af kompost og dybstrøelse i markstak (se desuden Bilag 3).

Det er Ringkøbing-Skjern Kommune vurdering, at det ansøgte overholder niveauet for BAT m.h.t. Opbevaring af husdyrgødning.

Udbringning af husdyrgødning

Udbringning af husdyrgødning er ikke beskrevet nærmere i ansøgningen.

Ringkøbing-Skjern Kommune vurderer, at de generelle regler i husdyr- og husdyrgødningsbekendtgørelsen for udbringning af husdyrgødning, som værende tilstrækkelige til at opfylde kravene til BAT for udbringning.

Ringkøbing-Skjern Kommune anser det i øvrigt for værende BAT, at man tager højde for udbringningsarealernes fysiske karakter i forbindelse med udbringning af husdyrgødning. Dvs., eks. jordtype, struktur og hældning, samt forhold som regn, vanding og sædskifte.

Der er stillet vilkår om, at udbringning af husdyrgødning ikke må foretages på frossen, vandmættet, oversvømmet, eller snedækket jord, samt forud for varsling om kraftig regn/nedbør. Vilkåret er stillet for at reducere unødigt forurening af vandmiljøet.

Alternativer og fravalg BAT

Der er i ansøgningen beskrevet hvilke teknikker, som fravalgt. De fleste BAT-teknikker kan ikke anvendes i økologiske besætninger, hvor der er særlige økokrav.

Fravalget vurderes derfor som velbegrundet, eftersom de beskrevne teknikker ikke kan anvendes i en økologisk produktion.

Konkluderende vurdering af BAT

På baggrund af ovenstående redegørelse for BAT inden for management, staldteknologi, foder, energi- og vandforbrug, opbevaring og udbringning, vurderes det, at den konkrete anvendelse af BAT lever op til det, Ringkøbing-Skjern Kommune anser, som værende BAT-standard for en bedrift af denne type og størrelse.

Samtidig vurderes det, at ansøger har redegjort i tilstrækkelig grad for de alternativer, som har været overvejet i ansøgningen, samt begrundet fravalg af BAT.

2.3.3 Håndtering af regnvand og restvand

Håndtering af regnvand og restvand er vist på afløbsplanen på bilag 5. Regnvand ledes til et nærliggende læhegn og til grøft syd for ejendommen.

Restvand fra den kommende møddingsplads og udearealer til slagtesvin skal ledes til gyllebeholder i henhold til vilkår og gældende lov. Der må ikke udsprinkles restvand fra møddingspladsen, selv om der er etableret et udsprinklingsanlæg, som er udviklet til udsprinkling af restvand fra ensilagepladser.

Det er Ringkøbing-Skjern Kommunes vurdering, at generel lovgivning, samt vilkår i miljøgodkendelsen tager tilstrækkelig hånd om husdyrbruget håndtering af regnvand og restvand, således det ikke påvirker omgivelserne væsentligt.

2.3.4 Medicin, olie og brændstof

Der er stillet vilkår om opbevaring af brændstof, fyringsolie og medicin.

Ringkøbing-Skjern Kommune vurderer, at de stillede vilkår, samt generel lovgivning er tilstrækkelig til at beskytte omgivelserne mod væsentlige påvirkninger, som følge af husdyrbrugets anvendelse af fyringsolie og brændstof.

2.3.5 Håndtering og opbevaring af affald

Der er stillet vilkår om håndtering og opbevaring af affald.

Det er Ringkøbing-Skjern Kommunes vurdering, at på baggrund af redegørelsen fra ansøger, samt vilkår i miljøgodkendelsen vil håndteringen og opbevaring af affald fra husdyrbruget ske under hensyntagen til omgivelserne.

2.3.6 Håndtering af unormale driftssituationer, eller uheld

I forbindelse med denne miljøgodkendelse, udarbejdes der en beredskabsplan, der beskriver, hvorledes der skal reageres i unormale driftssituationer og i tilfælde af uheld med eks. gylle. Der er stillet vilkår om, at beredskabsplanen til en hver tid skal være ajourført.

Det er Ringkøbing-Skjern Kommunes vurdering, at udarbejdelse af en beredskabsplan tilskynder ansøger i at gennemgå bedriften og foretage en risikovurdering af, om der skal ændres i drift eller indretning, således at risikoen for uheld minimeres samt at omfanget af skaden ved uheld reduceres.

2.4 Begrænsning af eventuelle gener for naboer

2.4.1 Lugt

Der er indsendt beregninger af lugtemissionen fra faste staldanlæg og de mobile svinehytter. Beregningerne for de mobile hytter er foretaget ud fra en worstcase placering (den placering som vil give den værste påvirkning) i forhold til de forskellige naboer. I stedet for at indtegne hver enkelt hytte, er der i ansøgningen indtegnet et samlet "staldanlæg", hvilket er i overensstemmelse med Miljøstyrelsens anvisninger. Der er foretaget beregninger til nærmeste naboer uden landbrugspligt, som er Torstedvej 96, 87, 84 og 82. Samtidig er der foretaget beregninger til nærmeste byzone (Tim) og nærmeste

samlet bebyggelse i udkanten af Tim efter henholdsvis den nye lugtvejledning, samt FMK-modellen. Beregningerne kan ses i afsnit 1.5 under lugt, hvor man kan se lugtgeneafstandene til de forskellige adresser og byzone.

Ifølge ansøgningen er genekriterierne for byzone, samlet bebyggelse og enkelt bolig overholdt, idet de ligger længere væk end "1,2 gange geneafstanden" eller at "korrigerede geneafstand er kortere end "den vægtede gennemsnitsafstand".

Beregningerne af lugtemissionen viser altså, at geneafstandene fra staldanlægget er mindre end de faktuelle afstande til byzone, samlet bebyggelse og enkelt bolig (uden landbrugspligt).

Der ligger endvidere ikke fremtidig byzone-, eller sommerhusområder inden for geneafstanden fra husdyrbruget. Samtidig ligger staldanlæg og svinehytter ikke under 300 meter fra samlet bebyggelse og byzone. Der er derfor ikke behov for at stille skærpede vilkår til driften.

Der er sat vilkår til at der ikke må placeres svinehytter på de tre arealer nærmest Tim.

Idet de lovpligtige beskyttelsesniveau for lugtgener er overholdt, vurderes det, at udvidelsen ikke vil medføre væsentlige lugtgener for naboer og andre omkringboende.

2.4.2 Støj

Støjkluder fra husdyrbruget udgøres primært af husdyr, kørsel med landbrugsmaskiner samt til- og frakørsel af foder, produkter og grise til ejendommen

Ansøger har oplyst, at støj fra husdyrbruget ikke er et problem for de omkringboende. Det er Ringkøbing-Skjern Kommunes vurdering, at støj fra husdyrbruget i fremtiden ikke forventes at blive et problem for de omkringboende. Der er ikke foretaget støjberegninger i forbindelse med udarbejdelsen af denne miljøgodkendelse.

Der er i miljøgodkendelsen fastsat vilkår om, at såfremt der skulle opstå støjgener for de omkringboende og tilsynsmyndigheden finder det nødvendigt, skal der foretages støjmålinger. Der er endvidere fastsat vilkår om støjniveauer for husdyrbruget.

Herudover henvises der til, at det er god landmandspraksis, at transport til og fra husdyrbruget foregår ved hensynsfuld kørsel, for at begrænse bl.a. støjgener.

2.4.3 Lys

Ansøgning: Der er lys i staldene i dagtimerne.

Der er lys ved løbegården uden for slagtesvinestalden. Det er tændt ved aflevering af grise (1-2 timer om ugen).

Der er ingen generende lys for omgivelserne hverken om dagen eller om natten.

Det vurderes, at lys fra ejendommen ikke vil give anledning til væsentlige gener for de omkringboende.

2.4.4 Fluer og skadedyr

Der er stillet vilkår om, at der skal foretages en effektiv fluebekæmpelse og at foder skal opbevares, så der ikke opstår risiko for tilhold af rotter m.v. På forlangende skal bekæmpelse af rotter, eller lign. foretages af et autoriseret rottebekæmpelsesfirma.

Det vurderes, at ejendommens skadedyrsbekæmpelse er tilfredsstillende til at forebygge og løse et eventuelt opstået problem med skadedyr.

2.4.5 Støv

Ansøgning: Der er ingen specielle støvgener forbundet med produktionen.
Det kan støve i forbindelse med håndtering af halm og ved indblæsning af foder i siloerne.

Det forventes ikke, at husdyrbruget vil give anledning til støvgener for de omkringboende.
Der er fastsat vilkår til, at sikre de omkringboende mod støvgener fra husdyrbruget.
Herudover henvises der til, at det er god landmandspraksis, at transport til og fra husdyrbruget foregår ved hensynsfuld kørsel, for at begrænse bl.a. støvgener.

2.4.6 Trafik, til- og frakørsel

Ansøgt projekt vil betyde en forøget transport til og fra husdyrbruget. For en oversigt over antallet af transportere henvises til Bilag 13.

Forøgelsen af transportere er efter Ringkøbing-Skjern Kommunes opfattelse ikke af et omfang, som vil indebære væsentlige forøgede gener for omkringboende med hensyn til støj, støv eller lugt.

Der er stillet vilkår om, hvilken veje transport af husdyrgødning som udgangspunkt skal foregå af (Se Bilag 11).

Ved tilsvining af det offentligt tilgængelige vejareal i forbindelse med arbejdskørsler, skal der opstilles skilte, der informerer andre trafikanter om forholdene. Ved arbejdskørslernes ophør skal det offentlige vejareal, jf. Færdselsloven, rengøres. Det er Politiet, der er myndighed for færdsel på offentligt areal.

Ringkøbing-Skjern kommune vurderer, ved overholdelse af de generelle krav mht. til transport fastsat i den til enhver tid gældende Husdyrgødningsbekendtgørelse, at transport af husdyrgødning kan foregå uden væsentlige gener for omgivelserne. Der er stillet vilkår om, at eventuel transport af husdyrgødning i gennem Tim by skal ske i lukket tank på lastbil eller på et overdækket påhængskøretøj.

2.4.7 Egenkontrol

Der er stillet vilkår om, at husdyrbruget for egen regning skal eftervise, at de stillede støjkrafter er overholdt, såfremt tilsynsmyndigheden skønner, at eventuelle klager vedrørende støj fra husdyrbruget, er velbegrundede.

Der er tilsvarende stillet vilkår om, at tilsynsmyndigheden kan kræve, at husdyrbruget foretager undersøgelse af lugtkilder, hvis det skønnes, at eventuelle klager over lugt fra anlægget, er velbegrundede.

Kommunen vurderer derudover, at følgende områder skal indgå i egenkontrollen:

- Energi- og vandforbrug
- Logbog over flydelag
- Årsplan over flytning af foderpladser og hytter

Endeligt er der stillet vilkår om, at tilsynsmyndigheden kan anmode om nye beregninger af nitratudvaskning til overfladevand og grundvand, fosforoverskud, ammoniakemission, ammoniakdeposition, samt lugtgenafstande.

2.5 Alternative løsninger

2.5.1 Andre muligheder

Ansøger har overtaget husdyrbruget, som er et tidligere kvægbrug. Ansøger vurderer, at bygningsmassen er for nedslidt til at den kan fortsætte som kvægejendom. Alternativet til at omlægge til den ansøgte svineproduktion, er derfor at sætte ejendommen til salg igen.

2.5.2 0-alternativ

Det er Ringkøbing-Skjern Kommunes vurdering, at den beregnede miljøpåvirkning, som følge af det ansøgte projekt, ikke vil påvirke omgivelserne væsentligt (se den øvrige del af miljøvurderingen).

Det er endvidere, Ringkøbing-Skjern Kommunes vurdering, at de socioøkonomiske konsekvenser af 0-alternativet, vil være total ophør af husdyrproduktion på ejendommen.

Samfundsmæssigt vil 0-alternativet, derfor kunne betyde færre arbejdspladser, dels på slagterierne, men også i virksomheder, såsom vognmænd, foderstoffer m.fl..

Det kan, som følge af 0-alternativ, forventes at lokalsamfundets indkomstdannelse mindskes.

2.6 Ophør

Der er stillet vilkår om ved ophør, at der skal træffes de nødvendige foranstaltninger for, at undgå forureningsfare og for at bringe stedet tilbage til tilfredsstillende tilstand.

Der er endvidere stillet vilkår om, at kommunen kan kræve bygninger, gyllebeholdere m.v. fjernet ved ophør.

2.7 Natur og vand

2.7.1 International natur – beskrivelse

De internationale naturbeskyttelsesområder, er en samlet betegnelse for EF-Habitatområder, EF-Fuglebeskyttelsesområder og Ramsarområder. Hvert internationalt naturbeskyttelsesområde består af et, eller flere af disse udpegede områder.

Habitatområderne og Fuglebeskyttelsesområderne, der er udpeget på grundlag af EU's naturdirektiver, udgør tilsammen Natura 2000, der er et økologisk netværk af beskyttede områder i hele EU. Ramsarområderne er udpeget på grundlag af Ramsarkonventionen om beskyttelse af vigtige vådområder. Ramsarområderne ligger alle indenfor grænserne af fuglebeskyttelsesområder og beskyttelsen er dækket ind af EU-beskyttelsen.

Direktiverne fastsætter et overordnet mål for at sikre, eller genoprette en gunstig bevaringsstatus for naturtyper og dyre- og plantearter inden for de internationale naturbeskyttelsesområder. Danmark er forpligtet til at sikre, at der ikke sker en forringelse af status i de udpegede områder og til at iværksætte, hvad der er nødvendigt for at opnå de fastsatte mål.

Habitatdirektivet rummer også regler om at beskytte særlige arter, både i og udenfor Natura 2000-områder. Det er de såkaldte bilag IV-arter. Disse arter (flere padder, markfirben, odder, hasselmus m.fl.) må ikke få beskadiget, deres yngle-, eller rasteområder.

Målsætningen for Habitat- og Fuglebeskyttelsesområderne er at sikre, eller genoprette gunstig bevaringsstatus for de arter og naturtyper, de er udpeget for. For Ramsarområder er målsætningen, at beskyttelsen fremmes.

En art anses for at have gunstig bevaringsstatus, når undersøgelser peger på, at arten på lang sigt vil opretholde sig selv som levedygtig bestand, samt artens udbredelsesområder sandsynligvis ikke er i tilbagegang.

Nærmeste internationale naturområder er habitatområde Heder og Klitter på Skovbjerg Bakke Ø, som ligger ca. 2,4 km fra husdyrbrugets anlæg og ca. 1,7 km fra husdyrbrugets arealer

Alle arealerne ligger i oplandet til Ringkøbing Fjord. Derudover ligger arealerne i oplandet til Stadil Ford og Vest Stadil Fjord.

For beskrivelser af de internationale naturområder henvises til Naturstyrelsens hjemmeside (www.naturstyrelsen.dk)

2.7.2 Vandmiljøet

Kvaliteten af vandmiljøet i søer og fjorde er påvirket af for store tilførsler af næringsstoffer, der medfører øget vækst af planktonalger og enårige alger som eks. søsalat. Ved for store tilførsler af næringsstoffer reduceres sigtddybden i vandet, bundvegetationen, som eks. ålegræs reduceres, opvækstmuligheder for fisk forringes og risikoen for iltsvind øges til skade for plante- og dyrelivet.

Generelt tilføres markerne flere næringsstoffer, end der fjernes med afgrøderne. Etablering, udvidelse, eller ændring af husdyrbrug kan give anledning til et øget tab af næringsstoffer til vandmiljøet. Transporten af næringsstoffer fra arealerne kan ske via udvaskning til grundvandet, som dernæst føder vandløb, søer og fjorde, eller ske som overfladeafstrømning via dræn, eller direkte til vandløb, søer og fjorde.

Vandplan 2010-2015 for Hovedvandopland 1.8 Ringkøbing Fjord skal sikre at søer, vandløb, grundvandsforekomster og kystvande i udgangspunktet opfylder miljømålet 'god tilstand' inden udgangen af 2015. Endvidere skal det sikres, at eventuelle forringelser af tilstanden for vandområderne forebygges. (Vandplanen findes på Naturstyrelsens hjemmeside www.naturstyrelsen.dk).

Vandløb

Miljømål for vandløb omfatter både kemisk tilstand og økologisk tilstand. Størstedelen af vandløbene i hovedvandoplandet skal opfylde målet om god økologisk tilstand, mens en mindre del målsættes til et godt økologisk potentiale. I sidstnævnte tilfælde er der tale om vandløb, som er kunstigt anlagte, eller stærkt fysisk modificerede. En mindre andel af vandløbene har et strengere miljømål i form af høj økologisk tilstand, fordi den nuværende tilstand er fauna klasse 7.

Miljømål for vandløb:

Type	Høj tilstand	God tilstand
'Normal'	7	6 eller 5
'Blødbund'	5	4

Tallene i tabellen refererer til smådyrsfaunaen bedømt ved hjælp af Dansk Vandløbs Fauna Indeks (DVFI).

En del af husdyrbrugets arealer ligger ved, eller i oplandet til vandløb Tim Å. Ifølge Vandplan 2010-2015 må vandløbene ikke anvendes til formål, der hindrer opfyldelse af de konkrete miljømål fastsatte i Vandplanen.

Ifølge Vandplan 2010-2015 er miljømålet for vandløbet Tim Å god økologisk tilstand (Gt). I den konkrete sag er det ikke vurderet, om der er målopfyldelse for vandløbet.

Det forventes, at de generelle forbedringer i forhold til vandkvalitet, fysiske forhold, fri passage og vandindvinding, i et vist omfang vil bidrage til at sikre gunstig bevaringsstatus for de særlige arter og naturtyper, der er tilknyttet vandløb i oplandet.

Det er kommunens vurdering, at almindelig landbrugsdrift på vandløbsnære arealer ikke vil påvirke vandløbskvaliteten i væsentlig grad. Med de nye krav om 10 meter randzoner langs væsentlige vandløb, vil påvirkningen på vandløb fra landbrugs relateret arealdrift være yderst minimal.

Der gøres hermed opmærksom på, at der i henhold til vandløbsloven, gælder følgende for flere af husdyrbrugets udbringningsarealer, som ligger ned til vandløb:

- *Dyrkning, jordbehandling, plantning, terrænændring, anbringelse af hegn og opførelse af bygværker må i landzone ikke foretages i en bræmme på 2 meter.*

Det betyder, at der er krav om 2 meter dyrkningsfrie bræmmer langs de vandløb, der er angivet som "2 m bræmmer ved vandløb" på bilag 6. Det er ansøgers pligt, at oplyse dem, der udbringer gyllen, eller foretager anden jordbearbejdning om forhold vedrørende vandløbsbræmmer og sikre, at det bliver overholdt på husdyrbrugets udbringningsarealer.

Der skal endvidere gøres opmærksom på, at husdyrbruget har udbringningsarealer, som ligger ned til vandløb, der er omfattet af Lov om randzoner og Lov om ændring af lov om randzoner. For disse vandløb gælder:

- *Der må ikke på indtil 10 meter fra bredden foretages gødskning, sprøjtning, dyrkning, eller anden jordbearbejdning.*

Det betyder, at randzonearealet ikke kan indgå som udbringningsarealer, men vil kunne anvendes til afgræsning. Det er ansøgers pligt, at oplyse dem der udbringer gyllen eller foretager anden jordbearbejdning om forhold vedrørende vandløbsbræmmer og sikre, at det bliver overholdt på husdyrbrugets udbringningsarealer.

2.7.3 Jordtype og eventuelle dræn

Husdyrbrugets ejede/forpagtede udbringningsarealer består af i alt 137,2 ha, der ligger i oplandet til den målsatte sø Vest Stadil og Stadil Fjord, som afvander ud i Ringkøbing Fjord.

Arealerne ligger primært i jordtypen Grovsandet jord (Jb1). Et enkelt areal (20-0) ligger i humusjord (Jb7).

Dele af husdyrbrugets arealer er drænede arealer, som også ligger i lavbund.

2.7.4 Sædskifte

På alle marker er der valgt et K6 sædskifte, hvilket svarer til referencesædskiftet for disse arealer. I ansøgningen er der argumenteret, hvorfor der er valgt et kvægsædskifte til en svineproduktion (fra ansøgningen):

Referencesædskiftet er K6, da der er tastet DE in, der skal fodres med grovfoder. Alle økologiske grise skal have adgang til grovfoder, så bl.a. af den grund vil det ikke være korrekt at anvende et S4/S2 sædskifte.

Det er heller ikke muligt at regne på et S4/S2 sædskifte, da der i det sædskifte mangler græsarealer i forhold til de afgræssende dyreenheder. Beregningen melder

simpelthen fejl.

Normalt anvender man S-sædskifter ved svin, men vi har ingen sædskifter til grise på græs og anvender derfor kvægsædskiftet (K6).

1/3 af markernes areal bliver tilplantet med energiafgrøder (poppe/el), 1/3 bliver med rodfrugter (gulerødder, jordskokker o. lign) og den sidste tredjedel med græs.

Grisene kan så gå i læ og skygge af træerne og om vinteren kan de grave rodfrugterne op og fortære dem.

Træerne har en lang vækstsæson og er gode til at optage kvælstoffet fra grisenes afføring hvor udvaskning af kvælstof fra markerne minimeres.

Eftersom ansøger har valgt samme sædskifte som referencesædskiftet for alle marker, er beregningerne af kvælstofudvaskningen og fosforoverskuddet foretaget på baggrund af referencesædskiftet.

Der er derfor ikke stillet krav til specifikke sædskifter, idet ansøger ikke har anvendt "sædskifte" som virkemiddel for at reducere udvaskningen af næringsstoffer til vandmiljøet.

Kommunens vurdering:

Ansøgers konsulent har forklaret, at de almindelige svinesædskifter ikke passer på fritgående økologiske besætninger, fordi de konventionelle sædskifter ikke passer til dyr på græs og med en høj andel af grovfoder.

Eftersom ansøger har valgt at anvende et kvægsædskifte til en svineproduktion har kommunen vurderet, at der skal sættes vilkår til anvendelse af dette sædskifte på samtlige udbringningsarealer og et udvaskningsindeks svarende til dette sædskifte. Ansøgers konsulent er indforstået med at der fastsættes vilkår til dette forhold.

2.7.5 Bilag IV-arter

EU-medlemslandene skal, i henhold til Habitatdirektivets artikel 12, indføre en streng beskyttelse af en række dyre- og plantearter, uanset om de forekommer inden for et af de udpegede habitatområder, eller udenfor. Disse arter fremgår af Habitatdirektivets bilag IV.

For dyrearterne, er der bl.a. forbud i mod beskadigelse, eller ødelæggelse af yngle-, eller rasteområder og i mod forsætlig forstyrrelse af arterne, i særdeleshed i perioder, hvor dyrene yngler, udviser yngelpleje, overvintret, eller vandrer.

For plantearterne er der bl.a. forbud i mod forsætlig plukning, indsamling, afskæring, oprivning med rod, eller ødelæggelse af disse vildtvoksende planter i naturen.

Ringkøbing-Skjern Kommune har ingen aktuelle registreringer af plantearter, der står på Habitatdirektivets Bilag IV, på ejendommens udbringningsarealer. Det er endvidere Ringkøbing-Skjern Kommunes vurdering, at plantearterne næppe findes på udbringningsarealerne.

Følgende dyrearter kan tænkes, at forekomme i Ringkøbing-Skjern kommune:

Småflagermus, Markfirben, Odder, Spidssnudet frø og Strandtudse, samt visse vandtilknyttede insekter. Arterne er næppe tilknyttet driftsbygningerne, men nedenstående arter kan muligvis have levested, fødesøgningsområde, eller opholdssted i habitater tilknyttet, eller i nærheden af udbringningsarealerne:

- Småflagermus: Ud fra småflagermus' levevis vurderes det, at de ikke påvirkes negativt af driften af husdyrbruget.
- Odder: Kan forekomme i nærområdet i tilknytning til vandløb, sø eller fjord, men er med sin levevis næppe truet af driften af husdyrbruget.
- Markfirben: Er udbredt i store dele af landet, men trues næppe af driften af husdyrbruget.
- Visse vandtilknyttede insekter: Kan være tilknyttet nærområdets vandhuller og fugtige arealer. Der foreligger dog ingen aktuelle registreringer. Disse påvirkes negativt, når vandmiljøerne næringsstofberiges, eller gror til.
- Spidssnudet frø og strandtudse: Kan forekomme i nærområdets vandhuller og fugtige arealer. Der foreligger ingen aktuelle registreringer. Padde påvirkes negativt, når vandmiljøerne næringsstofberiges eller ændrer karakter.

Ringkøbing-Skjern Kommune vurderer på grundlag af det oplyste:

- At det areal, der omfattes af nybyggeri i forbindelse med projektets gennemførelse, hovedsagelig er almindelig omdriftsareal og at inddragelsen til bebyggelse ikke vil påvirke bilag IV-arter væsentligt.
- At der i forbindelse med projektets gennemførelse ikke vil ske øvrige ændringer i arealanvendelsen, som vil være væsentlige for Bilag IV-arters trivsel
- At driften af husdyrbruget, samlet set, ikke vil medføre beskadigelse, eller ødelæggelse af yngle-, eller rasteområder i det naturlige udbredelsesområde for de dyrearter, der er optaget i EF-habitatdirektivets bilag IV, litra a, samt ikke vil medføre ødelæggelse af de plantearter, som er optaget på EF-habitatdirektivets Bilag IV, litra b

2.7.6 Kvælstofudvaskning til overfladevand

Kvælstofudvaskningen fra marker afhænger af vandafstrømningen og dermed af nedbørsmængderne. Når der korrigeres for variationen i afstrømningen, er der sket et tydeligt fald i nitratudvaskningen til Ringkøbing Fjord siden 1992, hvilket må tilskrives effekten af tiltag til nedbringelse af kvælstofbelastningen fra især landbruget. Effekten af tiltagene er dog ikke større end, at de senere års generelle tendens til en stigning i nedbørsmængderne og dermed ferskvandafstrømningen, delvist modvirker effekten af tiltagene til reduktion af kvælstofbelastningen.

Husdyrlovens generelle nitratbeskyttelse

I husdyrloven er beskyttelsen af vandområderne mod nitratudvaskningen rettet mod oplande, der afvander til de mest kvælstofsårbare Natura 2000-områder jf. Miljøstyrelsens Nitratklassekort. Arealer, som hører under kategorierne "Nitratklasse I, II eller III", er omfattet af krav om lavere husdyrtryk pr. hektar, end de generelle harmoniregler giver mulighed for (dog med visse modifikationer).

Alle udbringningsarealer ligger i oplandet til Ringkøbing Fjord og Stadil Fjord, som er et kvælstofsårbart Natura 2000-område. Udbringningsarealerne ligger dog ikke i nitratklasserne I, II eller III, hvilket betyder, at nitratudvaskningen fra arealerne til overfladevandet, som udgangspunkt, er reguleret af de generelle harmoniregler, som ifølge ansøgningen er overholdt.

Ifølge ansøgningen kan der på ejede og forpagtede arealer tillades et husdyrtryk på 1,4 DE/ha, hvilke svarer til, at kvælstofbelastningen til overfladevandet (DE_{max}) er 79,7 kg N/ha/år. Det ansøgte husdyrtryk er 1,32 DE/ha, hvilke svarer til at kvælstofbelastningen til overfladevandet (DE_{reel}) er 50,7 kg N/ha/år.

Husdyrlovens beskyttelsesniveau for nitratudvaskning til overfladevandet er dermed overholdt, ifølge beregning foretaget i ansøgningssystemet.

Grundlag for skærpet nitratbeskyttelse

Det følger af husdyrgodkendelsesloven, at kommunalbestyrelsen, inden der meddeles tilladelse eller godkendelse af et husdyrbrug, skal vurdere om det ansøgte kan medføre væsentlige virkninger på miljøet i sig selv, eller i kumulation med andre projekter og planer.

Til opfyldelse deraf foretages der, for husdyrbruget, en konkret vurdering af om der er grundlag for en nitratbeskyttelse, som er højere end den generelle beskyttelse.

I forhold til skadesvirkning af nitratudvaskning til overfladevande, har Miljøstyrelsen fastlagt følgende afskæringskriterium:

Et projekt for husdyrbrug, kan ikke medføre en skadevirkning på overfladevande, herunder Natura 2000-områder, samt yngle-, eller rasteområder for beskyttede arter, som følge af nitratudvaskning, hvis følgende punkter alle er opfyldt:

Afskæringskriteriet for så vidt angår påvirkning fra projektet i kumulation med andre planer og projekter:

Pkt. 1: Antal dyreenheder (DE) i det aktuelle opland, hvor projektet agtes gennemført, har ikke været stigende siden 1. januar 2007. Hvis der er andre kilder til nitratudvaskning, fx ny bebyggelse end den samlede husdyrproduktion, der har givet anledning til en øget nitratudvaskning fra det aktuelle opland siden 1. januar 2007, skal dette inddrages i vurderingen således, at en eventuel øget nitratudvaskning fra andre kilder, end den samlede husdyrproduktion kan medføre et skærpet krav i godkendelsen, der modsvarer miljøeffekten af den øgede nitratudvaskning i det aktuelle opland. Gennemførte initiativer, fx etablering af vådområder, som reducerer nitratudvaskningen fra det aktuelle opland, kan ikke anvendes til at tillade, et øget dyretryk i det aktuelle opland.

Afskæringskriteriet for så vidt angår påvirkning fra projektet i sig selv.

Pkt. 2A: Nitratudvaskningen fra den eksisterende og den ansøgte husdyrproduktion er mindre end 5 pct. af den samlede nitratudvaskning fra alle kilder fra det aktuelle opland, hvor projektet agtes gennemført, dog således, at

Pkt. 2B: Nitratudvaskningen fra den eksisterende og den ansøgte husdyrproduktion, er mindre end 1 pct. af den samlede nitratudvaskning fra alle kilder fra det aktuelle opland, hvor projektet agtes gennemført, hvis udvaskningen sker til et vandområde, der er karakteriseret som et lukket bassin, og/eller er et meget lidt eutrofieret vandområde.

Ringkøbing-Skjern Kommunes vurdering af pkt. 1, projektet i kumulation:

Ringkøbing-Skjern kommune har ikke fundet andre kilder til nitratudvaskning, som kan bidrage til en øget udvaskning fra oplandet siden 1. januar 2007.

- For alle dambrugene i oplandet til Stadil Fjord og Ringkøbing Fjord gælder, at der ikke er givet tilladelse til merudledning af nitrat siden 90'erne.
- Data fra Naturstyrelsen over spildevandsudledningerne til de to oplande viser, at der siden 2007 er sket et fald på 3,17 tons i udledning af nitrat til Stadil Fjord og 47,99 tons i udledning af nitrat til Ringkøbing Fjord.

Hvad angår spildevand fra det åbne land, så er det primært nedsivningstilladelser der gives og kun i få tilfælde, hvor andet ikke har kunnet lade sig gøre, er der givet tilladelse til minirensningsanlæg.

Derudover vil kommunen fra og med i år give påbud til ejere med direkte udledning til sårbar recipient om, at de inden for en given tidsfrist, skal have etableret nedsivningsanlæg. Det er derfor kommunens opfattelse, at udvaskningen af nitrat fra spildevand i det åbne land til de 2 oplande, har været faldende inden for den sidste år-række og vil blive ved med at falde de kommende år.

Ringkøbing-Skjern Kommune konstaterer i forhold til antal dyreenheder i oplandet, at nyeste data fra Miljøstyrelsen (dateret d. 10. december 2014) viser, at i hele oplandet til Ringkøbing Fjord og dermed indenfor kommunens grænser, er husdyrintensiteten i perioden fra 2007 til 2014 steget og tendensen er sikker. Stigningen er på 1,53 % fra 245988,93 DE i 2007 til 249802,18 DE i 2014.

I henhold til Miljøstyrelsen, kan kommunen dog godt godkende projekter i oplande med et stigende husdyrtryk, hvis nitratudvaskningen ikke er større end den, der svarer til et planteavlsbrug. I tilfælde af, at udvaskningen er større, kan den reduceres med en række virkemidler f.eks:

- Reducerede gødningsnormer
- Flere efterafgrøder
- Ændret sædskifte
- Afbrænding af husdyrgødning
- Separering af husdyrgødning
- Afsætning til biogasanlæg

I det konkrete projekt, er udvaskningen fra et planteavlsbrug, i ansøgningen, beregnet til 78,6 kg N/ha. Kvælstofudvaskning i det konkrete projekt, DEreel, er jf. ansøgningen 50,7 kg N/ha og overstiger dermed ikke udvaskningen, der svarer til et planteavlsbrug.

Det har ikke været nødvendigt for ansøger, at benytte andre virkemidler end det valgte sædskifte, til at reducere udvaskningen.

Ringkøbing-Skjern Kommune vurderer på baggrund af ovenstående, at påvirkningen fra projektet i kumulation med andre planer og projekter, opfylder afskæringskriterie 1 i forhold til påvirkning af overfladevande, herunder Natura 2000-områder, samt yngle-, eller rasteområder for beskyttede arter, som følge af nitratudvaskning.

Ringkøbing-Skjern Kommunes vurdering af Pkt. 2A og 2B, projektet i sig selv:

Husdyrbrugets udbringningsarealer har, det lukkede bassin Ringkøbing Fjord som slutrecipient og er derfor omfattet af det skærpede krav på 1 %.

På baggrund af Naturstyrelsens basisanalyser, med oplysninger om størrelsen af landbrugsarealer og den samlede kvælstofudvaskning fra oplandene, er det beregnet, hvor stor en påvirkning af recipienterne, som ansøgningen i sig selv vil medføre.

Beregningen er gennemført som et "Worst cases" scenarie, hvor der er valgt det mindst mulige reduktionspotentiale og regnet på den totale kvælstofudvaskning, i stedet for mer-udvaskningen fra et husdyrbrug.

Opgørelse af worst case nitratudvaskning til overfladevand:

Stadil Fjord		
Landbrugsareal i opland	(ha)	25563
Samlet udvaskning af kvælstof fra opland	(kg)	524000
Det ansøgte:		
Kvælstof udvaskning fra udbringningsarealer i opland:		
Maks. 25 % kvælstofudvaskning (Red. potentiale 75 - 100 %) (ha)		137,2
Maks. 50 % kvælstofudvaskning (Red. potentiale 50 - 75 %) (ha)		0
Maks. 100 % kvælstofudvaskning (Red. potentiale 0 - 50 %) (ha)		0
Husdyrbrugets kvælstofoverskud (DEreel)	(kgN/ha/år)	50,7
Maksimal udvaskning fra udbringningsarealer	(kgN/år)	1669
Maksimal andel af kvælstofudvaskning til Stadil Fjord (%)		0,319
Ringkøbing Fjord		
Landbrugsareal i opland	(ha)	230073
Samlet udvaskning af kvælstof fra opland	(kg)	2752000
Det ansøgte:		
Kvælstof udvaskning fra udbringningsareal i opland:		
Maks. 25 % kvælstofudvaskning (Red. potentiale 75 - 100 %) (ha)		137,2
Maks. 50 % kvælstofudvaskning (Red. potentiale 50 - 75 %) (ha)		0
Maks. 100 % kvælstofudvaskning (Red. potentiale 0 - 50 %) (ha)		0
Husdyrbrugets kvælstofoverskud (DEreel)	(kgN/ha/år)	50,7
Maksimal udvaskning fra udbringningsarealer	(kgN/år)	1739
Kvælstofudvaskning fra Stadil Fjord efter 67 % reduktion	(kg/N)	551
Maksimal andel af kvælstofudvaskning til Ringkøbing Fjord (%)		0,083

Ringkøbing-Skjern Kommune vurderer, på baggrund af worst case scenariet af husdyrbrugets maksimale andel af kvælstofudvaskningen til Stadil Fjord og Ringkøbing Fjord, at afskæringskriterie pkt. 2A og 2B er opfyldt, idet påvirkningen fra projektet i sig selv, er mindre end 1 pct. af den samlede nitratudvaskning fra alle kilder fra det aktuelle opland og derfor ikke vil påvirke overfladevande, herunder Natura 2000-områder, samt yngle- eller rasteområder for beskyttede arter som følge af nitratudvaskning.

Samlet set, er det derfor Ringkøbing-Skjern Kommunes vurdering, at der på baggrund af den konkrete vurdering af ansøgningen, ikke er behov for en skærpelse af den generelle nitratbeskyttelse af overfladevande.

2.7.7 Fosforudvaskning til overfladevand

Husdyrlovens generelle fosforbeskyttelse

Risikoen for tilførsel af fosfor til vandmiljøet er bl.a. bestemt af fosforpuljen i jorden, jordtype og dræningsforhold, hvilket beskyttelsesniveauerne i husdyrloven er fastlagt på baggrund af. Beskyttelsen af vandområderne mod fosfor er rettet mod oplande til Natura

2000-områder, der er overbelastet med fosfor, jf. Miljøstyrelsens fosforkort. (På bilag 7 ses udbringningsarealerne i forhold potentielle fosforklasser (P-klasser)).

Ifølge ansøgningen afvander alle udbringningsarealerne til Natura 2000-området Ringkøbing Fjord. Arealerne afvander desuden til Natura 2000-området Stadil Fjord. De ejede/forpagtede udbringningsarealer er ifølge ansøgningen beliggende på (JB1) og (JB11) jorde.

31,25 ha ligger i "P-klasse 2", som er drænede/grøftede lavbundsarealer. For disse udbringningsarealer er der generelt krav om, at fosforoverskuddet maksimalt må være 2 kg P/ha/år.

Ifølge ansøgningen ligger 105,85 ha udbringningsarealerne i "P-klasse 0". Disse arealer udløser derfor ikke som udgangspunkt skærpede krav til husdyrbrugets fosforoverskud, idet de generelle harmoniregler generelt anses tilstrækkelige til beskyttelse af Natura 2000-områderne mod fosfortilførsel fra arealerne.

Det tilladte fosforoverskud fra bedriftens arealdrift beregnes på bedriftsniveau og ikke i forhold til de enkelte marker. Eventuelle vilkår til fosforoverskuddet stilles ligeledes på bedriftsniveau (jf. Miljøstyrelsens Wiki-vejledning).

Ifølge ansøgningen er det gennemsnitlige fosforoverskud på 8,7 kg P/ha/år, hvilket er 11,9 kg P mindre end det lovpligtige fosforoverskud.

Husdyrlovens generelle fosforbeskyttelsesniveau overholdes, ifølge ansøgningen, ved anvendelse af et reduceret dyretryk på arealerne.

Risikoarealer

Tilførslen af fosfor fra markerne til overfladevand sker hovedsagligt ved overfladisk afstrømning, udvaskning via dræn, brinkerosion, direkte grundvandsafstrømning og sand/jordfygning. En fortsat nettotilførsel af fosfor til jorden, øger risikoen for øget tilførsel af fosfor til vandmiljøet, idet jordens evne til at tilbageholde fosfor falder, som følge af øgede akkumulering. Ved overfladiske transportprocesser tabes der også mere fosfor til vandmiljøet i takt med, at fosforindholdet i overjorden stiger.

Effekten af husdyrudvidelser på fosforafstrømningen til vandområder er vanskelig at kvantificere. Analyser i det tidligere Ringkøbing Amt, viser dog en klar sammenhæng mellem fosforkoncentrationen i vandløb og husdyrtætheden. Således stiger fosforkoncentrationen og dermed transporten jo større husdyrtæthed, der er i oplandet.

Landbrugsdriften på arealer, som enten skrånere eller afvandes, bør tilrettelægges således, at fosfortilførslen til vandområderne minimeres.

Der er ingen af husdyrbrugets udbringningsarealer, som skrånere 6 grader, eller derover mod vandområder. Det er derfor vurderet, at der ikke er særlig risiko for overfladestrømning af fosfor fra husdyrbrugets udbringningsarealer til vandmiljøet.

Det er Ringkøbing-Skjern Kommunes vurdering, at landbrugsdrift, herunder udbringning af husdyrgødning i henhold til gældende regler på de vandløbsnære arealer, ikke vil påvirke miljøet i vandløbene negativt.

Grundlag for skærpelse af husdyrlovens generelle fosforbeskyttelse

Det følger af husdyrgodkendelsesloven, at kommunalbestyrelsen, inden der meddeles tilladelse, eller godkendelse af et husdyrbrug skal vurdere, om det ansøgte kan medføre væsentlige virkninger på miljøet i sig selv, eller i kumulation med andre projekter og planer.

Til opfyldelse deraf, foretages der for husdyrbruget en konkret vurdering af, om der er grundlag for en fosforbeskyttelse, der er højere end den generelle beskyttelse.

Ringkøbing-Skjern kommune har ikke fundet andre kilder til fosforudvaskning, som kan bidrage til en øget udvaskning fra oplandet siden 1. januar 2007 og der vurderes derfor kun på husdyrbrugets påvirkning.

Som grundlag for at vurdere om, der er behov for at skærpe kravene uden for de fastlagte fosforklasser, beregnes det ansøgtes andel af fosforbelastningen til de Natura 2000-områder, der er overbelastet med fosfor. Er denne belastning væsentlig, fastlægges der vilkår i overensstemmelse med husdyrgodkendelsesbekendtgørelsens bilag 4.

På baggrund Naturstyrelsens basisanalyser, med oplysninger om, den samlede fosforudvaskning fra oplandene er det beregnet, hvor stor en andel af udvaskningen til recipienterne, som ansøgningen i sig selv vil medføre.

Beregningerne er lavet med forudsætningerne:

Den forøgede udvaskning svarer den procentvise forøgelse af fosforpuljen over 20 år.

Gennemsnitligt fosfor indhold i de øverste 25 cm af landbrugsjord er 2000 kg P/ha

Maksimal udvaskning af fosfor fra sammenhængende landbrugsareal er 1 kg P/ha.

Opgørelse af "Worst case" fosforudledning til overfladevand:

Beregning af forøgelsen i jordens fosforpulje				
Fosforoverskud på husdyrbruget (kgP/ha)	8,7			
Fosfor i jordens øverste 25 cm (kgP/ha)	2000			
Forøgelse af fosforpulje i den 20 årige afskrivningsperiode. (%)	8,7			
Vandområde	Ringkøbing Fjord	Stadil Fjord	Nørresø	Nissum Fjord
Beregning af fosforudledning				
Beregning af fosforudvaskning				
Husdyrbrugets udbringningsareal i opland (ha)	137,2	137,2	0	0
Worst case udvaskning (kgP/ha)	1	1	1	1
Worst case udvaskning fra husdyrbruget (kg P)	11,9	11,9	0	0
Beregning af husdyrbrugets andel af fosforudvaskning i opland				
Total fosfor udledning til recipient. (kg)	93000	16000	700	41000
Husdyrbrugets andel af udledning (%)	0,0128	0,0744	0	0

Ringkøbing-Skjern Kommune vurderer på baggrund af ovenstående beregninger, at det ansøgtes maksimale andel af fosforudledningen på henholdsvis 0,0128 og 0,0744 % ikke vil påvirke Natura 2000-området Ringkøbing Fjord og Stadil Fjord væsentligt.

Ringkøbing-Skjern Kommune vurderer, at fosfortabet fra husdyrbruget ikke vil medføre væsentlige virkninger på miljøet i sig selv, eller i kumulation med andre projekter. Vilkår til skærpelse af den generelle fosforbeskyttelse, jf. husdyrgodkendelsesbekendtgørelsens bilag 4 afsnit 1, er derfor ikke nødvendige.

Ringkøbing-Skjern Kommune vurderer på baggrund af ovenstående, at den generelle lovgivning er tilstrækkelig til at beskytte Ringkøbing Fjord og Stadil Fjord mod en væsentlig påvirkning med fosfor fra husdyrbrugets drift.

2.7.8 Ammoniakemission

Beskyttelsesniveauet for ammoniak er sammensat af flere elementer:

- Det generelle krav om reduktion af ammoniak for husdyrbrug omfattet af § 11 og § 12 i bekendtgørelse af lov om miljøgodkendelse m.v. af husdyrbrug.
- Den maksimale tilladte totaldeposition af ammoniak på ammoniakfølsomme naturområder omfattet af § 7 stk. 1, nr. 1 og 2, i bekendtgørelse af lov om miljøgodkendelse m.v. af husdyrbrug.
- Den maksimale tilladte merdeposition af øvrige ammoniakfølsomme naturområder efter konkret vurdering, jf. § 27, stk. 1, i bekendtgørelse af lov om miljøgodkendelse m.v. af husdyrbrug.
- En forbudszone, hvor der ikke må etableres, udvides, eller foretages ændringer af stalde, eller gødningsopbevaringsanlæg indenfor 10 meter til Kategori 1- og 2-Natur.

Det generelle krav om reduktion af ammoniak for husdyrbrug omfattet af §§ 11-12 i bekendtgørelse af lov om miljøgodkendelse m.v. af husdyrbrug.

Husdyrbruget er ikke omfattet af krav om reduktion af ammoniakemissionen fra stald og lager, eftersom der for økologiske produktioner af smågrise, søer og slagtesvin ikke fastsættes et reduktionskrav.

De specifikke krav til ammoniakdepositionen for de forskellige ammoniakfølsomme naturtyper, Kategori 1-, Kategori 2- og Kategori 3-Natur.

Kategori 1-Natur

§ 7, stk. 1, nr. 1, omfatter nærmere bestemte ammoniakfølsomme naturtyper beliggende inden for Internationale Naturbeskyttelsesområder. De Natura 2000-naturtyper, som omfattes af § 7, stk. 1, nr. 1, er afgrænset til de ammoniakfølsomme Natura 2000-naturtyper, som indgår i udpegningsgrundlaget for området og er kortlagte af Naturstyrelsen i forbindelse med Natura 2000 planlægningen. Desuden omfatter § 7, stk. 1, nr. 1 heder og overdrev indenfor Internationale Naturbeskyttelsesområder, som er beskyttet efter naturbeskyttelsesloven § 3.

Kategori 2-Natur

§ 7, stk. 1, nr. 2, omfatter nærmere bestemte ammoniakfølsomme naturtyper, der er beliggende uden for Internationale Naturbeskyttelsesområder. Det drejer sig om naturtyperne: Højmoser, lobeliesøer, samt heder større end 10 ha, som er omfattet af naturbeskyttelseslovens § 3 og overdrev større end 2,5 ha, som er omfattet af naturbeskyttelseslovens § 3.

Kategori 3-Natur.

For ammoniakfølsomme naturtyper, som ikke er omfattet af ovenstående Kategori 1- og 2-Natur, skal kommunen foretage en konkret vurdering af, om der skal fastsættes krav.

Kommunen skal konkret vurdere, følgende beskyttede ammoniakfølsomme naturtyper uden

for de Internationale Naturbeskyttelsesområder, der ikke er omfattet af § 7 stk. 1, nr. 1 og 2: Det drejer sig om heder, moser og overdrev, som er beskyttet efter naturbeskyttelseslovens § 3.

Kommunen skal også konkret vurdere ammoniakfølsomme skove, der ligger uden for de Internationale Naturbeskyttelsesområder.

Ved den konkrete vurdering af, om der er tale om særlige regionale, eller lokale naturinteresser og ved vurdering af, om der skal stilles krav til den maksimale N-merdeposition på naturområder omfattet af Kategori 3-Natur, skal kommunen inddrage følgende fire kriterier:

1. Det aktuelle naturområdes status i kommuneplanen, herunder særligt, om det aktuelle ammoniakfølsomme naturområde er omfattet af kommuneplanens udpegning af særligt værdifulde naturområder, rekreative områder og/eller værdifulde kulturmiljøer, samt kommuneplanens retningslinjer for varetagelsen af naturbeskyttelsesinteresserne, de rekreative interesser og de kulturhistoriske interesser.
2. Om de aktuelle områder er omfattet af fredning, handleplan for naturpleje, eller anden planlagt naturindsats.
3. Det aktuelle naturområdes naturkvalitet og
4. Kvælstofbidrag fra området fra andre kilder (fx markbidrag), herunder, for så vidt angår skove, om de gødskes.

Kravene til ammoniakdepositionen er forskellige i de tre kategorier. Kravene fremgår af nedenstående tabel. Med »totaldeposition« menes ammoniakdepositionen fra stald og lager fra hele husdyrbruget (både fra den ansøgte og eksisterende drift), mens der med »merdeposition« menes ændringen i ammoniakdepositionen fra husdyrbrugets anlæg (stald og lager), som følge af det ansøgte.

Naturtyper	Fastsat beskyttelsesniveau
Kategori 1. § 7 stk. 1, nr. 1	Max. totaldeposition afhængig af antal husdyrbrug i nærheden*): 0,2 kg N/ha/år ved > 1 husdyrbrug 0,4 kg N/ha/år ved 1 husdyrbrug 0,7 kg N/ha ved 0 husdyrbrug.
Kategori 2. § 7 stk. 1, nr. 2	Max. totaldeposition på 1,0 kg N/ha pr. år
Kategori 3. Heder, moser og overdrev, som er beskyttet af naturbeskyttelseslovens § 3 og ammoniakfølsomme skove.	Max. merdeposition på 1,0 kg N/ha pr. år. Kommunen kan tillade en merdeposition, der er større end 1,0 kg N/ha pr. år, men ikke stille krav om mindre merdeposition end 1,0 kg N/ha pr. år.

Samlet vurdering af husdyrbrugets påvirkning på ammoniakfølsom natur

Påvirkningen af nærmeste Kategori 1-Natur

Afstanden til nærmeste Kategori 1-Naturområde er ca. 2,1 km fra anlægget. Naturtypen er et A-målsat hedeområde, som er en del af habitatområde Heder og Klitter Skovbjerg Bakke Ø.

Tålegrænsen for naturområdet vurderes til at være mellem 10-20 kg N/ha/år.

Ringkøbing-Skjern Kommune er allerede belastet med atmosfærisk kvælstof, der kan udgøre en trussel for den beskyttede natur. Denne belastning kaldes baggrundsbelastningen og er ifølge Nationalt Center for Miljø og Energi (DCE) i 2012 beregnet til ca. 15 kg N/ha/år i området omkring naturarealet.

En beregning af ammoniakdepositionen til området viser, at totaldepositionen til naturområdet fra det samlede produktionsanlæg maksimalt vil være på 0,1 kg N pr ha. pr. år.

Da den totale ammoniakbelastning fra det samlede ansøgte anlæg på Natura 2000-området, således vil ligge under 0,2 kg N pr. ha. år, er det ikke påkrævet, at vurdere nærmere på eventuel kumulation med andre husdyrbrug, da beskyttelsesniveauet i forhold til Kategori 1-Natur vil være overholdt i kraft af afstanden fra anlægget.

Den ansøgte drift af anlægget, vurderes ikke at ville påvirke det pågældende Habitatområde og dets udpegningsgrundlag på en måde, der hindrer målopfyldelse for Habitatområdet og det kan ikke på et konkret eksperimentelt videnskabeligt grundlag dokumenteres, at ammoniakpåvirkningen fra husdyrbruget vil medføre en påviselig biologisk ændring af området, selv om beskyttelsesniveauet er overholdt.

Påvirkningen af nærmeste Kategori 2-Natur

Afstanden til nærmeste Kategori 2-Natur er ca. 1,2 km sydvest for anlægget. Området er et C-målsat hedeområde.

Heder, som vurderes kvælstoffølsom, har en tålegrænse, som er i den lave ende af intervallet 10-20 kg N/ha/år.

Ringkøbing-Skjern Kommune er allerede belastet med atmosfærisk kvælstof, der kan udgøre en trussel for den beskyttede natur. Denne belastning kaldes baggrundsbelastningen og er, ifølge Nationalt Center for Miljø og Energi (DCE) i 2012, beregnet til 15,5 kg N/ha/år i området omkring naturarealet.

En beregning af ammoniakdepositionen til området viser, at totaldepositionen til området fra det samlede produktionsanlæg maksimalt vil være på 0,1 kg N/ha/år. Beskyttelsesniveauet for Kategori 2-Natur er fastsat til en samlet belastning fra husdyrbruget på maksimalt 1 kg N/ha/år. Da totalbelastningen af naturområdet vil ligge væsentligt under 1 kg N/ha/år, er beskyttelsesniveauet til det konkrete naturområde overholdt.

Påvirkningen af nærmeste Kategori 3-Natur og øvrig natur

Inden for 1.000 meter fra staldanlægget er der registreret flere enge, moser og heder, som kan være kvælstoffølsom natur. Moser, heder, enge og overdrev er omfattet af § 3 i Naturbeskyttelsesloven, som betyder, at det skal vurderes om områdernes tilstand kan påvirkes negativt af projektet.

Kategori 3-Naturområderne indenfor 1.000 m fra staldanlægget er angivet i tabellen nedenfor:

Naturtype	Afstand fra anlæg	Retning	Mer- og og totaldeposition	Målsætning i Kommuneplan
Mose	Ca. 500 meter	Nord	0,42 og 0,86 kg N/ha	C
Mose ved Søruphusvej	Ca.670 meter	Sydpøst	0,12 og 0,21 kg /N/ha	C
Hede	Ca. 900 meter	Syd	0,06 og 0,12 kg N/ha	C
hede	Ca. 500 meter	sydvest	0,10 og 0,20 kg N/ha	C
Hede	Ca. 900	Nord	Nej	C
Eng	Ca. 200 meter	Nord for færemarken	0,3 og 0,4 kg N/ha/år	C

Eng	Ca. 40 meter	Sydvest	1,14 kg N/ha/år og 2,04 kg N/ha/år	C
-----	--------------	---------	--	---

A-målsatte. De er store, eller små områder, hvor der er betydelige forekomster af sjældne arter, eller arter, som indikere høj naturkvalitet.

Mål: Områderne bevares med deres sjældne plante- og dyreliv intakt og der gøres en særlig indsats for at videreudvikle naturværdierne.

B-målsatte. De er store, eller små områder, hvor der er arter, som forekommer hist og her i kommunen og indikerer god naturkvalitet, Natura 2000-områder med Habitat-naturtyper, eller områder, som er fredede med naturbeskyttelse som formål. Områder, som skønnes at have potentiale til at udvikle sig hen imod en A-målsætning.

Mål: Der arbejdes aktivt for en gunstig bevaringsstatus for områdernes plante- og dyreliv

C-målsatte. Beskyttede naturtyper og egekrat i øvrigt, som på lang sigt har potentiale til at kunne udvikles til nye naturområder.

Mål: Der arbejdes for at bevare en god biologisk tilstand af de målsatte områder.

Beskyttelsesniveauet for Kategori 3-Natur (heder, moser og overdrev) er fastsat til en merbelastning på 1 kg N/ha/år med mulighed for, at der kan tillades en højere merdeposition, hvis det vurderes, at det konkrete naturområde kan tåle det.

Idet merbelastningen til Kategori 3-Natur områderne ligger under 1 kg N/ha/år, er beskyttelsesniveauet overholdt til Kategori 3-Natur.

Kommunen vurderer på den baggrund, at det ikke er nødvendigt at foretage besigtigelser eller indhente yderligere oplysninger om kategori 3 naturområderne.

Der er registreret følgende potentielt ammoniakfølsomme skove inden for 1.000 meter fra husdyrbruget. Der er beregnet en merbelastning med ammoniak til skovene. Skovene ligger både syd og nord for anlæggene. Skovene ligger i tilknytning til kategori 3 områderne, mosen nord for anlægget og heden sydvest for anlægget. For begge områder er der beregnet en merbelastning under 1 kg N/ha/år.

Idet merbelastningen ligger under 1 kg/N/ha/år, vurderer kommunen, at projektet ikke vil medføre en ændring af skovenes tilstand.

Øvrig natur

Inden for 1.000 meter fra staldanlægget forekommer derudover engområder, som ikke er Kategori 3-Natur, men som er § 3-beskyttet natur.

Der er beregnet en merbelastning og totalbelastning på henholdsvis på 1,14 kg N/ha og 2,04 kg N/ha til engområdet umiddelbart syd for anlægget.

Tålegrænsen for engområdet ligger mellem 15-25 kg N/ha/år. Baggrundsbelastningen ligger på ca. 14,4 kg N/ha. Kommunen vurderer, at området ikke er særligt kvælstoffølsomt og en merbelastning på 1,14 kg N/ha vurderes ikke at vil medføre en tilstandsændring af området. Det samme gælder det andet engområde, som ligger i sammenhæng med det beskrevne engområde. Merbelastningen hertil er under 1 kg/ha /år.

Kommunen vurderer, at ændringen af husdyrbruget ikke vil medføre påvirkning af naturområderne, idet områderne ikke er ammoniakfølsomme naturtyper.

Samlet vurdering i forhold til ammoniakudledningen fra anlægget.

Det generelle ammoniakreduktionskrav er, ifølge ansøgningen, overholdt. Tilsvarende er de generelle beskyttelsesniveauer i forhold til Kategori 1-, 2- og 3-Natur overholdt. Der ligger ingen stalde, eller lagre inden for 10 meter til Kategori 1-, 2- og 3-Natur.

Overholdelsen af det generelle ammoniakreduktionskrav og det generelle beskyttelsesniveau beskytter, som udgangspunkt, de kvælstoffølsomme naturtyper tilstrækkeligt mod kvælstofpåvirkning fra husdyrbrugets produktionsanlæg.

Den reelle ammoniakudledning fra husdyrbrugets anlæg vil afhænge af flere forhold, men ammoniakudledningen vil især kunne minimeres ved grundig og hyppig rengøring af overflader, som husdyrgødningen afsættes på.

Ringkøbing-Skjern Kommune vurderer samlet set på baggrund af det oplyste:

- At husdyrbruget – ved overholdelse af de til enhver tid gældende generelle miljøregler og af de øvrige opstillede vilkår for miljøgodkendelsen - drives således, at påvirkningen på omgivelserne med luftbårne kvælstof fra produktionsanlægget minimeres til et acceptabelt niveau
- At ammoniakudledningen fra produktionsanlægget i sig selv og sammen med andre nærliggende husdyrbrug ikke vil medføre en væsentlig påvirkning af de omkringliggende naturområder.
- At det ikke på et konkret eksperimentelt videnskabeligt grundlag kan dokumenteres, at ammoniakpåvirkningen fra husdyrbruget vil medføre en påviselig biologisk ændring af egnens naturområder.

Natur i forhold til udbringningsarealerne

Ingen af husdyrbrugets udbringningsarealer er registreret som beskyttede naturtyper. Flere af udbringningsarealerne grænser op til § 3-beskyttede naturområder (se bilag 6). Der er tale om §3 hede, eng, mose, sø.

Ingen af udbringningsarealerne skråner mere end 6 grader ned mod § 3-beskyttet natur og det er derfor Ringkøbing-Skjern Kommunes vurdering, at der ikke vil være væsentlig risiko for, at overfladestrømning vil påvirke den § 3-beskyttede natur.

Ringkøbing-Skjern Kommune vurderer på den baggrund, at § 3 naturområderne ikke vil blive væsentlig påvirket af udbringning af husdyrgødning på de nærliggende markarealer og at de generelle regler for udbringning er tilstrækkelige til at beskytte områderne imod påvirkning af tilstanden.

Ca. 50 meter nord for den angivne faremark ligger et større §3 engområde. Området vurderes ikke at være en meget kvælstoffølsomt naturtype.

Der er sat vilkår til at der skal holdes en afstand fra svinehytterne, foderpladserne og sølehullerne på 30 meter til §3 naturområderne for at beskytte dem mod påvirkning fra husdyrgødning. Dette er ifølge det ansøgte overholdt.

Det samme forhold gælder drægtighedsmarkerne, hvor det nærmeste §3 areal er en mose ca. 40 meter fra de markerne. Markerne og mosen er adskilt af Tim Å, så det vurderes ikke at udbringningsarealerne kan påvirke området væsentligt.

Ingen af udbringningsarealerne grænser op til § 3-beskyttede ammoniakfølsomme naturområder (Kategori 1-Natur) beliggende indenfor Natura 2000-området Heder og Klitter på Skovbjerg Bakke Ø, som ligger ca. 1,7 km fra husdyrbrugets arealer.

Kommunen vurderer, at afstanden det nærmeste Natura 2000 område, Skovbjerg Bakke Ø, er så stor, at en påvirkning ikke vil kunne finde sted. Det samme gælder andre Natura 2000 områder, som ligger længere væk fra husdyrbrugets arealer.

Ringkøbing-Skjern Kommune vurderer på baggrund af ansøgningen, at de lovpligtige beskyttelsesniveauer er overholdt, vilkår i miljøgodkendelsen, samt udmeldinger fra Miljøstyrelsen, at tilstanden af naturområderne omkring husdyrbrugets udbringningsarealer ikke vil ændres væsentligt, som følge af ansøgte projekt. Det er Ringkøbing-Skjern Kommunes vurdering, at der ikke er særlige forhold, som kan begrunde en yderligere skærpelse af de generelle beskyttelsesniveauer i husdyrloven.

2.7.9 Grundvand:

Udbringningsarealerne ligger i område med drikkevandsinteresser. Nogle af udbringningsarealerne ligger i indvindingsområde til Tim Vandværk.

På husdyrbrugets areal 2-0 er der en markvandsboring. Ved boringer, jf. § 8, stk. 4 i Bekendtgørelse om udførelse og sløjfning af boringer og brønde på land, skal der holdes et fredningsbælte omkring borestedet på mindst 10 meter for almene vandforsyningsboringer og på mindst 5 meter for ikke-almene vandforsyningsboringer.

Det vil sige, at der skal holdes en sprøjte- og gødningsfri zone omkring vandboringerne på mindst 5 meter. Opblanding og opbevaring af bekæmpelsesmidler, herunder tom emballage, samt andre stoffer, der kan forurene grundvandet, er heller ikke tilladt inden for fredningsbæltet.

Fra 1. august 2011 blev det lovpligtigt, at etablere en 25 meter beskyttelseszone omkring almene indvindingsboringer, hvor der ikke må dyrkes, gødes, eller sprøjtes med pesticider. Almene indvindingsboringer er boringer, der forsyner mindst 10 ejendomme med vand.

Beskyttelsen af grundvandet mod nitratudvaskning fra rodzonen er i husdyrloven rettet mod de nitratfølsomme indvindingsområder.

Ifølge ansøgningen ligger 8 ha af husdyrbrugets ejede udbringningsarealer (9-0, 9-1, 9-2) i nitratfølsomme indvindingsområder (seneste viden) (se bilag 9). Der er dog ingen vedtaget indsatsplan for området. På de pågældende arealer er der sat vilkår til, at der ikke må placeres svinehytter.

Ifølge ansøgningen, skal der anvendes projektilpasning i form af et reduceret dyretryk på alle husdyrbrugets arealer og et K6 sædskifte. Beregningerne i ansøgningen viser, at nitratudvaskningen ved anvendelse af projektilpasningen vil være 36 mg nitrat/liter på alle ejede og forpagtede udbringningsarealer i det nitratfølsomme indvindingsområde og merbelastningen vil være -20 mg nitrat/liter. Beskyttelsesniveauet for det nitratfølsomme indvindingsområde er således overholdt ved anvendelse af projektilpasning.

På udbringningsarealerne uden for nitratfølsomme indvindingsområder er beskyttelsesniveauet for nitratudvaskningen til grundvandet harmonigrænsen, hvilket ifølge ansøgningen er overholdt.

Da beskyttelsesniveauerne er overholdt, vurderes det, at det ansøgte projekt ikke vil medføre en væsentlig nitratpåvirkning af grundvandet, herunder de nitratfølsomme indvindingsområder.

2.8 Projektets sandsynlige miljøpåvirkning

Der vil sandsynligvis ske en påvirkning af det omgivende miljø, men det er vurderet, ud fra ovenstående, at påvirkningens varighed, hyppighed og reversibilitet ikke vil være af sådant omfang, at driften af husdyrbruget vil få væsentlig indflydelse på miljøet, idet alle lovpligtige afstandskrav og beskyttelsesniveauer, er overholdt.

Ringkøbing-Skjern Kommune har ikke en viden, der kan begrunde, at de generelle afstandskrav og beskyttelsesniveauer, skal skærpes yderligere, idet det og de stillede vilkår, vurderes tilstrækkelige til, at beskytte omgivelserne mod væsentlige virkninger som følge af driften af husdyrbruget.

2.9 Konklusion

Idet de lovpligtige afstandskrav (med undtagelse af afstandskravet til nærmeste vandboring, som kræver en dispensation) og beskyttelsesniveauerne er overholdt, vurderer Ringkøbing-Skjern Kommune at:

- Ændring af dyreholdet til et økologisk svinebrug, i alt svarende til 293,77 DE, samt opførelse af en ny møddingsplads kan tillades, idet ændringen og det samlede husdyrbrug ikke vil medføre en væsentlig genepåvirkning af naboer, Kategori 1-, 2- og 3-Natur, Natura 2000-områder overbelastet med fosfor (Stadil Fjord og Ringkøbing Fjord), kvælstofsårbare Natura 2000-områder (Stadil Fjord og Ringkøbing Fjord), grundvand, herunder nitratfølsomme indvindingsområder, samt landskabelige værdier og kulturmiljøer.
- Derudover er det vurderet, at udvidelsen og det samlede husdyrbrug ikke vil medføre en væsentlig påvirkning af § 3-områder, eller andre naturområder som er beskyttet mod tilstandsændring, fredet, udpeget som internationalt naturbeskyttelsesområde, eller særlig sårbar over for næringsstofpåvirkning.

Endvidere er det vurderet, at det ansøgte projekt og det samlede husdyrbrug ikke vil have væsentlig virkning på de bestande af vilde planter, dyr (herunder Bilag IV-arter), eller deres levesteder, som de ovennævnte områder er udpeget på baggrund af.

- Der anvendes den bedst tilgængelige teknik, til at forebygge og begrænse eventuel forurening.

Bilag 3. Kommentarer til miljøgodkendelsen:

Beredskabsplan

Beredskabsplanen/driftsforskriften skal beskrive, hvornår og hvordan, der skal reageres ved uheld, som kan have konsekvenser for miljøet.

Den skal, som minimum, indeholde:

- a. Procedurer, som beskriver relevante tiltag med henblik på at "stoppe ulykken/uheldet" og begrænse udbredelsen.
- b. Oplysninger om hvilke interne/eksterne personer og myndigheder, der skal alarmeres, herunder telefonnumre.
- c. Kortbilag over bedriften med angivelse af miljøfarlige stoffer, afløbs- og drænsystemer, vandløb m.m..
- d. En opgørelse over materiale, der er tilgængeligt på bedriften, eller som kan skaffes med kort varsel og som kan anvendes i forbindelse med afhjælpning, inddæmning og opsamling af spild/lækage.

Kompost til markstak

Dybstrøelse, som har ligget i stald i 3 – 4 måneder er oftest kompostlignende.

Kompost-lignende dybstrøelse må opbevares i markstak, når tørstofprocenten er mindst 30 % for ethvert delparti.

Der gøres opmærksom på, at dybstrøelse fra gødningsmåtte under kalve- og svinehytter, også kun må opbevares i markstak, når det er kompostlignende.

Oplaget skal overholde afstandskravene i § 8, stk. 1, i lov miljøgodkendelse m.v. af husdyrbrug og må ikke medføre risiko for forurening for grund- overfladevand.

Kompost må højst oplagres samme sted i marken i 12 måneder, og markstakke må ikke placeres samme sted igen før efter 5 år.

Den ansvarlige for landbrugsdriften skal føre optegnelser over markstakkene.

Markstakken skal overdækkes med vandtæt materiale.

Støj

Støjbidraget (bortset fra maksimalværdien) måles som det ækvivalente, konstante, korrigerede støjniveau i dB(A) (re. 20 µPa).

Dokumentation for overholdelse af støjkravene kan være i form af målinger i ejendommens omgivelser (under fuld drift), eller kildestyrkemålinger ved de enkelte støjkloder kombineret med beregninger efter den fælles nordiske beregningsmodel for industristøj.

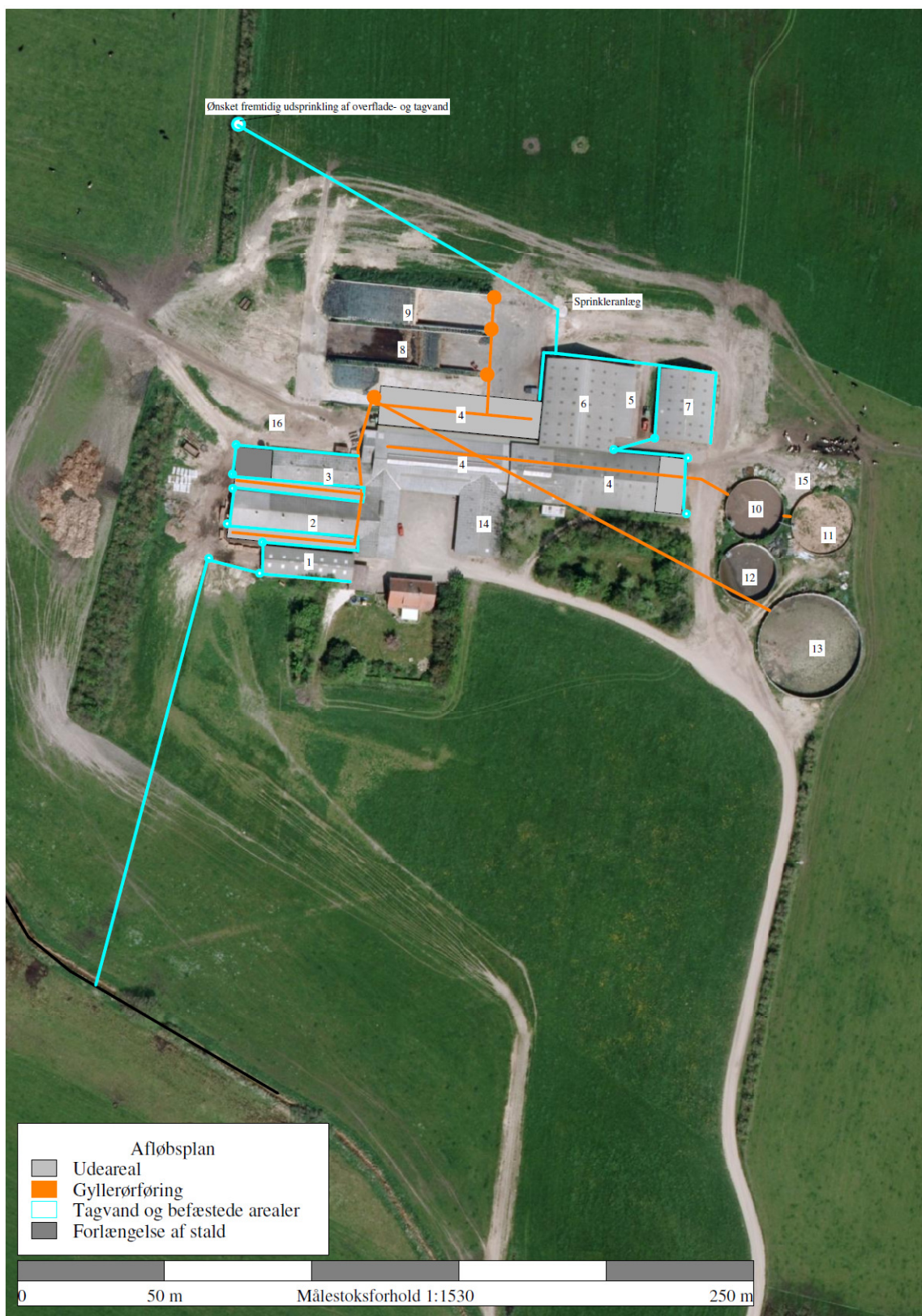
Støjmålinger skal udføres, som beskrevet i Miljøstyrelsens til enhver tid gældende støjbergningsvejledning og foretages i punkter som forinden, aftales med tilsynsmyndigheden.

Støjmåling skal udføres af et akkrediteret firma.

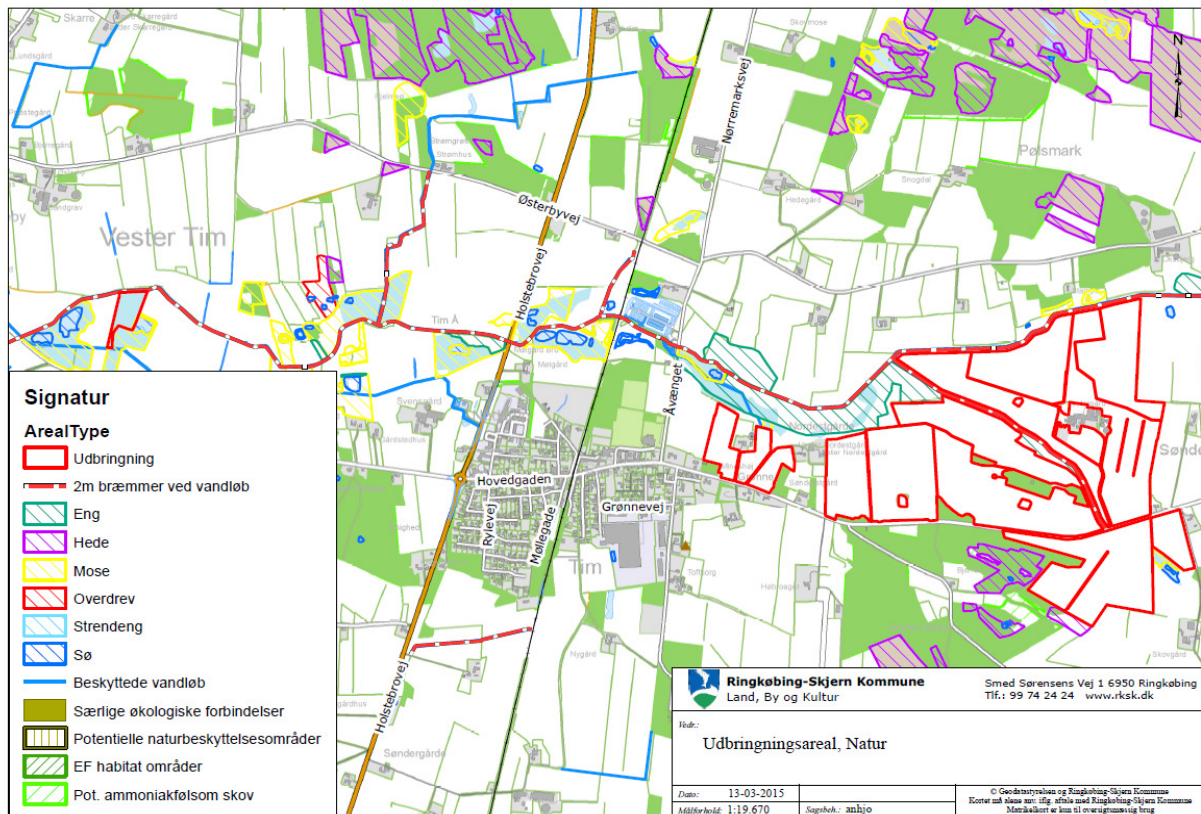
Bilag 4. Situationsplan, samlede anlæg

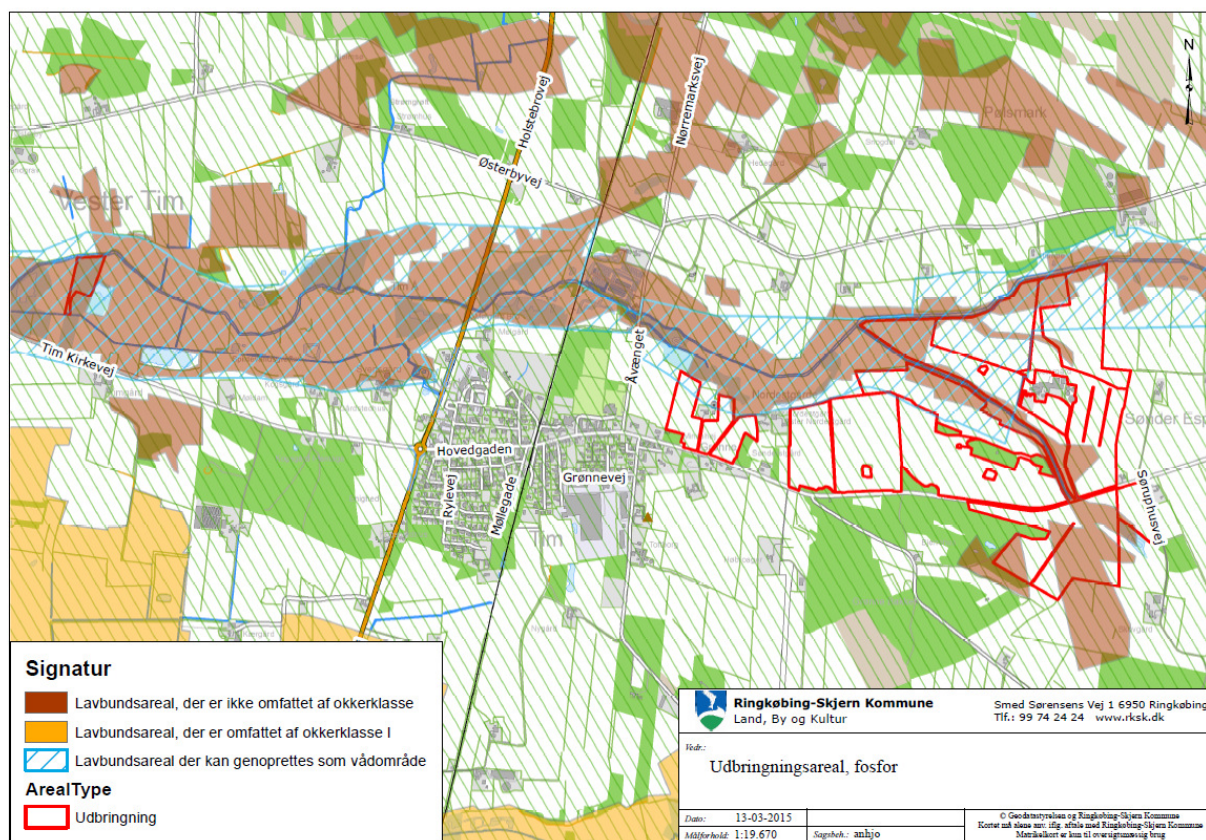
Bilag 5. Afløbsplan

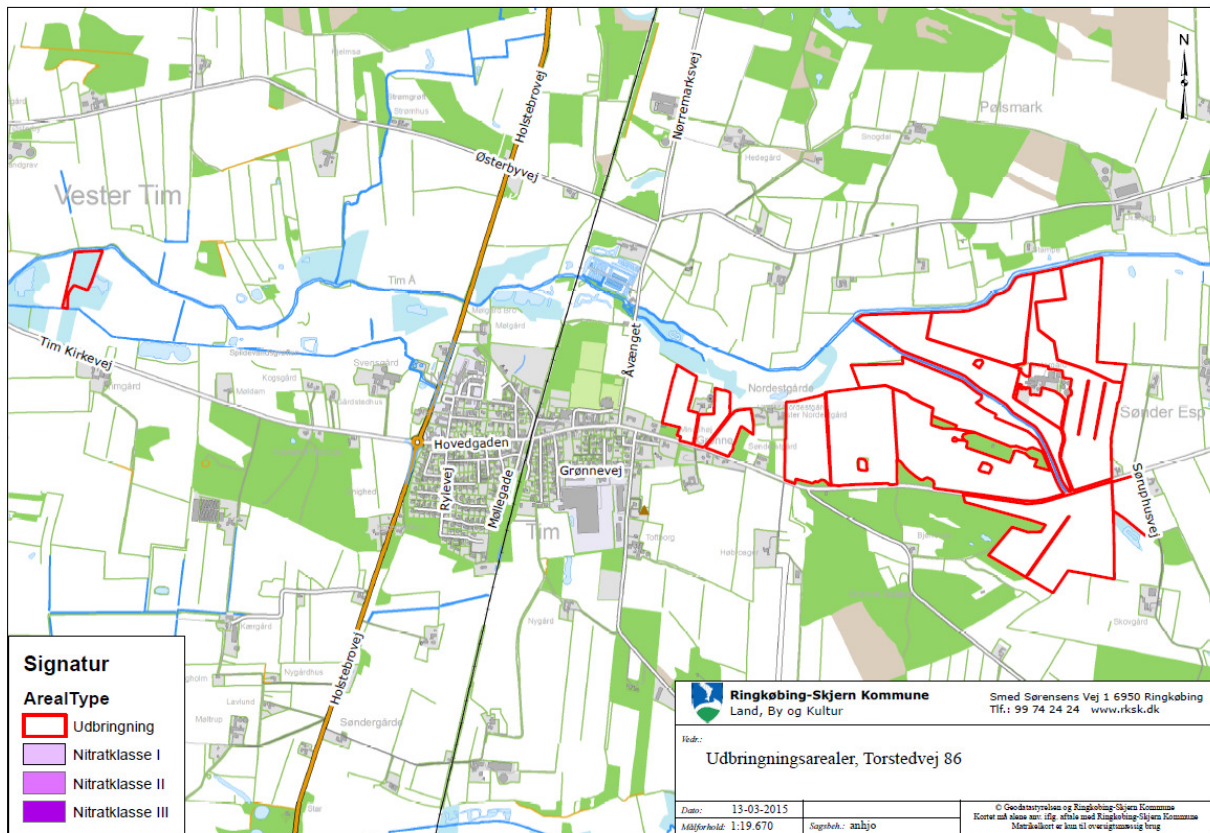
Bilag 6: Udbringningsareal, Natur

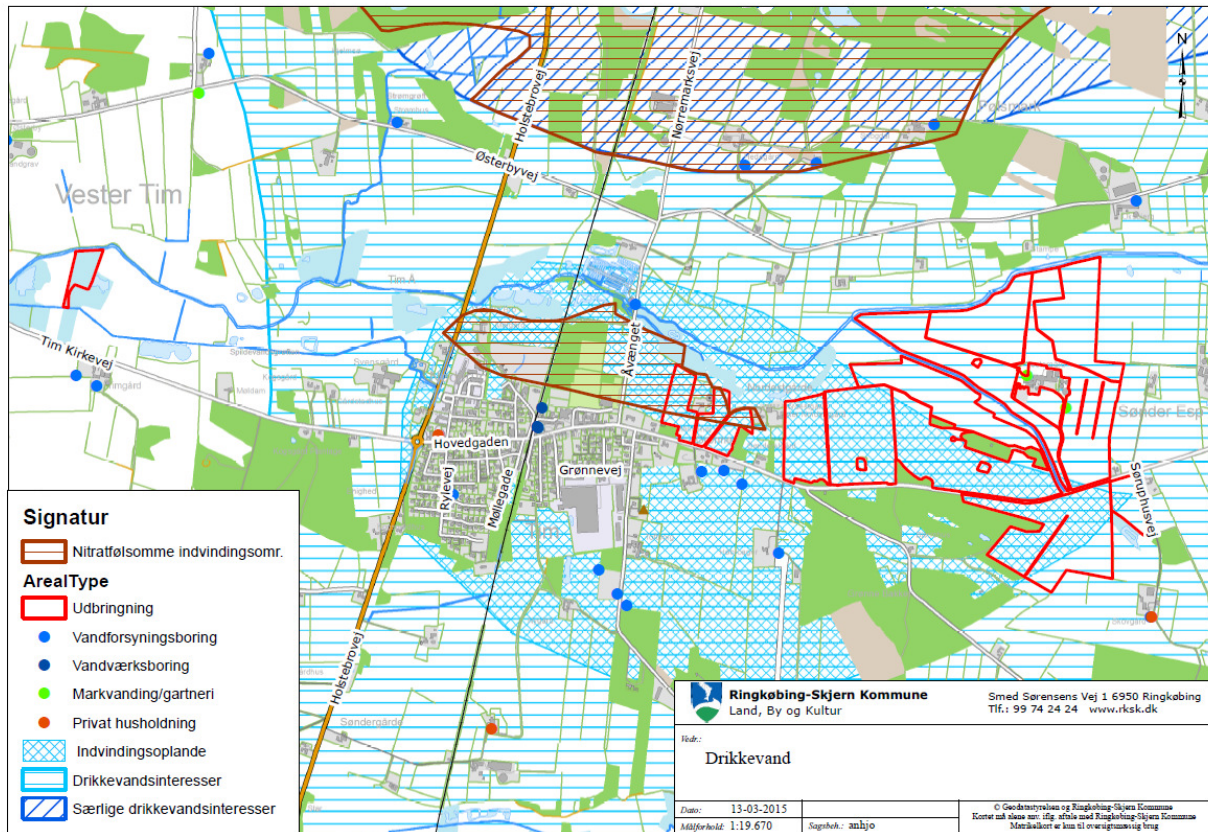
Bilag 7: Udbringningsareal, Fosfor

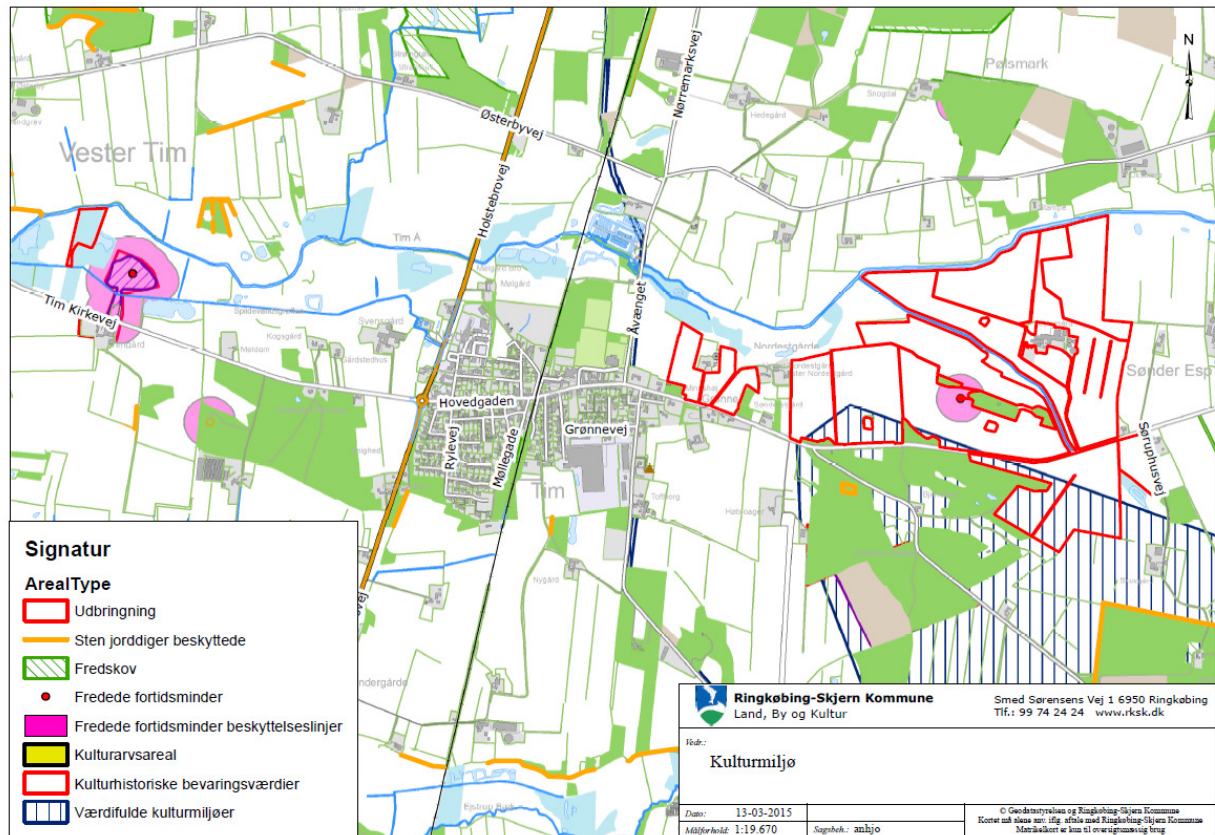
Bilag 8: Udbringningsareal, Nitratklasser

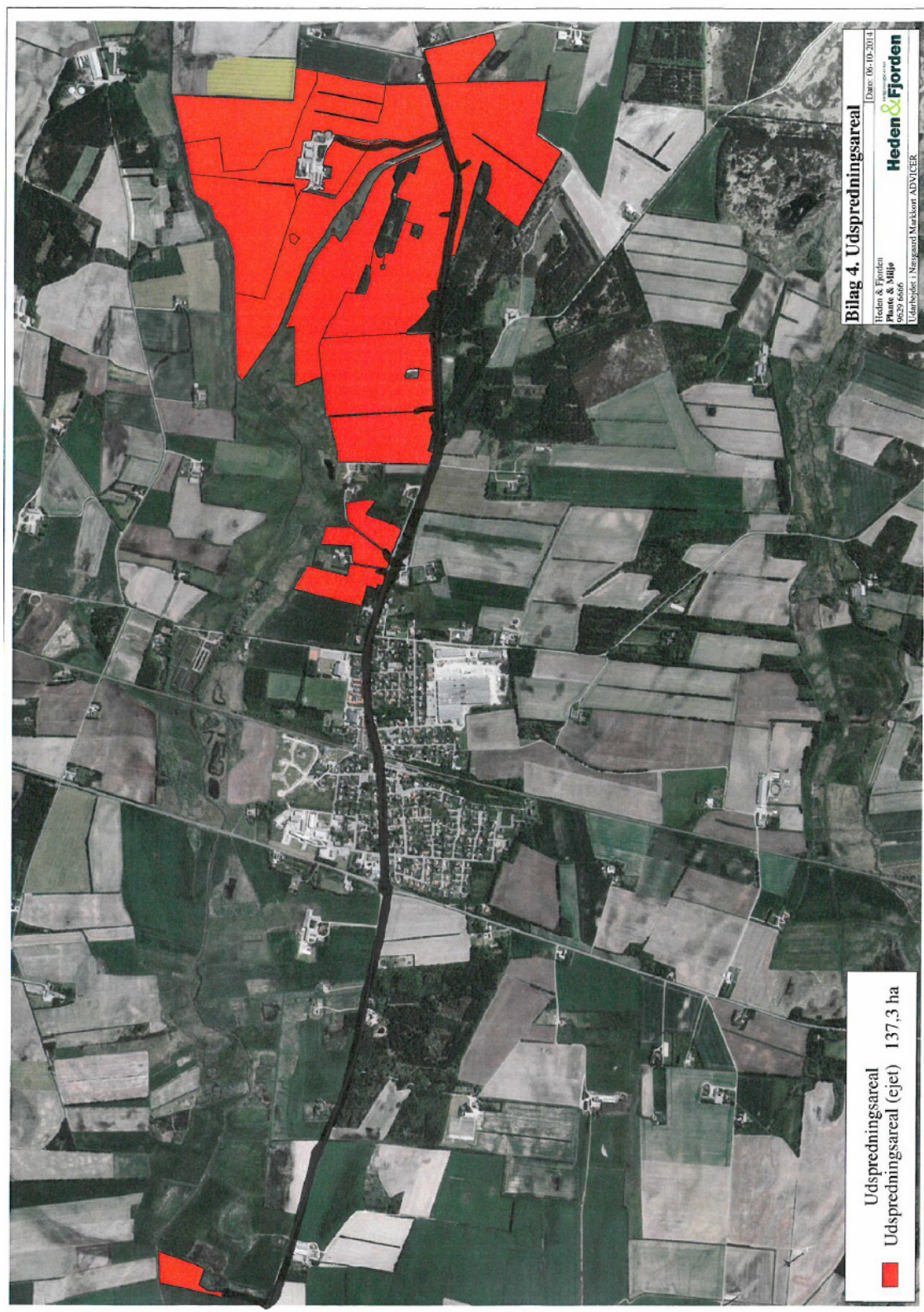
Bilag 9: Udbringningsareal, Drikkevand

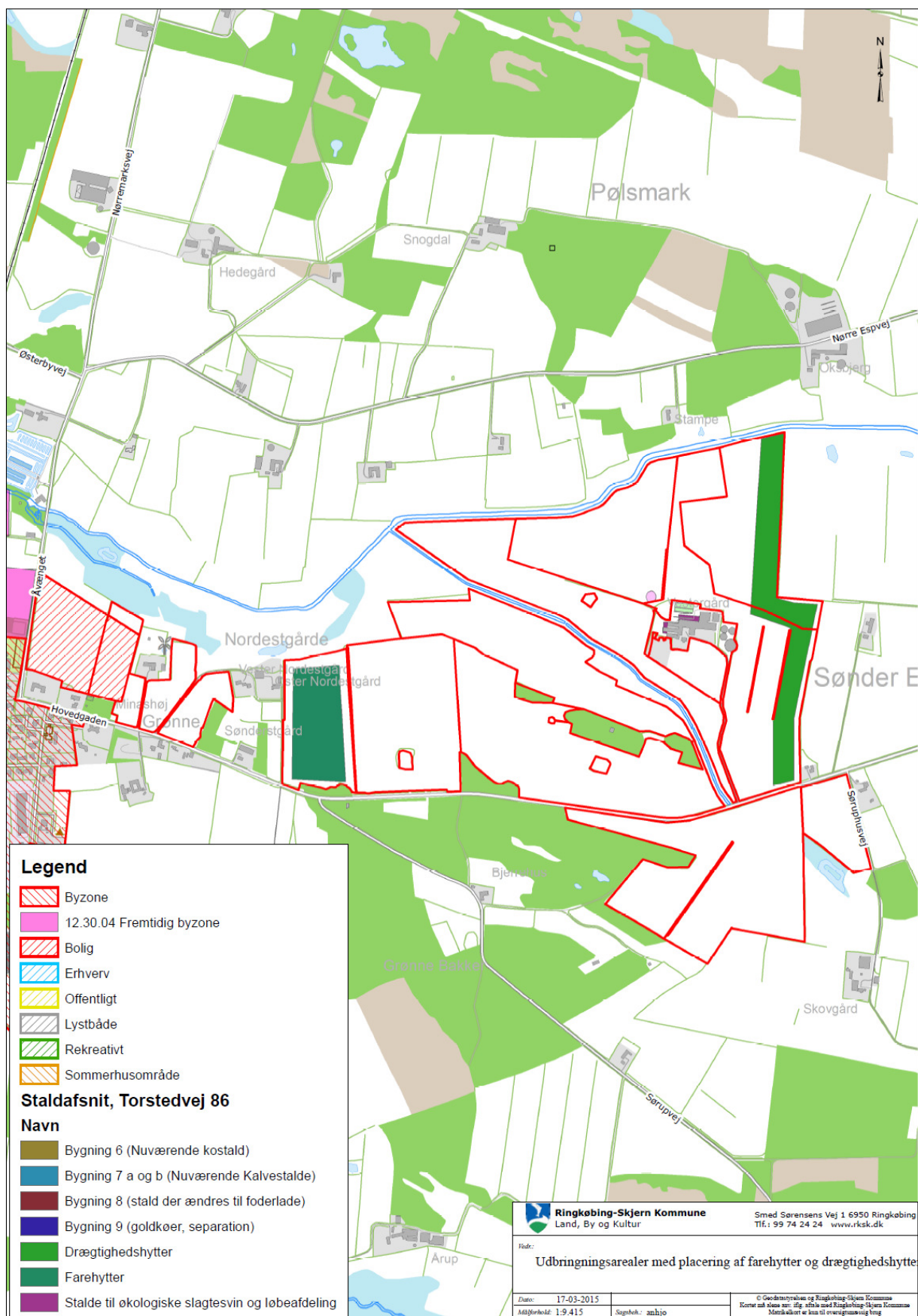
Bilag 10: Udbringningsareal, Kulturmiljø

Bilag 11:Transportveje

Bilag 12: Placering af svinehytter

Bilag 13:Transporter og Affald

		Hvis al overfladevand også skal i gyllevogn bliver antallet af transporter fordoblet.
Markarbejde		Forår og efterår.
Levende dyr til ejendommen	2	Der leveres avlsdyr til ejendommen 4 gange årligt.
Levende dyr fra ejendommen	87	Slagtesvin afhentes hver uge Slagtesøer afhentes hver 3. uge
Dyrlæge	52	Ugentligt besøg på fast tidspunkt
Brug af maskinstation		Ingen. Fast samarbejdspartner omkring markarbejde.

Der er ikke redegjort for før scenariet, da ejendommen lige er erhvervet, og ansøger ikke har kendskab til den tidligere ejers forhold. De kan evt. findes i den tidligere godkendelse for ejendommen.

For transportveje se bilag 3-1.

Bilag 14: Beredskabsplan

Udarbejdet af : Helle Borum
25-9- 2014

TELEFONLISTE

Ejer, Hestbjerg Økologi Aps, Nr. Feldingvej 100, 7500 Holstebro.

	Træffetid	Telefonnummer
Brandvæsen	Altid	112
Dyrlæge	Altid	2161 7354
Falck	Altid	7010 2030
Elektriker	Altid	2986 4174
Foderstofforretning,	Normal arbejdstid	9736 6444
Landbocenteret, Heden & Fjorden	Normal arbejdstid	9629 6666
Lægevagt	Uden for egen læges åbningstid	7011 3131
Miljømyndighed, beredskabschefen	Altid	9974 2424
Smeden, VVS	Altid	2128 8781

Ved store uheld ring altid 1-1-2. Ved mindre uheld ring altid til miljømyndighederne. *Er du i tvivl så ring 1-1-2.*

BRAND- OG EVAKUERINGSINSTRUKS

Ved brand - **RING 112** – og oplys

Navn, adresse og tlf-nummer der ringes fra

- Hvad der er sket og at det er en gårdbrand
- Er der tilskadekomne – hvor mange

- Er dyrene kommet ud – art og antal, der evt. er fanget

Halmoplag

Flugtveje

Pulverslukker

OVERLØB AF GYLLE, INSTRUKS

Forsøg opdækning med jord/halm for at undgå, at gylle løber til dræn, vandløb eller boringer.

Ved større overløb af gylle eller ved brud på gylletanken - **RING 112** og oplys

- Navn, adressen og telefonnummer der ringes fra
- Hvad der er sket og hvor meget der er løbet ud
- Om der er risiko for forurening af vandløb, eller drikkevandsboring

 Dræn / vandløb /boring

 Halmballer

 Rendegraver eller lign.

KEMIKALIE- OG OLIESPILD INSTRUKS

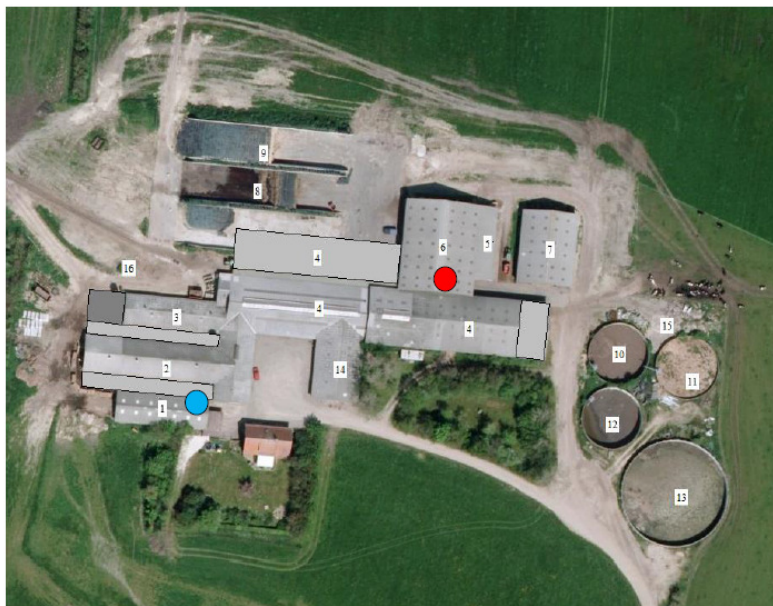
Ved større overløb af kemikalier og olie - RING 112 og oplys:

- Navn, adressen og telefonnummer der ringes fra
- Hvad der er sket, hvad og hvor meget der er løbet ud
- Om der er risiko for forurening af vandløb ,drikkevand

 Savsmuld / halm / kattegrus

 Olietanke

STOPHANER / HOVEDAFBRYDERE

Stophane vand ●

Hovedafbryder el ●

STRØMSVIGT INSTRUKS

Vurder om dyr vil lide under træk fra nødopluk eller varme.

Tjek alle stalde og se, om nødoplukket er åben.

Begræns trækgener og varmeudvikling (overbrushning).

Kontroller, at der ikke sker forurening som følge af manglende strøm til pumper ol.

Ved strømsvigt på over ca. 2 timer, ring til EnergiMidt og forhør om varigheden af udfaldet.

Kontaktes på tlf. 7015 1560.

Iværksæt opstart af nødstrømsgenerator hvis muligt.